

BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ
SUPRAVEGHERE BANCARĂ

Raportul anual al BCE privind activitățile de supraveghere

2016

BANKENTOEZICHT

Martie 2017

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDZĪBA

BANKŲ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHLAD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Cuprins

Cuvânt înainte al președintelui BCE, Mario Draghi	3
Interviu introductiv cu Danièle Nouy, președinta Consiliului de supraveghere	4
1 Contribuția supravegherii la stabilitatea financiară	9
1.1 Instituțiile de credit: riscuri principale și rezultate generale	9
1.2 Implementarea modelului de supraveghere al MUS	14
Caseta 1 Sistemele instituționale de protecție	32
2 Proceduri de autorizare, executare și sancționare	34
2.1 Evoluțiile consemnate de numărul de instituții semnificative și de procedurile comune	34
2.2 Proceduri de raportare a încălcărilor, executare și sancționare	41
3 MUS – componentă a unei arhitecturi de supraveghere europene și globale	45
3.1 Cooperarea europeană și internațională	45
3.2 Contribuția la elaborarea cadrului de reglementare european și internațional	51
4 Structura organizatorică a Supravegherii bancare a BCE	55
4.1 Îndeplinirea cerințelor privind asumarea răspunderii	55
4.2 Procesul decizional	58
4.3 Dotarea cu personal a Supravegherii bancare a BCE	62
Caseta 2 Lucrăm împreună în Europa	63
4.4 Implementarea Codului de conduită	65
4.5 Aplicarea principiului separării atribuțiilor de politică monetară de cele de supraveghere	66
4.6 Cadrul de raportare a datelor și gestionarea informațiilor	67
Caseta 3 Eforturi în direcția unui nivel sporit de transparență	68
5 Raportări referitoare la utilizarea resurselor prevăzute în buget	71
5.1 Cheltuieli aferente anului 2016	71

5.2	Cadrul privind taxarea în 2016	73
6	Instrumente juridice adoptate de BCE cu privire la supravegherea bancară	77
7	Sectorul bancar european în cifre	79
8	Glosar	81

Cuvânt înainte al președintelui BCE, Mario Draghi

Un ingredient esențial în procesul de redresare a zonei euro îl reprezintă un sector bancar stabil aflat în serviciul economiei. Or, principala concluzie desprinsă în urma crizei este aceea că o reglementare puternică și o supraveghere eficace constituie ingredientele esențiale ale unui sector bancar stabil. De fapt, dereglementarea excesivă s-a numărat printre cauzele crizei financiare mondiale. Prin urmare, agenda privind creșterea economică trebuie să cuprindă, de fapt, norme mai stricte pentru sectorul financiar și o mai bună supraveghere. Progrese majore au fost înregistrate atât la nivel european, cât și pe plan mondial. În luna noiembrie 2014, a fost înființată supravegherea bancară europeană. Aceasta a reprezentat un pas decisiv și a pus bazele unui sector bancar mai stabil și ale unei Europe mai integrate.

În ultimii câțiva ani, băncile europene au devenit mai reziliente în ceea ce privește capitalul, gradul de îndatorare, finanțarea și asumarea riscurilor. Astfel, acestea au putut face față crizei economice de pe piețele emergente, prăbușirii prețurilor petrolului și consecințelor imediate ale Brexit. Băncile mai solide au, de asemenea, capacitatea de a furniza în mod continuu credite, deosebit de necesare pentru sprijinirea redresării economice în zona euro.

Supravegherea bancară europeană a deținut un rol esențial în asigurarea rezilienței sectorului. Prin introducerea unei supravegheri bancare severe, dar echitabile – exercitată conform acelorași standarde ridicate la nivelul întregii zone euro –, aceasta a insuflat încredere în calitatea supravegherii și, în consecință, în stabilitatea băncilor.

Cu toate acestea, există în continuare provocări. Capacitatea sectorului bancar de a sprijini în totalitate redresarea zonei euro este limitată de profitabilitatea sa scăzută. Capacitățile de producție excedentare, ineficiențele și activele reziduale contribuie la profitabilitatea scăzută a băncilor. Este de datoria băncilor să găsească soluțiile potrivite la aceste provocări. Și, în interesul unei redresări puternice a zonei euro, trebuie să facă rapid acest lucru.

Supravegherea bancară europeană contribuie în mod semnificativ la crearea unui sector bancar mai stabil în zona euro. Totodată, aceasta asigură condiții de concurență echitabile, care sunt indispensabile pentru crearea unei piețe bancare unice. Cu toate acestea, pentru a păstra nealterată integritatea pieței bancare unice, trebuie să finalizăm uniunea bancară. La fel cum am creat supravegherea și rezoluția comună în zona euro, trebuie să ne asigurăm că deponenții sunt în siguranță în aceeași măsură pretutindeni.

Interviu introductiv cu Danièle Nouy, președinta Consiliului de supraveghere

În luna noiembrie 2016, supravegherea bancară europeană și-a sărbătorit cea de-a doua aniversare. Sunteți mulțumită de rezultatele de până acum?

Sincer, sunt foarte mândră de ceea ce am realizat. Într-un timp foarte scurt, am creat o instituție care contribuie la asigurarea stabilității întregului sector bancar european. Supravegherea bancară europeană este, desigur, la început de drum și îi pot fi aduse în continuare îmbunătățiri. Dar funcționează, și funcționează bine. Cetățenii din întreaga Europă conlucrează în vederea atingerii unui obiectiv comun: un sector bancar stabil. Unii dintre aceștia lucrează aici, la BCE, în timp ce mulți alții lucrează în cadrul autorităților naționale de supraveghere. Împreună, aceștia formează o echipă de supraveghetori bancari cu adevărat europeană. Devotamentul lor este cel care stă la baza succesului nostru. Nu le pot mulțumi îndeajuns. Pentru mine, este o plăcere și o onoare să colaborez cu toate aceste persoane: cu membrii personalului BCE, cu supraveghetorii naționali și, desigur, cu membrii Consiliului de supraveghere.

Pe scurt, care au fost principalele realizări ale supravegherii bancare europene în anul 2016?

Îmi vin în minte trei lucruri: în primul rând, am început să soluționăm în mod eficace problema creditelor neperformante. Încă din anul 2015 am creat un grup operativ care să se ocupe de această chestiune. În 2016, am elaborat un proiect de linii directoare pentru bănci privind modul de abordare a nivelurilor ridicate de credite

neperformante. Acesta a reprezentat un important pas înainte. În al doilea rând, am continuat să îmbunătățim solvabilitatea sectorului bancar din zona euro. Și, în cele din urmă, am continuat să armonizăm supravegherea bancară în zona euro în scopul supravegherii tuturor băncilor în concordanță cu aceleași standarde ridicate.

Ce anume ați făcut pentru a armoniza practicile de supraveghere?

Dreptul prudential european oferă o serie de opțiuni și marje de apreciere care acordă supraveghetorilor un oarecare spațiu de manevră în aplicarea normelor. În anul 2016, am convenit cu autoritățile naționale asupra exercitării acestor opțiuni și marje de apreciere într-un mod armonizat la nivelul zonei euro și, ulterior, am emis un regulament al BCE și un ghid. Un alt mijloc important de armonizare a supravegherii îl constituie procesul de supraveghere și evaluare (PSE). Acesta asigură faptul că toate băncile din zona euro sunt supravegheate în conformitate cu aceleași metode și standarde. În anul 2016, am optimizat și am adaptat în continuare PSE. În consecință, majorările de capital în scopul supravegherii sunt acum mult mai strâns corelate cu profilul individual de risc al fiecărei bănci.

Deci băncile din zona euro funcționează acum în condiții de concurență echitabile?

Am înregistrat progrese semnificative în direcția atingerii acestui obiectiv. Cu toate acestea, există încă unele inegalități. Reglementarea, de exemplu, se menține relativ fragmentată în zona euro. Unele dintre normele destinate băncilor iau forma directivelor UE, care trebuie transpuse în legislația națională. Prin urmare, normele efective diferă de la țară la țară, fapt care face ca supravegherea bancară europeană să fie mai puțin eficientă și mai costisitoare. Așadar, dacă factorii de decizie doresc cu adevărat o uniune bancară, aceștia trebuie să continue armonizarea normelor. O opțiune ar fi recurgerea într-o mai mică măsură la directive și într-o mai mare măsură la regulamente, întrucât acestea se aplică direct în toate statele membre ale UE. Recenta propunere legislativă a Comisiei Europene, care reanalizează multe aspecte importante ale cadrului de reglementare, oferă o bună ocazie de armonizare în continuare a reglementării bancare în UE. Trebuie să ne asigurăm că această șansă nu este ratată. Textul juridic final ar trebui, de asemenea, să asigure că supraveghetorul dispune de toate instrumentele și de flexibilitatea necesară pentru a-și îndeplini atribuțiile în mod adecvat.

Condițiile de concurență echitabile se aplică și băncilor care nu sunt supravegheate direct de BCE?

BCE supraveghează direct cele aproximativ 130 cele mai mari bănci din zona euro, respectiv instituțiile semnificative. Restul băncilor (aproximativ 3 200), denumite „instituții mai puțin semnificative”, sunt supravegheate direct de autoritățile naționale competente. BCE joacă un rol indirect în supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative. Alături de autoritățile naționale de supraveghere, sprijinim introducerea

unor standarde uniforme și pentru supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative. În anul 2016, am elaborat mai multe astfel de standarde. De asemenea, am extins abordarea noastră privind opțiunile și marjele de apreciere la băncile mai mici și lucrăm la o versiune armonizată a PSE pentru instituțiile mai puțin semnificative. În mod firesc, aderăm la principiul proporționalității atunci când ne ocupăm de instituțiile mai puțin semnificative. Ajustăm nivelul implicării în materie de supraveghere la riscurile la care sunt expuse băncile mai mici.

Apropo de bănci, care este situația băncilor europene?

Vestea bună este că acestea au devenit mult mai reziliente în ultimii câțiva ani, amortizoarele lor de capital majorându-se semnificativ. Totodată însă, băncile se confruntă în continuare cu riscuri și provocări. Pe lângă faptul că trebuie să identifice modalități prin care să obțină profituri într-un context dificil, să elimine activele reziduale și să combată criminalitatea cibernetică și alte riscuri privind tehnologia informației, băncile se confruntă, în prezent, cu o serie de alte întrebări. Se va intensifica concurența nebancaară? Încotro se îndreaptă economia zonei euro? Cum va afecta Brexit băncile din zona euro? Care va fi evoluția altor aspecte geopolitice? Băncile operează într-o lume caracterizată de riscuri și de schimbări. Prin urmare, trebuie să gestioneze aceste riscuri și să se adapteze la schimbări. Numai atunci vor putea rămâne profitabile pe termen lung.

Ratele scăzute ale dobânzilor și reglementările mai stricte sunt considerate adesea provocări deosebite pentru bănci. Care este opinia dumneavoastră?

În cazul băncilor mari din zona euro, veniturile din dobânzi reprezintă mai mult de jumătate din veniturile lor totale. Prin urmare, ratele dobânzilor constituie, într-adevăr, o problemă, iar nivelul scăzut al acestora, o provocare. În anul 2017, vom explora în continuare riscul de dobândă al băncilor. Exercițiul de testare la stres de anul acesta, de exemplu, va consta într-o analiză a sensibilității axată pe efectele variațiilor ratelor dobânzilor asupra portofoliului bancar. În ceea ce privește reglementarea, normele presupun, în mod invariabil, o povară pentru cei care trebuie să le respecte. Dar trebuie să privim dincolo de bănci în acest caz. Normele mai stricte contribuie la prevenirea crizelor. Și, după cum am văzut, crizele financiare sunt costisitoare pentru economie, pentru contribuabili și, în cele din urmă, pentru bănci. În acest context, finalizarea la momentul preconizat a reformei în materie de reglementare la nivel global ar fi extrem de binevenită. Abandonarea acestei reforme este ultimul lucru pe care ar trebui să îl facem. Sectorul financiar transcende granițele naționale, și la fel ar trebui să se întâmple și cu normele care îl reglementează – aceasta este una dintre concluziile esențiale desprinse în urma crizei financiare.

Cum abordează supravegherea bancară provocările cu care se confruntă băncile?

Riscurile și provocările pe care tocmai le-am menționat se reflectă în prioritățile noastre de supraveghere pentru anul 2017. În primul rând, vom continua să analizăm modelele de afaceri ale băncilor și să explorăm factorii determinanți ai profitabilității acestora. În acest scop, echipele noastre comune de supraveghere vor examina amănunțit băncile de care se ocupă. Și vom evalua, de asemenea, modul în care evoluții precum FinTech și Brexit ar putea afecta modelele de afaceri ale băncilor din zona euro. Totuși, în cele din urmă, rolul nostru nu este, desigur, să impunem modele de afaceri noi. Dar le putem contesta pe cele existente și o vom face. Cea de-a doua prioritate o reprezintă gestionarea riscurilor. În contextul actual caracterizat de profitabilitate scăzută și de lichiditate ridicată, băncile ar putea fi tentate să înceapă o cursă periculoasă pentru obținerea de randamente. În această situație, gestionarea riscurilor este mai importantă decât oricând. Iar cea de-a treia prioritate o constituie riscul de credit. Acesta se referă, în principal, la creditele neperformante. Am menționat deja această problemă importantă.

Creditele neperformante au reprezentat, într-adevăr, o mare problemă în anul 2016. Care este situația actuală?

Băncile și supraveghetorii au realizat deja, în mod cert, multe progrese. Totuși, creditele neperformante rămân o mare problemă. Acestea sunt o povară pentru bilanțurile băncilor: limitează profiturile, precum și capacitatea băncilor de a acorda credite economiei. Liniile directe pe care le-am elaborat vor ajuta băncile să își curețe bilanțurile. Acestea încurajează restructurarea, recunoașterea, constituirea de provizioane și raportarea în mod sistematic a creditelor neperformante și solicită băncilor cu niveluri ridicate de credite neperformante să definească și să implementeze ținte specifice de reducere. Așteptările noastre în materie de supraveghere se bazează pe cele mai bune practici definite în liniile directe. Echipele noastre comune de supraveghere au început deja să colaboreze în mod activ cu băncile cu privire la modul în care acestea plănuiesc să implementeze liniile directe. Dar problema creditelor neperformante nu afectează doar băncile și supraveghetorii acestora. Rapiditatea cu care o bancă poate soluționa problema creditelor neperformante pe care le deține depinde și de sistemele juridice și judiciare naționale. Iar în unele țări, aceste sisteme împiedică o soluționare rapidă a acesteia. În acest caz, factorii de decizie la nivel național ar putea ajuta băncile prin eficientizarea sistemelor judiciare, sporirea accesului la garanții, crearea unor proceduri extrajudiciare accelerate și alinierea stimulentei fiscale.

Ați menționat gestionarea riscurilor ca fiind una dintre prioritățile dumneavoastră pentru anul 2017. Ce se află în spatele acesteia?

Este evident faptul că băncile necesită, întotdeauna și pretutindeni, o gestionare solidă a riscurilor – la urma urmei, se activitatea lor implică asumarea și alocarea de riscuri. Dar o gestionare solidă a riscurilor este un proces complex, care presupune o

serie de elemente. În primul rând, necesită o cultură corespunzătoare, mai exact o cultură în care gestionarea riscurilor este apreciată și nu este considerată un obstacol în calea obținerii de profituri mai ridicate. Într-un mod mai formal, pentru o gestionare solidă a riscurilor este nevoie de structuri solide de guvernanță – managerilor de risc trebuie să li se permită să se facă auziți de factorii de decizie. În luna iunie 2016, am publicat rezultatele unei analize pe această temă, care au arătat că multe bănci au în continuare nevoie de îmbunătățiri în această privință. În definitiv, o gestionare solidă a riscurilor necesită date de calitate. Acesta este motivul pentru care, în 2017, vom evalua modul în care băncile se conformează standardelor internaționale relevante. Tot legat de aceasta, am lansat un proiect major destinat evaluării modelelor interne pe care băncile le utilizează pentru a determina activele ponderate în funcție de risc. Aceste modele interne sunt importante, deoarece activele ponderate în funcție de risc stau la baza calculării cerințelor de capital. Totodată, vom iniția o analiză tematică pentru a evalua activitățile externalizate ale băncilor și a examina maniera în care acestea gestionează riscurile conexe.

Pe termen mai lung, care este viziunea dumneavoastră asupra supravegherii bancare europene? Cum deservește aceasta publicul și băncile?

Pentru bănci, supravegherea reprezintă o contrapondere care îmbunătățește stabilitatea: băncile tind să vadă randamentele, supraveghetorii tind să vadă riscurile; băncile tind să fie preocupate de profitabilitate; supraveghetorii tind să fie preocupați de stabilitate. Prin rolul pe care îl dețin, supraveghetorii bancari împiedică băncile să își asume riscuri excesive, contribuind astfel la prevenirea unor crize viitoare. Aceștia protejează deponenții, investitorii, contribuabilii și întreaga economie. Supravegherea bancară europeană se bucură de avantajul suplimentar al unei perspective europene specializate. Privind dincolo de granițele naționale, aceasta poate identifica din timp riscurile și poate preveni răspândirea acestora. Acționând independent de interesele naționale, aceasta poate reprezenta o autoritate de supraveghere severă, dar echitabilă pentru toate băncile din zona euro. Așadar, supravegherea bancară europeană contribuie la crearea unor condiții de concurență echitabile, toate băncile beneficiind de aceleași șanse și având aceleași responsabilități. Aceasta este fundația pe care un sector bancar cu adevărat european se poate dezvolta, în beneficiul întregii economii.

1 Contribuția supravegherii la stabilitatea financiară

În anul 2016, băncile din zona euro au înregistrat profituri stabile, dar la niveluri scăzute. Totodată, riscurile și provocările cu care se confruntă au rămas, în cea mai mare parte, aceleași ca și în anul 2015. Principalul risc a constat în sustenabilitatea modelelor de afaceri și a profitabilității băncilor, alte riscuri majore referindu-se la nivelurile ridicate de credite neperformante și incertitudini geopolitice, precum impactul pe termen mediu și lung al Brexit. Supravegherea bancară europeană și-a stabilit prioritățile de supraveghere în consecință.

Supravegherea bancară europeană a continuat, de asemenea, să își îmbunătățească principalul instrument, respectiv procesul de supraveghere și evaluare (PSE). În consecință, cerințele de capital ale băncilor au fost mai strâns corelate cu profilurile individuale de risc ale acestora. În ansamblu, cererea de capital rezultată în urma PSE 2016 s-a menținut, în linii mari, stabilă.

În anul 2016, supravegherea bancară europeană a înregistrat progrese semnificative în soluționarea problemei creditelor neperformante. În luna septembrie, a publicat un proiect de linii directoare, care a făcut obiectul unei consultări publice. Recomandările și cele mai bune practici prevăzute în aceste linii directoare vor ajuta băncile să reducă în mod eficace creditele neperformante.

1.1 Instituțiile de credit: riscuri principale și rezultate generale

1.1.1 Riscurile principale din sectorul bancar și prioritățile de supraveghere

Riscurile principale la care este expus sectorul bancar european rămân neschimbate

Riscurile identificate în anul 2016 rămân relevante, în cea mai mare parte, și în 2017. Băncile din zona euro funcționează încă într-un mediu de afaceri caracterizat de creștere economică scăzută. Performanțele economice slabe afectează ratele dobânzilor și redresarea economică și generează riscurile principale cu care se confruntă sectorul bancar din zona euro, prezentate în **Graficul 1**.

Perioada prelungită cu rate scăzute ale dobânzilor sprijină economia și reduce riscul de nerambursare a creditelor. Totuși, aceasta exercită, de asemenea, presiuni asupra modelelor de afaceri ale băncilor, întrucât ratele scăzute ale dobânzilor diminuează veniturile din dobânzi într-un context în care profitabilitatea generală este deja redusă. Riscurile la adresa **sustenabilității modelelor de afaceri și a profitabilității scăzute** au continuat să reprezinte una dintre preocupările principale ale sectorului bancar din zona euro în anul 2016.

Băncile trebuie să reducă stocurile ridicate de credite neperformante

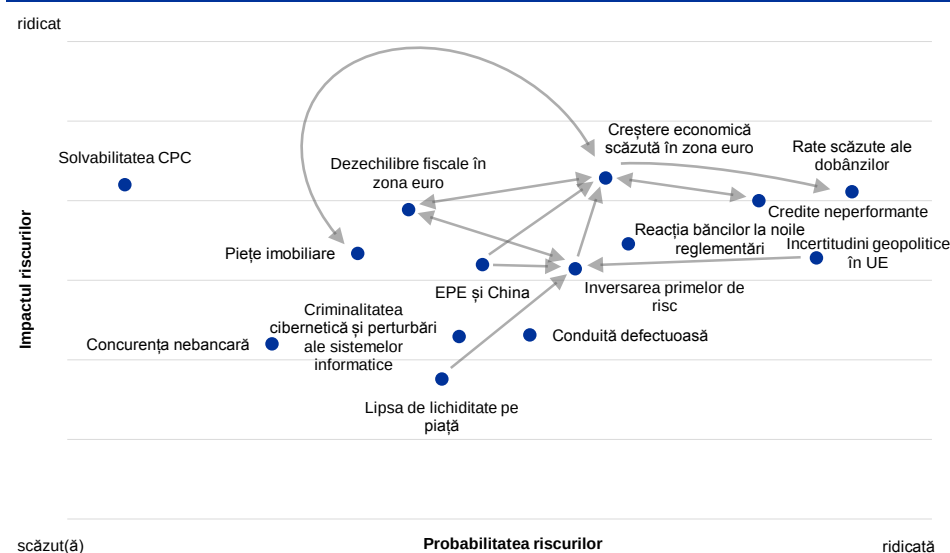
Brexit generează un risc geopolitic pentru bănci

O altă sursă de preocupare o constituie **stocurile ridicate de credite neperformante** ale mai multor bănci din zona euro. Pe lângă diminuarea profitabilității, acestea sporesc vulnerabilitatea băncilor afectate la fluctuații ale încrederii pe piețe. Prin urmare, băncile au nevoie de strategii solide și robuste pentru a-și curăța bilanțurile, inclusiv de o administrare activă a portofoliilor de credite neperformante.

Incertitudinile geopolitice sunt în creștere. Îndeosebi în contextul referendumului din Regatul Unit privind **Brexit**, Supravegherea bancară a BCE a menținut contacte strânse cu cele mai expuse bănci pentru a se asigura că acestea monitorizau cu atenție situația și riscurile și se pregăteau pentru eventualele rezultate. În perioada respectivă, în sectorul bancar nu au fost identificate riscuri de lichiditate/finanțare sau operaționale. Cu toate acestea, evoluțiile politice recente pot amâna investițiile, conducând la trenarea creșterii economice.

Graficul 1

Harta riscurilor pentru sistemul bancar din zona euro

Sursa: BCE. Săgețile indică eventualele canale de transmisie de la un factor de risc la altul (sunt reprezentate numai principalele efecte de prim ordin). Credite neperformante: acest factor de risc este relevant numai pentru băncile din zona euro cu rate ridicate ale creditelor neperformante.

În pofida beneficiilor unui sistem financiar mai sigur și mai rezilient, ambiguitatea din jurul **reglementării viitoare** reprezintă, de asemenea, o problemă. Finalizarea revizuirii cadrului Basel III și stabilirea țintelor aferente **cerinței minime privind fondurile proprii și pasivele eligibile** (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities* – MREL) vor reduce incertitudinile în materie de reglementare și vor spori stabilitatea mediului de funcționare a băncilor. Între timp, băncile se pregătesc și pentru implementarea IFRS 9, care va intra în vigoare la începutul anului 2018. În ansamblu, este posibil ca unele bănci să considere în continuare că este dificil să îndeplinească cerințe mai stricte și să mențină, totodată, o profitabilitate corespunzătoare.

În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE a efectuat **testarea la stres a Autorității bancare europene (ABE) la nivelul UE** pentru băncile din zona euro și

testarea la stres din cadrul PSE al Supravegherii bancare a BCE.¹ Testarea la stres la nivelul UE a inclus 37 de instituții semnificative mari (cumulând aproximativ 70% din activele bancare care fac obiectul supravegherii bancare europene). Rezultatele testării la stres pentru aceste bănci au fost publicate de ABE la data de 29 iulie 2016.² Testarea la stres din cadrul PSE a inclus alte 56 de instituții semnificative din zona euro. În linii mari, aceeași metodologie a fost utilizată pentru ambele exerciții în vederea evaluării rezilienței instituțiilor financiare la evoluțiile nefavorabile de pe piață și a furnizării de date pentru PSE.

Rezultatele testării la stres au arătat că:

- sistemul bancar poate face față impactului unor tensiuni chiar mai severe decât cele simulate în evaluarea cuprinzătoare din 2014, menținând, în medie, același nivel de capital după manifestarea tensiunilor;
- cei mai relevanți factori determinanți din perspectiva diferenței dintre rezultatul testării la stres în scenariul de bază și în cel nefavorabil au fost creșterea pierderilor din împrumuturi, reducerea veniturilor nete din dobânzi și majorarea pierderilor din reevaluare aferente pozițiilor expuse la riscul de piață;
- băncile cu o calitate mai scăzută a creditelor și cu rate mai ridicate ale creditelor neperformante înregistrează, în medie, rezultate mai slabe în ceea ce privește impactul tensiunilor atât asupra pierderilor din împrumuturi, cât și asupra veniturilor nete din dobânzi, aceasta evidențiind importanța soluționării ratelor ridicate ale creditelor neperformante.

O echipă alcătuită din aproximativ 250 de membri de la BCE și de la ANC/BCN a supus rezultatele testării la stres, calculate de bănci, unui proces robust de asigurare a calității. Acest proces s-a bazat pe cunoștințele specifice referitoare la bănci ale echipelor comune de supraveghere (ECS), pe analize comparative *inter pares*, pe calculele proprii de tip descendent (*top-down*) ale BCE și pe expertiza ANC.

Impactul cantitativ al scenariului nefavorabil al testării la stres reprezintă unul dintre factorii utilizați pentru stabilirea orientărilor din Pilonul 2 (*Pillar 2 guidance – P2G*). Rezultatul calitativ al testărilor la stres este inclus în stabilirea cerințelor din Pilonul 2 (*Pillar 2 requirement – P2R*)³. În plus, pe lângă riscurile deja identificate prin intermediul evaluării continue în scopul supravegherii, testarea la stres a relevat principalele vulnerabilități ale băncilor din zona euro în cazul unor șocuri adverse. De exemplu, majoritatea pierderilor din împrumuturi s-au datorat expunerilor negarantate pe sectorul corporativ și pe cel de retail. Testarea la stres a identificat, de asemenea, împrumuturile către anumite zone geografice, precum America Latină și Europa Centrală și de Est, ca fiind un factor determinant al pierderilor din credite.

¹ Pentru a asigura un tratament consecvent al tuturor instituțiilor semnificative în ceea ce privește PSE, Supravegherea bancară a BCE a efectuat testarea la stres din cadrul PSE pentru acele instituții semnificative care nu au făcut obiectul testării la stres a ABE la nivelul UE.

² ABE a publicat detalii despre rezultatele testării la stres pe [website-ul său](#).

³ A se vedea și Secțiunea 1.2.1.

Figura 1

Prioritățile în materie de supraveghere pentru anii 2016 și 2017

Priorități pentru anul 2016	Priorități pentru anul 2017	Activități de supraveghere pentru 2017 și ulterior	Este probabil să fie continuate în anul 2018
Modelele de afaceri și factorii determinanți ai profitabilității	 Modelele de afaceri și factorii determinanți ai profitabilității	Evaluarea modelelor de afaceri și a factorilor determinanți ai profitabilității băncilor	☐
		Pregătirile legate de Brexit – dialog cu băncile	☒
		Concurența nebanară/FinTech	☒
Riscul de credit	 Riscul de credit axat pe creditele neperformante și concentrări	Abordarea consecventă a creditelor neperformante/expunerilor tolerate (de exemplu, analize foarte aprofundate, inspecții la fața locului)	☒
Adecvarea capitalului		Evaluarea gradului de pregătire a băncilor pentru IFRS 9	☐
		Urmărirea concentrării expunerilor (împrumuturi acordate sectorului transportului maritim/credite imobiliare)	☒
Guvernanța riscului și calitatea datelor	 Gestionarea riscurilor	Evaluarea conformității cu CSBB 239 - Principiile Comitetului de la Basel privind agregarea datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor	☐
		TRIM ⁴ Modelele de risc de credit, risc de piață și risc de credit al contrapartidei	☒
Lichiditatea		Ameliorarea ICAAP ² și ILAAP ³ ale băncilor	☒
		Externalizarea activităților	☒

1 Analiza ținută a modelelor interne (*Targeted review of internal models*).

2 Procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (*Internal Capital Adequacy Assessment Process*).

3 Procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (*Internal Liquidity Adequacy Assessment Process*).

Notă: Analizele tematice sunt evidențiate prin chenarul albastru-închis.

În funcție de **prioritățile în materie de supraveghere ale MUS**, sunt stabilite domeniile pe care se va axa procesul de supraveghere dintr-un anumit an. Acestea au la bază o evaluare a principalelor riscuri cu care se confruntă băncile supravegheate, ținând cont de cele mai recente evoluții din mediul economic, de reglementare și de supraveghere. Prioritățile, care sunt revizuite anual, reprezintă un instrument esențial de coordonare a măsurilor de supraveghere la nivelul băncilor într-un mod corespunzător armonizat, proporțional și eficient, contribuind astfel la asigurarea unor condiții de concurență echitabile și la exercitarea unui impact mai puternic în materie de supraveghere (**Figura 1**).

1.1.2

Rezultate generale înregistrate de băncile semnificative în anul 2016

Profiturile instituțiilor semnificative din zona euro s-au menținut stabile

Rezultatele aferente primelor trei trimestre ale anului 2016 arată că profitabilitatea instituțiilor semnificative s-a menținut stabilă în anul 2016⁴. Rentabilitatea financiară medie anualizată a unui eșantion reprezentativ de 101 instituții semnificative s-a

⁴ În această secțiune, datele pentru anul 2016 se referă la trimestrul III 2016.

situat la 5,8% în trimestrul III 2016, consemnând o ușoară scădere în termeni anuali (6,0% în trimestrul III 2015)⁵. Cu toate acestea, ar trebui menționat faptul că, dincolo de aceste cifre agregate, se observă o mare varietate de evoluții.

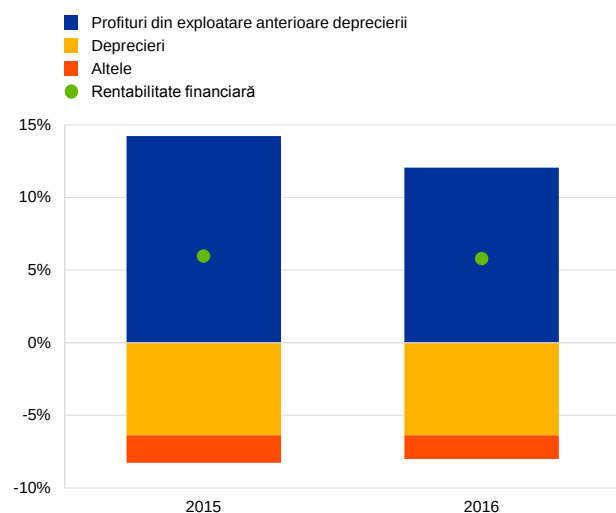
 5,8%
rentabilitate financiară în
anul 2016

Veniturile recurente s-au contractat în anul 2016; veniturile nete agregate din dobânzi ale instituțiilor semnificative s-au redus cu 3%, în pofida unei ușoare creșteri a împrumuturilor (+0,5% în termeni anuali), îndeosebi a volumului împrumuturilor acordate sectorului corporativ (+2,8%). Scăderea s-a concentrat în primul trimestru al anului 2016. Ulterior, veniturile din dobânzi s-au stabilizat. Veniturile din taxe s-au redus de asemenea (-2,8% în termeni anuali), reflectând, în mare parte, scăderea comisioanelor din administrarea activelor și activitățile pe piețele de capital în primele trei trimestre ale anului 2016. Este posibil ca trendul să fi fost inversat în trimestrul IV 2016, pe fondul noii revigorări a activităților pe piețele de capital.

Graficul 2

Nivel stabil al rentabilității financiare în anul 2016 ca urmare a scăderii cheltuielilor cu ajustarea pentru depreciere, care a compensat reducerea profiturilor din exploatare

(Toate pozițiile reprezintă medii ponderate exprimate ca procent din capitalul propriu.)

Pentru ambii ani, date anualizate cumulate referitoare la T3 2016.
Sursa: Cadrul FINREP (101 instituții semnificative au raportat date IFRS la cel mai înalt nivel de consolidare).

Impactul negativ al scăderii veniturilor a fost parțial compensat de diminuarea cheltuielilor de exploatare (-1%). Reducerea costurilor a fost deosebit de pronunțată în cazul cheltuielilor cu personalul (-1,4% în termeni anuali). Având în vedere măsurile de restructurare adoptate recent de mai multe bănci din zona euro, acest trend poate continua în trimestrele următoare.

Ameliorarea condițiilor macroeconomice a avut un efect pozitiv asupra cheltuielilor cu ajustarea pentru depreciere, care au fost mai scăzute decât în anul 2015: deprecierea împrumuturilor și ale altor active financiare s-au redus de la 5,5% din fondurile proprii agregate în trimestrul III 2015⁶ la 4,4% în trimestrul III 2016. Cea mai mare parte a îmbunătățirilor s-a concentrat în câteva jurisdicții, în timp ce în alte țări pierderile din credite se situaseră deja la niveluri minime istorice. Experiența anterioară sugerează că băncile tind să evidențieze depreciere mai mari în ultimul trimestru al anului, ceea ce ar putea afecta rezultatele privind profitabilitatea pe parcursul întregului an.

Surse de venituri excepționale au sprijinit profitabilitatea băncilor în anul 2016 (3,4% din fondurile proprii agregate în trimestrul III 2016). Cu toate acestea, câștigurile conjuncturale au fost mai reduse în 2015 și este posibil să nu se repete în trimestrele următoare.

⁵ Rentabilitatea financiară agregată a fost de 4,8% în trimestrul IV 2015. În termeni anualizați, cifrele pentru trimestrul IV tind să fie inferioare celor pentru trimestrul III datorită sezonității unora dintre elementele componente.

⁶ Procentul aferent trimestrului IV 2015 a fost de 5,8%.

1.2 Implementarea modelului de supraveghere al MUS

1.2.1 Optimizarea metodologiei PSE a MUS

Îmbunătățirile aduse metodologiei PSE au condus la o mai bună corelare între profilurile de risc ale băncilor și cerințele de capital ale acestora

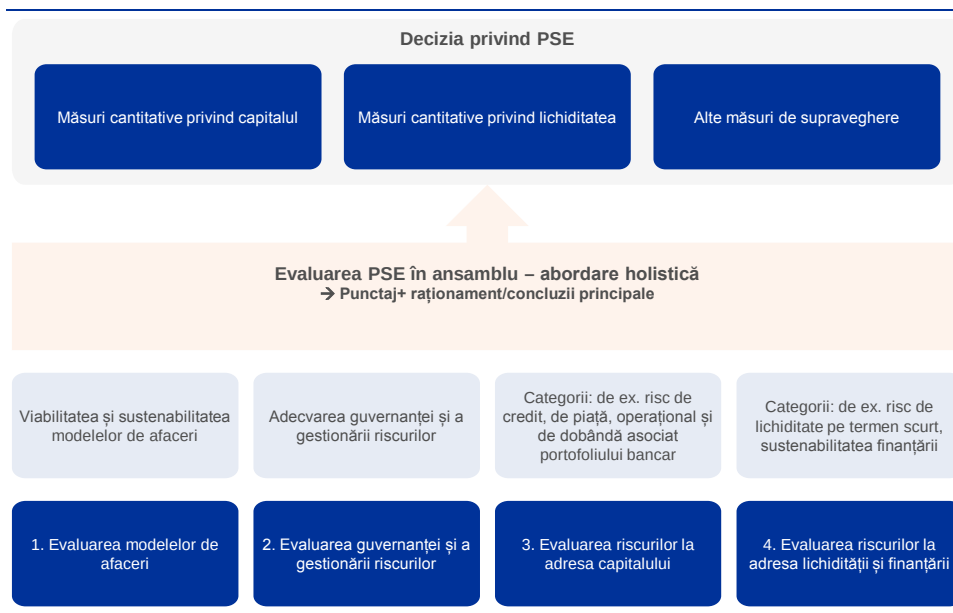
76%
corelare între cerințele
de capital și profilurile de
risc

Pe baza unei metodologii comune pentru cele mai mari grupuri bancare din zona euro, supravegherea bancară europeană a desfășurat PSE pentru a doua oară în anul 2016. Din nou, obiectivul a fost promovarea unui sistem bancar rezilient, capabil să finanțeze în mod sustenabil economia zonei euro. Armonizarea deja realizată la nivelul ciclului de supraveghere din anul 2015 a condus la rezultate tangibile în această privință. Pe baza acestor realizări, evaluarea PSE a fost optimizată. Îmbunătățirile se reflectă într-o corelare sporită a cerințelor de capital și a profilurilor de risc ale băncilor (de la 68% după PSE 2015 la 76% după PSE 2016). Totodată, a fost menținută abordarea generală a combinării elementelor cantitative cu cele calitative prin recurgerea la „aprecierea limitată” a experților. În plus, metodologia PSE a fost completată în continuare pentru a incorpora rezultatele testării la stres la nivelul UE din 2016.

Figura 2 oferă o prezentare de ansamblu a metodologiei PSE. O actualizare a broșurii relevante privind metodologia PSE a MUS (*SSM SREP Methodology Booklet*) a fost publicată în luna decembrie 2016.

Figura 2

Metodologia PSE a MUS în 2016

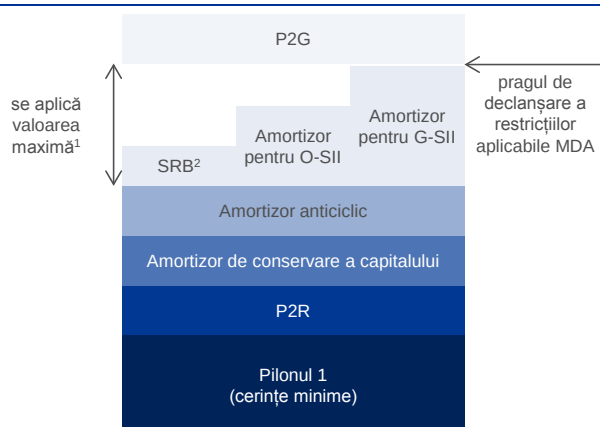

Principala contribuție la PSE a fost adusă de ECS prin evaluarea, pentru băncile de care se ocupă, a fiecăruia dintre aceste patru elemente: **modelul de afaceri, guvernanța și gestionarea riscurilor, riscurile la adresa capitalului și riscurile la adresa lichidității și a finanțării.**

În anul 2016, metodologia PSE pentru evaluarea guvernanței și a gestionării riscurilor a fost optimizată, pe baza analizei tematice ample privind guvernanța riscurilor și apetitul pentru risc⁷, efectuată de ECS în anul 2015.

Figura 3

P2G nu sunt incluse în calcularea MDA

1) Cazul cel mai obișnuit; pot apărea calcule specifice, în funcție de implementarea articolului 131 alineatul (15) din CRD IV de către statele membre.
2) Amortizor de risc sistemic.

Notă: Scală nerelevantă; implementarea avizului ABE privind MDA și comunicatul de presă din data de 1 iulie 2016.

De asemenea, în anul 2016 au fost introduse orientările din Pilonul 2 (P2G), în forma stabilită de ABE în luna iulie 2016⁸. P2G completează cerințele din Pilonul 2 (P2R) și constituie o așteptare în materie de supraveghere cu privire la capitalul băncilor, care depășește nivelul cerințelor de capital (minime și suplimentare) obligatorii și se adaugă la amortizoarele combinate (**Figura 3**). Fiind o așteptare în materie de supraveghere, P2G nu sunt incluse în calcularea sumei maxime distribuibile (*maximum distributable amount* – MDA) prevăzute la articolul 141 din Directiva privind cerințele de capital (*Capital Requirements Directive IV* – **CRD IV**).

La elaborarea P2G, următoarele elemente sunt luate în considerare în cadrul unei abordări holistice: în general, epuizarea fondurilor proprii în scenariul nefavorabil al **testării la stres**; profilul de risc specific al instituției

respective și sensibilitatea acesteia față de scenariile de stres; modificările intermediare ale profilului de risc al instituției de la data-limită a testării la stres; și măsurile adoptate de instituție pentru a atenua sensibilitățile la risc.

Deși se așteaptă ca băncile să se conformeze P2G, nerespectarea acestora nu va genera restricții automate. În cazul în care o bancă nu respectă P2G, Supravegherea bancară a BCE va adopta măsuri corective adaptate la situația individuală a băncii.

Cererea de fonduri proprii de nivel 1 de bază aferentă PSE rămâne stabilă pentru anul 2017

Rezultatele PSE 2016 au menținut cererea globală de fonduri proprii de nivel 1 de bază (*Common Equity Tier 1* – CET1) aferentă PSE pentru 2017 la același nivel ca în anul anterior. *Ceteris paribus*, cererea actuală de capital din sistem furnizează și un indiciu pentru viitor.⁹ În mai multe cazuri individuale, cererea de fonduri proprii de nivel 1 de bază aferentă PSE s-a modificat pentru a reflecta evoluția profilului de risc al instituțiilor respective. În cadrul PSE din 2016, fondurile proprii au fost transferate de la Pilonul 2 din 2015 la nou-introdusele P2G, iar includerea în amortizorul de conservare a capitalului a cerințelor care nu trebuie introduse treptat a fost eliminată. Întrucât P2G nu sunt incluse în calculele respective, pragul mediu de declanșare a MDA s-a redus de la 10,2% la 8,3%.

⁷ A se vedea Secțiunea 1.2.5.

⁸ [Informații actualizate privind testarea la stres la nivelul UE din anul 2016.](#)

⁹ Cererea de fonduri proprii se referă la cerințele din Pilonul 1 plus cele din Pilonul 2, la care se adaugă amortizorul de conservare a capitalului și orientările din Pilonul 2. Indiferent de calendarul introducerii acestui amortizor, băncile se pot aștepta să aibă niveluri pozitive ale P2G în viitor.

Pe lângă măsurile privind fondurile proprii, s-a recurs mai mult la măsuri calitative pentru soluționarea unor deficiențe specifice ale instituțiilor individuale. Probabilitatea acestor măsuri este corelată cu profilul de risc al băncilor: cu cât este mai ridicat riscul, cu atât este mai probabilă utilizarea de măsuri calitative.

Nu sunt prevăzute schimbări substanțiale ale metodologiei PSE a MUS în anul 2017. Cu toate acestea, Supravegherea bancară a BCE va continua să o perfecționeze, în concordanță cu abordarea sa anticipativă, în vederea monitorizării corespunzătoare a riscurilor și activităților bancare.

1.2.2

Activități desfășurate cu privire la alte metodologii

Obiectivele și structura TRIM au fost stabilite în detaliu

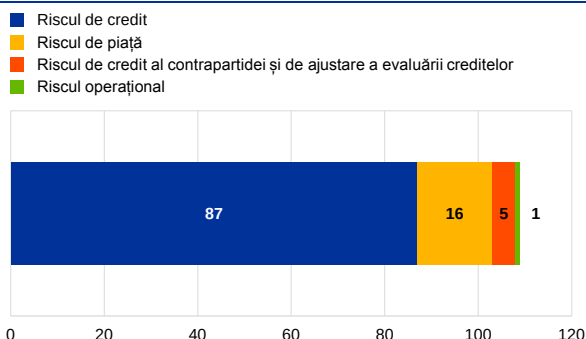
109
investigații privind
modelele interne lansate
în 2016

În anul 2016, activitatea conceptuală privind modelele interne s-a axat pe **analiza țintită a modelelor interne (targeted review of internal models – TRIM)**, care începe în 2017. În pregătirea acestei analize, Supravegherea bancară a BCE:

- a realizat o selecție reprezentativă, bazată pe riscuri, a modelelor care să fie analizate la fața locului;
- a redactat un ghid de supraveghere pentru tipuri de risc specifice și a introdus tehnici de inspecție în vederea validării acestora;¹⁰
- a elaborat dispoziții organizatorice pentru a soluționa problema numărului sporit de investigații privind modelele interne desfășurate la fața locului în anii următori;
- a furnizat periodic instituțiilor semnificative informații actualizate cu privire la proiect;
- a efectuat mai multe exerciții de colectare de informații care să permită instituțiilor semnificative să contribuie la etapa pregătitoare.

Graficul 3

Majoritatea investigațiilor privind modelele interne din anul 2016 s-au axat pe riscul de credit

În ultimul an au fost lansate 109 investigații privind modelele interne la instituțiile semnificative și au fost emise 88 de decizii ale BCE pe această temă. Este probabil ca aceste cifre să crească în viitor, odată cu efectuarea de investigații suplimentare în contextul analizei țintite a modelelor interne.

Noi progrese au fost înregistrate în procesul de **armonizare a practicilor de evaluare** a modelelor interne. Membri ai personalului BCE și al ANC au reprezentat supravegherea bancară europeană în foruri europene și internaționale pe teme legate de modelele interne și au participat la diverse exerciții, precum

¹⁰ Ghidul a fost publicat la 28 februarie 2017.

evaluarea comparativă a modelelor interne realizată de ABE.

1.2.3

Riscul de credit: activitatea privind creditele neperformante

Nivelurile creditelor neperformante au crescut semnificativ din anul 2008

6,49%

media ponderată a ratei brute a creditelor neperformante aferentă instituțiilor semnificative

54 de miliarde EUR

reducerea stocului de credite neperformante între trimestrul III 2015 și trimestrul III 2016

BCE sprijină băncile în soluționarea problemei creditelor neperformante reziduale și prevenirea acumulării de noi credite neperformante

Creditele neperformante reprezintă o provocare deosebită pentru bănci. Acestea au înregistrat o creștere considerabilă din anul 2008, în special în statele membre care au trecut prin procese de ajustare economică semnificativă în ultimii ani. Volumele ridicate de credite neperformante contribuie la scăderea profitabilității băncilor și limitează capacitatea acestora de a furniza noi finanțări economiei.

Începând cu trimestrul III 2016, media ponderată a ratei brute a creditelor neperformante raportată de instituțiile semnificative s-a situat la 6,49%, comparativ cu ratele de 6,85% în trimestrul I 2016 și 7,31% în trimestrul III 2015. Datele agregate pentru instituțiile semnificative arată că, între trimestrul III 2015 și trimestrul III 2016, stocul de credite neperformante a scăzut cu 54 de miliarde EUR (din care 15,59 miliarde EUR în trimestrul III 2016). Începând cu trimestrul III 2016, stocul a ajuns la 921 de miliarde EUR.¹¹

Începând cu evaluarea cuprinzătoare din anul 2014, BCE a continuat să sprijine soluționarea problemei creditelor neperformante printr-un dialog de supraveghere constant cu băncile afectate.

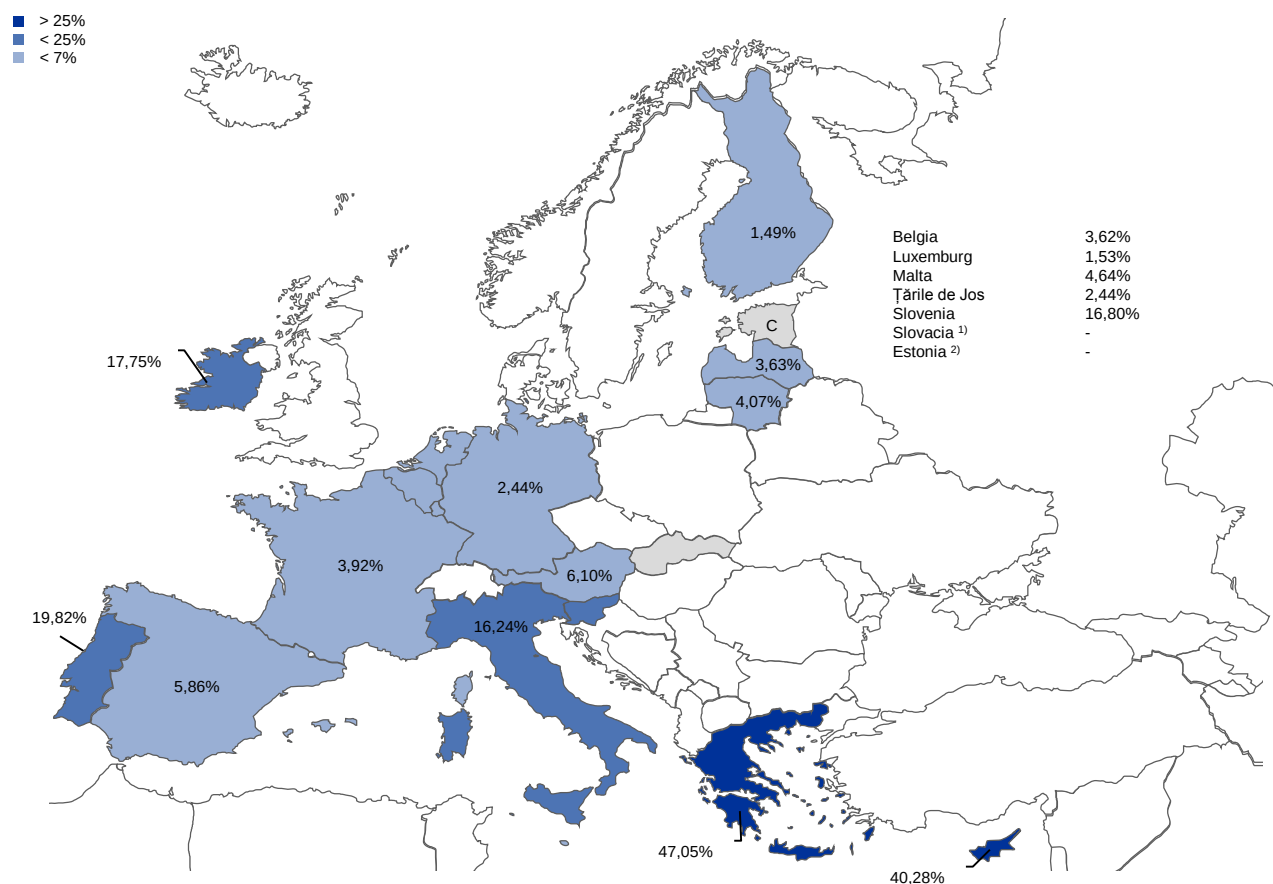
Pentru a soluționa în mod ferm și robust problema creditelor neperformante, supravegherea bancară europeană a creat, în luna iulie 2015, un grup operativ specializat privind creditele neperformante. Grupul operativ, care cuprinde reprezentanți de la ANC și de la BCE, este prezidat de Sharon Donnery, viceguvernatoare a Banc Ceannais na hÉireann/Central Bank of Ireland. Obiectivul grupului operativ este elaborarea și implementarea unei abordări consecvente în materie de supraveghere pentru toate instituțiile cu niveluri ridicate de credite neperformante.

Pe baza activității desfășurate de grupul operativ, BCE a publicat [linii directoare privind creditele neperformante](#) destinate băncilor, în vederea unei consultări organizate în perioada 12 septembrie-15 noiembrie 2016. O audiere publică a avut loc la data de 7 noiembrie. Peste 700 de observații individuale au fost primite și evaluate de grupul operativ pe parcursul procesului de consultare oficială. Textul final al liniilor directoare a fost publicat în martie 2017. Liniile directoare reprezintă un pas important în direcția reducerii semnificative a creditelor neperformante.

¹¹ Datele se referă la instituții semnificative la cel mai înalt nivel de consolidare pentru care sunt disponibile raportarea comună privind adecvarea capitalului (COREP) și raportarea financiară (FINREP). Lista băncilor poate să varieze în funcție de diferitele perioade de referință, în concordanță cu modificările aduse listei instituțiilor semnificative, și în contextul în care băncile încep să raporteze date în conformitate cu obligațiile de raportare financiară. Mai exact, în trimestrul II 2015 sunt incluse 102 bănci, în trimestrul I 2016, 123 (creștere a obligațiilor de raportare financiară), iar în trimestrul II 2016, 124 de bănci (modificări ale listei de instituții semnificative și ale obligațiilor de raportare financiară). Se estimează o stabilizare în viitor a numărului de entități din fiecare perioadă de referință, orice schimbări decurgând din modificările aduse listei de instituții semnificative în urma evaluărilor efectuate, de regulă, anual de Supravegherea bancară a BCE.

Figura 4

Rata creditelor neperformante în zona euro

Sursa: BCE.

Notă: Date începând cu trimestrul III 2016: instituții semnificative la cel mai înalt nivel de consolidare pentru care sunt disponibile raportarea comună privind adecvarea capitalului (COREP) și raportarea financiară (FINREP).

1) Nu există instituții semnificative la cel mai înalt nivel de consolidare în Slovacia.

2) Valoarea este suprimată din motive de confidențialitate, dată fiind dimensiunea limitată a eșantionului.

Liniile directoare privind creditul neperformant vizează aspectele principale ale strategiei, guvernantei și operațiunilor care sunt esențiale pentru soluționarea cu succes a problemei creditelor neperformante. După cum se detaliază mai jos, liniile directoare furnizează recomandări băncilor și prezintă o serie de bune practici identificate de supravegherea bancară europeană, care constituie așteptările sale în materie de supraveghere.

- Liniile directoare recomandă ca băncile cu un nivel ridicat de credit neperformant să stabilească o strategie clară, aliniată la planul lor de afaceri și la cadrul de gestionare a riscurilor, în vederea administrării eficiente și a reducerii stocului lor de credit neperformant într-un mod credibil, fezabil și oportun. Strategia băncii ar trebui să includă stabilirea țintelor cantitative la nivelul portofoliilor, pe baza unui plan de implementare detaliat.
- Acestea impun băncilor să introducă structuri adecvate de guvernanță și operațiuni pentru o soluționare eficientă a creditelor neperformante. În acest scop, băncile ar trebui să implice îndeaproape cadrele de conducere de nivel

superior, să creeze unități specializate de eliminare a creditelor neperformante și să stabilească politici clare pe această temă.

- Liniile directe furnizează băncilor o metodologie consecventă pentru recunoașterea creditelor neperformante și pentru calcularea provizioanelor pentru pierderi din împrumuturi și scoaterea în afara bilanțului a creditelor neperformante în concordanță cu recomandările și cele mai bune practici internaționale.
- Acestea favorizează intensificarea publicării de date privind creditele neperformante în vederea sporirii încrederii pe piață.

ECS au început să dialogheze în mod activ cu băncile supravegheate în vederea sprijinirii implementării liniilor directe.

Reducerea eficace a creditelor neperformante necesită nu numai activități de supraveghere, ci și reforme juridice și instituționale

Soluționarea problemei creditelor neperformante rămâne o prioritate esențială pentru supravegherea bancară europeană. Totuși, aceasta depinde de acțiunile întreprinse de o multitudine de factori diferiți, neputând fi abordată numai de supraveghetori și de bănci. Este nevoie de noi măsuri în materie de reglementare și de politici la nivelul UE și pe plan național pentru a elimina obstacolele care împiedică băncile să soluționeze această chestiune și să restructureze datoriile problematice.

Supravegherea bancară a BCE a efectuat, împreună cu ANC, **un inventar al cadrelor juridice și practicilor naționale de supraveghere** privind creditele neperformante în opt țări din zona euro. Un raport final vizând și restul statelor membre din zona euro va fi publicat în cursul anului 2017. Unele țări au adoptat măsuri proactive și coordonate de natură prudențială, judiciară și de altă natură pentru soluționarea problemei. Alte țări și-ar putea ameliora în continuare cadrul juridic și judiciar pentru a facilita eliminarea oportună a creditelor neperformante. În plus, trebuie dezvoltate piețe secundare pentru creditele neperformante, în vederea facilitării vânzării de active problematice. În acest context, sunt necesare favorizarea dezvoltării unui sector destinat serviciului creditelor neperformante, îmbunătățirea calității datelor și a accesului la date și eliminarea impedimentelor fiscale și juridice din calea restructurării datoriilor.

1.2.4 Supravegherea la fața locului

Cel de-al doilea ciclu de inspecții la fața locului

185

de inspecții la fața locului au fost aprobate pentru anul 2016

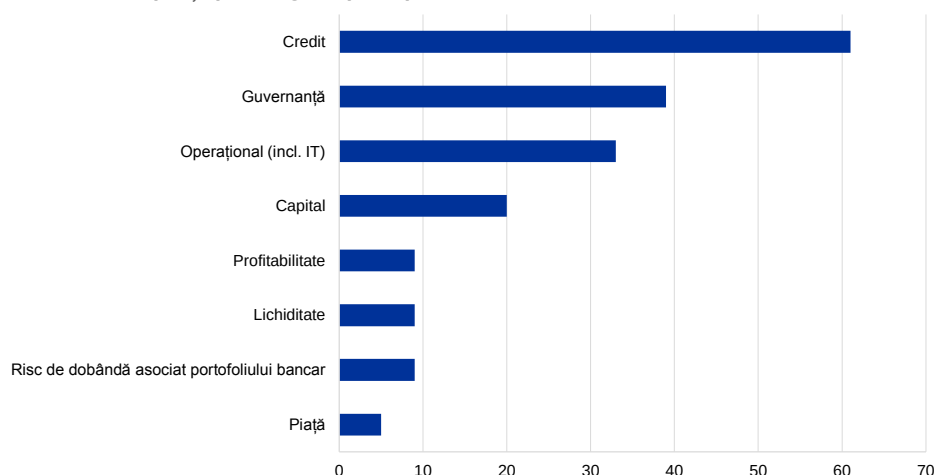
Cel de-al doilea ciclu de inspecții la fața locului a făcut parte din planificarea generală a programului de supraveghere prudențială (*supervisory examination programme* – SEP) pentru anul 2016, care a fost aprobată în luna ianuarie 2016. În iulie 2016, actualizarea planificării semestriale a anulat unele inspecții la fața locului și a aprobat unele suplimentare pentru cel de-al doilea semestru al anului. În total, au fost aprobate 185 de inspecții la fața locului pentru anul 2016.

Pentru a dezvolta și a îmbunătăți în continuare planificarea inspecțiilor la fața locului, în anul 2016 au fost implementate următoarele măsuri strategice, utilizate pentru ciclul de planificare aferent anului 2017. În primul rând, un **nivel țintit de implicare** formalizează abordarea mai extinsă bazată pe riscuri prin furnizarea de ținte orientative pentru numărul de misiuni pe instituție și pe tematică pe un orizont de trei ani. În al doilea rând, **instrumentul de detectare a punctelor slabe** identifică eventualele deficiențe sau anomalii la nivelul inspecțiilor care necesită în continuare soluționare. În al treilea rând, durata misiunilor este scurtată pentru a optimiza abordarea promptă a constatărilor.

Graficul 4

Inspecțiile la fața locului s-au axat, în principal, pe riscul de credit, guvernanță și riscurile operaționale

Numărul de inspecții pe categorie principală de risc

Inspecțiile la fața locului sunt planificate și dotate cu personal în strânsă cooperare cu ANC, care furnizează în continuare cea mai mare parte a șefilor de misiune și a membrilor echipelor. Începând cu data de 31 decembrie 2016, ANC au pus la dispoziție 167 dintre șefii de misiune (90%), 10% dintre aceștia fiind furnizați de Supravegherea bancară a BCE.

Tabelul 1

Autoritățile care furnizează șeful de misiune

Total inspecții la fața locului aprobate	BCE		ANC din altă țară decât cea de origine		ANC din țara de origine	
185	18	9,73%	17	9,19%	150	81,08%

În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE a condus 18 misiuni la nivelul țărilor din zona euro. Accentul principal a fost pus pe riscul de credit, urmat îndeaproape de cerințele de capital.

Dotarea transfrontalieră cu personal a misiunilor este acum sprijinită de un instrument pentru inspecțiile la fața locului, denumit „Market Place”. Acest instrument

permite tuturor ANC să acceseze lista inspecțiilor viitoare la fața locului care se pretează dotării cu personal format din **echipe mixte/transfrontaliere**¹² și să își manifeste interesul pentru participarea la inspecțiile la fața locului respective sau pentru conducerea acestora.

În total, au avut loc 74 de misiuni cu echipe mixte, reprezentând 40%¹³ din numărul total al inspecțiilor la fața locului.

Tabelul 2

Prezentare generală a echipelor mixte

Total inspecții la fața locului aprobate	Inspectori la fața locului de la BCE și de la ANC		Mix de inspectorii la fața locului de la ANC		Membri ai ECS și inspectorii la fața locului din partea BCE și/sau a ANC	
185	20	10,81%	27	14,59%	27	14,59%

Pentru a asigura colaborarea strânsă cu ANC pe toate temele legate de inspecțiile la fața locului, în anul 2016 au avut loc zece întâlniri la nivel de rețea și 15 întâlniri bilaterale cu ANC individuale. Au fost organizate seminare și workshopuri pentru șefii de misiune, cu scopul de a încuraja consecvența activității legate de inspecțiile la fața locului în cadrul supravegherii bancare europene. O pagină web de socializare oferă acum o platformă de comunicare cu toți factorii implicați din cadrul BCE și cu partenerii la nivelul MUS.

Activități de monitorizare continuă

Serviciul inspecții centralizate la fața locului al BCE: (i) revizuieste, în etapa pregătitoare, nota de preinspecție în care ECS stabilește obiectivele misiunii; (ii) monitorizează progresul inspecțiilor la fața locului și (iii) efectuează controale de calitate ale tuturor rapoartelor de inspecție pentru a asigura o aplicare consecventă a metodologiei privind inspecțiile la fața locului.

Serviciul inspecții centralizate la fața locului adoptă o abordare bazată pe riscuri. Acesta dedică resurse suplimentare pentru monitorizarea misiunilor critice, asigurând astfel informarea la timp a Consiliului de supraveghere, în cazul în care rezultatul inspecțiilor la fața locului suscită preocupări majore. BCE și ANC desfășoară în strânsă legătură toate activitățile, pentru a sprijini dezvoltarea unei înțelegeri reciproce și a unei abordări comune.

Activități referitoare la metodologii

Metodologia privind inspecțiile la fața locului utilizată de toți inspectorii din cadrul supravegherii bancare europene este dezvoltată și actualizată în permanență. În

¹² Aceasta înseamnă că cel puțin un inspector la fața locului nu este resortisant al țării în care este stabilită banca.

¹³ Inclusiv participarea ECS la inspecțiile la fața locului.

anul 2016, **metodologia privind riscul de credit** a fost revizuită pentru a oferi șefilor de misiune orientări practice cu privire la modul de efectuare a analizei dosarelor de credit. Metodologia actualizată prevede acum:

- un set de tehnici utilizate în mod obișnuit pentru eșantionarea expunerilor și un prag privind dimensiunea eșantionului;
- orientări privind clasificarea expunerilor;
- tehnici de calculare a deprecierilor individuale și colective;
- orientări privind evaluarea colateralului.

Metodologia referitoare la riscul privind tehnologia informației a fost, de asemenea, revizuită ca urmare a noilor priorități în materie de supraveghere legate de riscul privind tehnologia informației, precum riscul cibernetic și calitatea datelor. Totodată, aceasta reflectă principiile Comitetului de supraveghere bancară de la Basel (CSBB 239) privind agregarea eficace a datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor, coroborate cu analiza tematică aferentă.

Două aspecte specifice sunt abordate prin intermediul a două grupuri de lucru metodologice separate: (i) analiza orizontală a portofoliilor de împrumuturi acordate sectorului transportului maritim menită să analizeze și să compare calitatea acestor portofolii și abordările privind gestionarea riscurilor ale celor mai relevante instituții semnificative și (ii) consolidarea metodologiei de evaluare a riscului privind tehnologia informației, în vederea dezvoltării în continuare a celor mai bune practici de supraveghere, îndeosebi cu privire la riscul cibernetic.

Totodată, este în pregătire un ghid privind inspecțiile la fața locului, care va explica modul de desfășurare a acestora și va constitui un document de referință util pentru băncile care fac obiectul acestor misiuni.

1.2.5 Activități privind analizele tematice

Modelele de afaceri și factorii determinanți ai profitabilității

În anul 2016, supravegherea bancară europeană a lansat o analiză tematică pentru evaluarea aprofundată a modelelor de afaceri și a factorilor determinanți ai profitabilității celor mai semnificative instituții.

Modelele de afaceri și factorii determinanți ai profitabilității băncilor rămân una dintre principalele priorități pentru supravegherea bancară europeană

Modelele de afaceri și factorii determinanți ai profitabilității băncilor reprezintă una dintre principalele priorități pentru supravegherea bancară europeană. Băncile profitabile pot genera capital în mod organic și, implicit, pot asigura amortizoare corespunzătoare, menținând totodată un apetit rezonabil pentru risc și acordând credite economiei reale. Cu toate acestea, în contextul actual, profitabilitatea băncilor din zona euro nu este afectată numai de ratele scăzute ale dobânzilor și de fluxurile de depreciere în continuare ridicate (Secțiunea 1.1), ci și de factori

structurali, precum capacitatea de producție excedentară de pe unele piețe, concurența mai acerbă din partea societăților nefinanciare, cererea crescândă din partea clienților de servicii digitale, precum și noile cerințe de reglementare.

Analiza tematică abordează factorii determinanți ai profitabilității băncilor atât la nivelul firmelor, cât și la cel al modelelor de afaceri. Având o durată de doi ani, analiza vizează mai multe obiective. Pe lângă evaluarea capacității băncilor de a reduce deficiențele modelelor lor de afaceri, aceasta va monitoriza modul în care profitabilitatea scăzută afectează comportamentul băncilor și va completa analiza orizontală, în special prin cumulara informațiilor obținute de ECS și armonizarea monitorizării aplicării acestora la nivelul băncilor.

În primul an al analizei tematice, setul de instrumente al supravegherii bancare europene pentru evaluarea modelelor de afaceri și a profitabilității băncilor a fost îmbogățit în mai multe moduri. **Clasificarea pe modele de afaceri** a instituțiilor semnificative a fost îmbunătățită pentru a facilita comparațiile *inter pares* ale băncilor individuale. Clasificarea completează alte criterii de analiză comparativă, precum dimensiunea firmei, ratingul de risc sau amplasarea geografică. În plus, mai multe instrumente de analiză comparativă specifice au fost elaborate pentru a sprijini ECS în evaluarea profitabilității băncilor.

Supravegherea bancară a BCE a colectat, de asemenea, **date referitoare la rezultatele băncilor privind profitul și pierderea, precum și ipotezele care stau la baza acestora**. Rezultatele arată că veniturile băncilor vor fi în continuare supuse presiunilor pe termen scurt. Aceasta se datorează în principal ratelor scăzute ale dobânzilor, care afectează veniturile nete din dobânzi, dar și dinamicii mai modeste a împrumuturilor, care, în medie, este inferioară anticipațiilor proprii ale băncilor. Exercițiul va fi repetat anul acesta.

Supravegherea bancară a BCE a elaborat, de asemenea, un set detaliat de **linii directoare pentru sprijinirea analizei profitabilității ECS la nivelul firmelor** în anul 2017. Liniile directoare se referă la mai multe aspecte legate de profitabilitatea băncilor, de la capacitatea de bază de a genera venituri la abilitatea acestora de a-și orienta activitățile în direcția obținerii de profituri. Discuțiile bilaterale dintre supraveghetori și bănci ar trebui să asigure faptul că modelele de afaceri și factorii determinanți ai profitabilității tuturor instituțiilor semnificative beneficiază de o evaluare aprofundată până la finele analizei tematice din 2017. Va fi aplicată o abordare proporțională pentru a se ține cont de dimensiunea și complexitatea instituțiilor individuale.

Rezultatele evaluării aprofundate efectuate de toate ECS vor sta la baza PSE, în principal în anul 2018, fiind un suport pentru implicarea în materie de supraveghere și planificarea supravegherii pentru instituțiile individuale. Analizele vor oferi posibilitatea comparării practicilor folosite de bănci la nivelul instituțiilor comparabile.

IFRS 9 – Instrumente financiare

Supravegherea bancară a BCE efectuează o analiză tematică pe doi ani, în 2016 și 2017, pentru a examina modul în care băncile implementează noul standard de contabilitate IFRS 9, accentul principal fiind pus pe **noul model de depreciere**. Analiza evaluează și dacă băncile iau în considerare principiile stabilite în liniile directoare ale Comitetului de la Basel privind riscul de credit și contabilitatea pierderilor anticipate din activitatea de creditare. ABE a incorporat aceste principii în documentul său de consultare referitor la proiectul de linii directoare privind practicile de gestionare a riscului de credit utilizate de instituțiile de credit și contabilitatea pierderilor anticipate din activitatea de creditare.

Sfera de aplicare a analizei tematice cuprinde toate instituțiile semnificative care aplică Standardele internaționale de raportare financiară (*International Financial Reporting Standards* – IFRS). Obiectivele specifice ale analizei sunt următoarele: (i) evaluarea modului în care instituțiile sunt pregătite pentru introducerea IFRS 9; (ii) aprecierea impactului potențial asupra practicilor de constituire de provizioane ale instituțiilor și (iii) contribuirea la încurajarea unei implementări de înaltă calitate a IFRS 9.

În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE a elaborat o **metodologie de evaluare în scopul supravegherii**, care este relevantă pe plan intern. Această metodologie ține cont de evoluțiile în domeniul reglementării, cele mai bune practici emergente și aspectele legate de implementare, pe baza discuțiilor purtate cu specialiștii (instituții, auditori, consultanți). De asemenea, Supravegherea bancară a BCE, în cooperare cu experți contabili de renume, a oferit posibilități de formare cu privire la IFRS 9 și metodologia de evaluare unui număr de aproximativ 250 de supraveghetori.

Pornind de la metodologia de evaluare, analiza tematică a fost lansată în luna decembrie 2016, în coordonare cu sondajul ABE¹⁴, pentru mai mult de 100 de instituții semnificative, ECS evaluând nivelul de pregătire a băncilor și practicile de implementare ale acestora. Evaluarea va fi urmată de o analiză orizontală care, ținând cont de rezultatele sondajului ABE menționat mai sus, va permite o comparație *inter pares* a băncilor. Se așteaptă ca rezultatele analizei tematice să contribuie la o implementare corectă și consecventă a IFRS 9 și a politicilor sale privind constituirea de provizioane până la 1 ianuarie 2018, data intrării în vigoare a IFRS 9.

Agregarea datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor

O gestionare solidă a riscurilor se bazează pe calitatea datelor, agregarea eficace a datelor referitoare la riscuri și practicile interne de raportare la nivelul întregii firme. Cu toate acestea, una dintre concluziile principale desprinse în urma crizei financiare a fost aceea că unele bănci erau incapabile să identifice în totalitate expunerile la riscuri. Motivele au fost lipsa de informații corespunzătoare privind riscurile și

¹⁴ Cea de-a doua evaluare a impactului produs de IFRS 9 asupra băncilor din UE.

practicile ineficiente de agregare a datelor referitoare la riscuri. Capacitatea băncilor afectate de a adopta decizii la timp a fost grav afectată, cu consecințe ample pentru bănci și sectorul financiar în ansamblu.

În acest context, analiza tematică privind agregarea datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor s-a numărat printre prioritățile în materie de supraveghere pentru anul 2016. Obiectivul acesteia a fost evaluarea eficacității agregării datelor referitoare la riscuri și a practicilor de raportare a riscurilor, precum și a infrastructurii IT conexe. Această evaluare are, în principal, la bază **Principiile privind agregarea eficace a datelor referitoare la riscuri și raportarea riscurilor (CSBB 239)**.

La începutul anului 2016, Supravegherea bancară a BCE a lansat analiza tematică privind agregarea eficace a datelor privind riscurile și raportarea riscurilor pentru o subcategorie de bănci aflate sub supravegherea sa directă. Eșantionul a inclus două grupuri de bănci. În primul rând, acele bănci care au fost implicate în autoevaluarea din cadrul CSBB 239 efectuată de Comitetul de la Basel în anii 2013 și 2014 – acest grup a fost, în mare parte, identic cu grupul băncilor clasificate drept bănci de importanță sistemică la nivel mondial de la acea vreme. În al doilea rând, încă o categorie de bănci a fost inclusă în eșantion pentru a-l lărgi.

Analiza tematică este realizată de ECS, cu sprijinul unui grup de lucru centralizat, care cuprinde membri din partea BCE și a ANC. Acestea din urmă furnizează linii directoare operaționale și asigură o aplicare consecventă. Activitatea se desfășoară în concordanță cu principiul proporționalității și a fost divizată în două faze principale în anul 2016. În cadrul Fazei 1 au fost elaborate linii directoare operaționale corespunzătoare pentru analiza și evaluarea stadiului de conformitate, cu accent pe tipul de risc (risc de credit, risc de lichiditate, risc de credit al contrapartidei, risc operațional, risc de dobândă asociat portofoliului bancar și risc de piață). Faza 2 a cuprins o analiză foarte aprofundată a dimensiunilor riscului de lichiditate și ale riscului de credit. În primul rând, băncilor incluse în sfera de aplicare li s-a cerut să furnizeze un set specific de date privind riscul de lichiditate și riscul de credit într-o perioadă limitată (exercițiul „SSM Fire Drill”). În al doilea rând, aceluiași bănci li s-a solicitat să prezinte extrasele de date, precum și procesul de gestionare și raportare pentru indicatorii de credit și de lichiditate selectați dintr-o perspectivă *end-to-end* (de la sursă la destinația finală) (exercițiu de trasabilitate a datelor¹⁵).

¹⁵ Trasabilitatea datelor este definită drept ciclul de viață a datelor, care include originea datelor și evoluția acestora în timp: adoptarea unei „abordări *end-to-end* (de la sursă la destinația finală)” se referă la optimizarea eficienței și eficacității procesului prin eliminarea unui număr cât mai mare posibil de niveluri sau etape intermediare.

Figura 5

Faza 2 a analizei tematice privind agregarea eficace a datelor privind riscurile și raportarea riscurilor axată pe riscul de credit și riscul de lichiditate

Modul	Principiul CSBB 239	
Guvernanță și infrastructură IT	1. Guvernanță	
Agregarea datelor privind riscurile	2. Arhitectura datelor și infrastructura IT	
	3. Acuratețe și integritate	
	4. Exhaustivitate	
	5. Promptitudine	
	6. Adaptabilitate	
Raportarea riscurilor	7. Acuratețe	
	8. Reprezentativitate	
	9. Claritate și utilitate	
	10. Frecvență	
	11. Distribuție	

Mai multe bănci vor avea nevoie de timp pentru a se conforma în totalitate CSBB 239

Rezultatele analizei tematice vor contribui la elaborarea de noi măsuri de supraveghere și vor fi incluse în următorul ciclu al PSE. Analiza rezultatelor globale va permite desprinderea unor concluzii generale. Principiile CSBB 239 prevedeau că băncile de importanță sistemică la nivel mondial (G-SIB) se vor conforma la acestea până în luna ianuarie 2016, iar cele de importanță sistemică pe plan intern, în termen de trei ani de la desemnare (respectiv după finele anului 2019). Cu toate acestea, respectarea deplină a CSBB 239 nu va fi atinsă în viitorul apropiat, deoarece calendarele de implementare stabilite de mai multe bănci se vor încheia la sfârșitul anului 2018 sau ulterior. Asigurarea conformității cu principiile CSBB reprezintă un proces în desfășurare. Prin urmare, modificările aduse modelelor de afaceri și profilurilor de risc ale băncilor ar trebui tratate în mod corespunzător, în timp ce băncile trebuie să evalueze periodic adecvarea agregării datelor privind riscurile și a capacităților lor de raportare a riscurilor.

Guvernanța riscului și apetitul pentru risc

În anul 2016, supravegherea bancară europeană și-a continuat activitatea privind guvernanța băncilor. Aceasta s-a bazat pe rezultatele analizei tematice privind guvernanța riscului și apetitul pentru risc, care a fost efectuată în anul 2015 pentru a promova consecvența și conformitatea cu cele mai înalte standarde.

În anul 2016, supravegherea bancară europeană și-a clarificat așteptările în materie de supraveghere privind guvernanța riscului și apetitul pentru risc

La începutul anului 2016, toate cele 113 ECS implicate în analiza tematică au trimis instituțiilor de care se ocupă scrisori de monitorizare, prin care solicitau implementarea de măsuri specifice. Pe parcursul anului, ECS au monitorizat în mod activ **implementarea acestor recomandări** în cadrul supravegherii continue.

Analiza tematică a avut un impact pozitiv, dată fiind contribuția acesteia la optimizarea eficacității organelor de conducere ale băncilor și a funcțiilor de gestionare a riscurilor. Aproape toate băncile elaborează, în prezent, autoevaluări ale

consiliilor de administrație, procese de planificare a succesiunilor și cadre de prevenire a conflictelor de interese în consiliile de administrație. Unele bănci ajustează, de asemenea, componența consiliilor lor de administrație. În plus, calitatea documentației relevante primite de consiliile de administrație s-a îmbunătățit, iar băncile au început să definească și să implementeze tablouri privind apetitul pentru risc.

Întrucât unele recomandări sunt încă în curs de implementare, activitățile de monitorizare vor continua în anul 2017. ECS vor acorda o atenție deosebită capacității consiliilor de administrație de a contesta în mod independent deciziile cadrelor de conducere de nivel superior, precum și includerii perspectivei riscurilor în procesul decizional. De asemenea, acestea vor monitoriza cu atenție:

(i) exhaustivitatea cadrelor privind apetitul pentru risc (îndeosebi în ceea ce privește includerea riscurilor nefinanciare); (ii) eficacitatea limitelor; (iii) interacțiunea dintre apetitul pentru risc și strategia de risc, precum și (iv) implementarea cadrului privind apetitul pentru risc.

În plus, 25 de bănci au făcut obiectul a două analize aprofundate de la sfârșitul anului 2016. Aceste analize acoperă rolul de monitorizare al consiliului de administrație, precum și monitorizarea exercitată asupra funcțiilor de control intern și asupra limitelor aplicate apetitului pentru risc. Aceste investigații se vor încheia în prima jumătate a anului 2017.

În luna iunie 2016, BCE a publicat [declarația de supraveghere a MUS privind guvernanța și apetitul pentru risc](#), care are drept scop orientarea instituțiilor în direcția implementării celor mai bune practici internaționale. Totodată, la data de 23 iunie 2016, Supravegherea bancară a BCE a organizat o [conferință privind guvernanța](#) cu directori și directori executivi de nivel superior, în vederea consolidării dialogului dintre consiliile de administrație și supraveghetorii băncilor¹⁶. În anul 2017, BCE va continua să încurajeze dialogul cu consiliile de administrație ale băncilor și va deține un rol activ, la nivelul UE și pe plan internațional, în procesul de definire a standardelor internaționale.

Finanțarea prin îndatorare

În anul 2016, BCE a publicat un proiect de linii directoare privind operațiunile cu efect de levier, care a făcut obiectul unei consultări publice

În perioada cuprinsă între sfârșitul lunii noiembrie 2016 și sfârșitul lunii ianuarie 2017, BCE a organizat o consultare publică referitoare la [proiectul de linii directoare privind operațiunile cu efect de levier](#). Liniile directoare vizează elaborarea de definiții clare și consecvente, care să permită o monitorizare coerentă, precum și definirea de măsuri corespunzătoare cu privire la operațiunile cu efect de levier. Proiectul de linii directoare este continuarea unei analize tematiche, lansată ca parte a priorităților în materie de supraveghere ale MUS pentru anul 2015.

¹⁶ Dialog consolidat între consiliile de administrație și supraveghetori în vederea stabilirii unui cadru de guvernanță solid.

Analiza a inclus o anchetă aprofundată a activității băncilor din zona euro și a cadrelor de gestionare a riscurilor cu privire la finanțarea prin îndatorare. În semestrul I 2016, 17 ECS au trimis instituțiilor de care se ocupă scrisori de monitorizare, prin care solicitau implementarea de măsuri specifice – ținând, în special, de practici de gestionare a riscurilor – și elaborarea de planuri de acțiune pentru remedierea constatărilor analizei.

În plus, BCE a decis definirea anticipațiilor generale în materie de supraveghere sub forma liniilor directe menționate mai sus. Liniile directe recomandă introducerea de către bănci a unei definiții unice și generale a operațiunilor cu efect de levier. De asemenea, acestea ar trebui să își definească în mod clar strategia privind operațiunile cu efect de levier și apetitul pentru subscrierea și sindicalizarea acestor operațiuni. Băncile ar trebui, de asemenea, să se asigure că operațiunile realizate aderă la standardele lor privind apetitul pentru risc. Acest lucru poate fi obținut printr-un proces solid de aprobare a creditelor și prin monitorizarea periodică a portofoliilor de finanțare prin îndatorare. În cele din urmă, rapoarte cuprinzătoare periodice privind operațiunile cu efect de levier ar trebui produse și trimise cadrelor de conducere de nivel superior ale băncilor.

În anul 2017, BCE va adopta măsurile necesare în urma consultării publice și va emite liniile directe finale privind operațiunile cu efect de levier. BCE va completa această abordare printr-o monitorizare specifică a principalelor evoluții consemnate de apetitul celor mai relevante bănci pentru operațiunile cu efect de levier.

1.2.6 Supravegherea indirectă a instituțiilor mai puțin semnificative și monitorizarea în scopul supravegherii

Regulamentul privind MUS conferă BCE mandatul asigurării funcționării eficiente și consecvente a MUS și, implicit, îi încredințează acesteia funcția de monitorizare, în timp ce ANC deține în continuare responsabilitatea principală a supravegherii instituțiilor mai puțin semnificative. Pe baza obiectivului general al acestei funcții, respectiv asigurarea aplicării consecvente a unor standarde înalte de supraveghere în întreaga zonă euro, Supravegherea bancară a BCE a cooperat cu ANC la elaborarea unui cadru operațional destinat supravegherii indirecte a instituțiilor mai puțin semnificative.

Standardele comune de supraveghere și metodologiile comune legate de supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative

Standardele comune de supraveghere și metodologiile comune reprezintă instrumente importante pentru aplicarea consecventă de standarde înalte de supraveghere în întreaga zonă euro. Acestea servesc drept vectori de convergență în direcția unor practici de supraveghere comune prin furnizarea de linii directe privind modul de derulare a proceselor de supraveghere.

Standardele comune de supraveghere și metodologiile comune vizează convergența în direcția unor practici de înaltă calitate consecvente

Standardele comune de supraveghere sunt elaborate de comun acord cu ANC și sunt în deplină concordanță cu cadrul unic de reglementare al UE și cu standardele și ghidurile ABE. În anul 2016, standardele comune de supraveghere privind **planificarea supravegherii** și **planificarea redresării**, care au fost elaborate, în mare parte, în anul 2015, au fost finalizate.

În urma finalizării acestor standarde, pe parcursul anului 2016 au fost desfășurate activități semnificative privind o serie de standarde suplimentare.

Standardul comun de supraveghere pentru **efectuarea inspecțiilor la fața locului la instituțiile mai puțin semnificative** include definiția și obiectivele inspecțiilor la fața locului, precum și principiile esențiale de urmat în derularea acestora. De asemenea, acesta se referă la planificarea inspecțiilor în cadrul programului de supraveghere prudențială, precum și la nivelul minim al implicării în ceea ce privește frecvența, durata și resursele. Totodată, standardul furnizează linii directoare privind procesul de inspecție în sine, inclusiv etapele principale ale unei inspecții la fața locului: pregătire, investigare, raportare și urmărirea aplicării măsurilor adoptate în cadrul acesteia.

Un alt standard comun de supraveghere elaborat în anul 2016 se referă la **supravegherea instituțiilor de finanțare a achizițiilor de autovehicule (car financing institutions – CFIs)**. Acestea sunt instituții de credit a căror activitate principală o constituie contractele de leasing sau acordarea de împrumuturi pentru finanțarea achizițiilor de autovehicule. Pe baza unei analize inițiale a riscurilor legate de acest model de afaceri, obiectivul principal al acestui standard este asigurarea unei abordări consecvente, de înaltă calitate și proporționale a supravegherii instituțiilor de finanțare a achizițiilor de autovehicule în cadrul supravegherii bancare europene.

Au fost demarate activități privind un standard comun de supraveghere referitor la **autorizarea instituțiilor mai puțin semnificative cu modele de afaceri FinTech**, respectiv a instituțiilor ale căror activități bancare se axează pe inovații permise de tehnologie. Scopul acestui standard este asigurarea faptului că riscurile specifice legate de aceste modele de afaceri inovatoare sunt abordate în mod corespunzător în procesul de autorizare, în concordanță cu standardele echivalente celor aplicate altor tipuri de instituții de credit.

Supravegherea bancară a BCE a înființat, de asemenea, un **cadru de cooperare pentru gestionarea crizelor** destinat BCE și ANC. Scopul Cadrului de cooperare pentru gestionarea crizelor destinat instituțiilor mai puțin semnificative este de a sprijini îndeplinirea atribuțiilor ANC, în calitate de autoritate responsabilă pentru gestionarea crizelor instituțiilor mai puțin semnificative, și a celor ale BCE, în calitate de autoritate responsabilă de deciziile privind procedurile comune.

În anul 2016, BCE, alături de ANC, a înregistrat, de asemenea, noi progrese în elaborarea unei **metodologii comune pentru procesul de supraveghere și evaluare (PSE) destinat instituțiilor mai puțin semnificative**. Întrucât PSE reprezintă instrumentul principal de supraveghere bancară, armonizarea acestuia va constitui un important pas înainte pentru încurajarea convergenței în ceea ce

privește supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative. Proiectul a fost inițiat în anul 2015. Activitatea începută în anul 2016 s-a axat pe cuantificarea lichidității și a fondurilor proprii. Aceasta va face obiectul unei testări în 2017, obiectivul fiind asigurarea unui sistem PSE comun pentru o primă subcategorie de instituții mai puțin semnificative începând cu anul 2018. Metodologia PSE propusă pentru instituțiile mai puțin semnificative este derivată din metodologia PSE a MUS pentru instituțiile semnificative și va fi aplicată instituțiilor mai puțin semnificative într-un mod proporțional și adaptat la specificitățile acestora.

Cooperarea între BCE și ANC cu privire la supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative

Cooperarea între BCE și ANC este esențială pentru dezvoltarea unei supravegheri consecvente și de înaltă calitate a instituțiilor mai puțin semnificative. În general, cooperarea presupune o serie de procese în derulare pentru activitățile zilnice și definirea unor standarde comune de supraveghere și metodologii comune legate de instituțiile mai puțin semnificative. Sub auspiciile BCE, ANC își împărtășesc diferitele experiențe și își îmbunătățesc cunoștințele despre sectorul instituțiilor mai puțin semnificative din zona euro și supravegherea acestuia.

Workshopurile și proiectele derulate în cooperare de ANC și BCE au completat direcțiile de activitate obișnuite privind supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative

Elaborarea de standarde de supraveghere pentru instituțiile mai puțin semnificative a fost sprijinită de o serie de proiecte întreprinse în comun de BCE și ANC. În plus, cooperarea dintre BCE și ANC a contribuit la asigurarea monitorizării continue a sectorului instituțiilor mai puțin semnificative.

În perioada analizată s-a înregistrat o creștere semnificativă a numărului de astfel de inițiative comune. De exemplu, au fost organizate workshopuri privind metodologiile PSE ale ANC în vederea partajării cunoștințelor la nivelul MUS, dată fiind demararea activității privind metodologia PSE pentru instituțiile mai puțin semnificative. Cu privire la instituțiile mai puțin semnificative individuale, activitățile comune s-au referit la mai multe misiuni tehnice și la cinci inspecții la fața locului dedicate analizei anumitor domenii de risc ale acestor instituții. De asemenea, au fost inițiate schimburi de personal între ANC și BCE.

Cooperarea zilnică privind supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative se axează pe analiza și încurajarea aplicării consecvente a unor standarde înalte de supraveghere de către ANC. Pentru a asigura consecvența rezultatelor, este necesară înțelegerea elementelor comune și a diferențelor la nivelul sectorului instituțiilor mai puțin semnificative din zona euro, precum și a specificităților naționale.

Cu privire la instituțiile mai puțin semnificative, BCE aderă în mod ferm la principiul proporționalității

Principiul proporționalității prezintă o importanță fundamentală pentru supravegherea indirectă a instituțiilor mai puțin semnificative și este, implicit, puternic integrat atât în procesele în derulare, cât și în elaborarea de standarde și metodologii comune. Ținând cont de acest principiu, BCE, alături de ANC, a elaborat un **cadru de priorizare** dedicat. Acest cadru clasifică instituțiile mai puțin semnificative în instituții cu prioritate redusă, medie și ridicată pe baza gradului lor de risc intrinsec și

Un cadru de notificare dedicat reprezintă un element esențial al cooperării zilnice între BCE și ANC

a impactului potențial asupra respectivului sistem financiar intern. Clasificarea permite alinierea nivelului de concentrare a supravegherii și a intensității activităților de supraveghere la riscurile la care este expusă instituția.

ANC transmite constant notificări punctului central de notificare din cadrul Direcției generale supraveghere microprudențială III (DG SMP III) prin intermediul unui **cadru de notificare dedicat**. Aceasta permite BCE compararea și analizarea practicilor în raport cu standardele de supraveghere ale MUS. De exemplu, ANC transmite notificări *ex ante* privind procedurile importante în materie de supraveghere și proiectele de decizii importante referitoare la instituțiile mai puțin semnificative de înaltă prioritate, acoperind o gamă largă de aspecte ce țin de supraveghere (de exemplu, fonduri proprii, lichiditate, PSE, guvernanta internă). Acestea notifică, de asemenea, orice deteriorare rapidă și semnificativă a situației financiare a instituțiilor mai puțin semnificative. Obiectivul acestor notificări este asigurarea faptului că BCE este informată la timp cu privire la cazurile relevante, ceea ce îi permite să evalueze și să discute cele mai adecvate direcții de acțiune cu ANC relevante. În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE a primit, în total, 79 de notificări de la ANC.

Experiența referitoare la cadrul de notificare a relevat necesitatea îmbunătățirii în continuare a consecvenței proceselor de notificare la nivelul ANC. Prin urmare, un grup de lucru explorează modalitățile de ameliorare a procedurilor și criteriile pentru cerințele de notificare.

De asemenea, **birourile dedicate țărilor** din cadrul DG SMP III poartă un dialog permanent cu ANC pentru a monitoriza evoluțiile din sectorul bancar care pot afecta instituțiile mai puțin semnificative. Prin intermediul notificărilor, acestea colectează informații și urmăresc situația instituțiilor mai puțin semnificative de înaltă prioritate. De asemenea, acestea monitorizează evoluțiile legate de instituțiile care se confruntă cu o deteriorare semnificativă a situațiilor financiare sau cu tensiuni privind lichiditatea (care s-ar putea transforma într-o situație de criză) și solicită decizii ale BCE privind participațiile calificate, retragerea autorizațiilor și autorizarea. În unele cazuri, birourile dedicate țărilor cooperează și cu ANC în cadrul activității legate de instituțiile mai puțin semnificative desfășurată la fața locului.

Cooperarea permanentă dintre BCE și ANC este sprijinită de eforturile constante de aliniere în continuare a proceselor și metodologiilor de supraveghere a sectorului instituțiilor mai puțin semnificative. Activitățile și atribuțiile de supraveghere ale ANC cu privire la instituțiile mai puțin semnificative și analiza și identificarea riscurilor și vulnerabilităților din sectorul instituțiilor mai puțin semnificative sunt sintetizate periodic, printre altele, sub forma unor rapoarte specializate, care sunt partajate cu supraveghetorii din întreaga zonă euro. Cooperarea și interacțiunea se bazează, de asemenea, în mod semnificativ pe partajare și schimbul de date. În acest scop, BCE și ANC elaborează mecanisme de optimizare a schimbului de informații.

Caseta 1

Sistemele instituționale de protecție

Progrese semnificative în activitatea privind sistemele instituționale de protecție începută în anul 2015¹⁷

În unele state membre, casele de economii și cooperativele de credit au înființat sisteme instituționale de protecție (SIP). SIP protejează instituțiile membre și, în special, asigură lichiditatea și solvabilitatea acestora. În ansamblu, 50% din numărul total al instituțiilor de credit din zona euro sunt membre ale unui SIP, reprezentând aproximativ 10% din activele totale ale sectorului bancar. Activitatea inițiată în anul 2015 cu privire la elaborarea unei abordări comune pentru evaluarea SIP, în vederea stabilirii unui tratament de supraveghere consecvent al SIP la nivelul zonei euro, a fost finalizată în anul 2016.

Ghidul privind abordarea referitoare la recunoașterea SIP în scopuri prudențiale

Un ghid privind abordarea referitoare la recunoașterea SIP în scopuri prudențiale a fost elaborat în contextul activității BCE privind opțiunile și marjele de apreciere prevăzute în dreptul UE. În urma unei consultări publice, ghidul a fost finalizat și publicat în luna iulie 2016. Ghidul vizează asigurarea coerenței, eficacității și transparenței cu privire la politica de supraveghere care va fi aplicată în procesul de evaluare a SIP. Acesta prezintă o importanță deosebită, întrucât recunoașterea oficială a unui SIP conduce la tratarea diferită a unora dintre cerințele prudențiale în conformitate cu Regulamentul privind cerințele de capital (*Capital Requirements Regulation – CRR*), respectiv o pondere de risc de 0% pentru expunerile la alți membri ai SIP și eliminarea limitelor privind expunerile semnificative la alți membri ai SIP.

Coordonarea și cooperarea privind procesul decizional și monitorizarea continuă la nivelul SIP „mixte”

De regulă, SIP includ atât instituții semnificative, cât și instituții mai puțin semnificative (SIP „mixte”). Este, prin urmare, deosebit de important ca BCE și ANC să trateze SIP în același mod. În acest scop, o orientare a BCE adresată autorităților competente ale MUS (care includ BCE și ANC) a fost adoptată și publicată în luna noiembrie 2016. Aceasta definește principiile referitoare la coordonarea dintre BCE și ANC cu privire la deciziile de supraveghere legate de SIP, precum și la monitorizarea continuă a SIP. Orientarea asigură că ANC aplică aceleași criterii atunci când evaluează candidaturile la SIP din partea instituțiilor mai puțin semnificative. În plus, în anul 2016 au fost înființate grupuri de monitorizare formate din membri ai personalului BCE și al ANC, care au demarat activitățile de monitorizare. Orientarea BCE nu afectează aprobările SIP acordate anterior. Cu toate acestea, se poate avea în vedere o reevaluare, în eventualitatea unor schimbări structurale majore în cadrul unui SIP sau a unor incidente care pot suscita dubii cu privire la conformitatea unui SIP cu cerințele legale relevante.

¹⁷ Activitatea desfășurată în această privință a fost descrisă la pagina 47 din Raportul anual al BCE privind activitățile de supraveghere pentru anul 2015.

1.2.7 Atribuții macroprudențiale

În anul 2016, BCE a inițiat discuții cu autoritățile naționale cu privire la utilizarea instrumentelor macroprudențiale în zona euro¹⁸. Pentru a asigura faptul că instrumentele microprudențiale și macroprudențiale se completează cu eficacitate, **Forumul macroprudențial** servește drept platformă de discuție pentru membrii Consiliului guvernatorilor și ai Consiliului de supraveghere, reunind perspectivele microprudențiale și pe cele macroprudențiale la nivelul MUS. În cadrul acestui forum, reprezentanții supravegherii microprudențiale și cei ai politicii macroprudențiale fac schimb de opinii și de informații. La rândul său, acest schimb alimentează procesul macroprudențial prin exploatarea sinergiilor și a expertizei funcției de supraveghere în vederea identificării pozițiilor comune, de exemplu cu privire la aspecte prudențiale. Totuși, aceste discuții comune nu presupun nicio decizie formală, în conformitate cu principiul separării și cu integritatea procesului decizional al Consiliului guvernatorilor și al Comitetului executiv (articolul 12.1 din Statut).

Peste 100
de notificări
macroprudențiale primite
de la autoritățile
naționale

În anul 2016, BCE a primit peste 100 de **notificări privind politica macroprudențială din partea autorităților naționale**. Majoritatea notificărilor s-au referit la deciziile trimestriale privind stabilirea amortizoarelor anticiclice de capital și la deciziile privind identificarea și tratamentul fondurilor proprii ale instituțiilor de credit de importanță sistemică la nivel mondial și ale altor instituții de credit de importanță sistemică. Urmând metodologia CSBB, BCE și autoritățile naționale au identificat opt instituții de importanță sistemică la nivel mondial¹⁹ cu sediul social în Franța, Germania, Italia, Țările de Jos și Spania și le-au repartizat pe categorii ce prevăd rate ale amortizorului de capital introdus treptat cuprinse între 0,75% și 1,5% în anul 2018. (La încheierea introducerii treptate în anul 2019, nivelurile finale ale amortizorului pentru băncile respective se vor situa între 1,0% și 2,0%.) În plus, autoritățile naționale au decis, de asemenea, cu privire la ratele amortizorului de capital pentru 110 alte instituții de importanță sistemică, în concordanță cu metodologia BCE pentru evaluarea acestor instituții și determinarea amortizoarelor lor. Totodată, BCE a primit notificări privind implementarea amortizorului de risc sistemic și a plafoanelor de ponderare a riscului de la o serie de autorități naționale, precum și notificări privind reciprocitatea măsurilor macroprudențiale adoptate în alte state membre.²⁰

De asemenea, în anul 2016, BCE și-a intensificat comunicarea prin publicarea primei **declarații macroprudențiale** în urma discuțiilor purtate în cadrul Forumului macroprudențial.

¹⁸ În concordanță cu atribuțiile conferite BCE conform articolului 5 din Regulamentul privind MUS.

¹⁹ Băncile de importanță sistemică la nivel mondial identificate (cu un pachet complet de cerințe privind amortizorul de capital începând cu anul 2019) sunt: BNP Paribas, Groupe BPCE, Groupe Crédit Agricole, Deutsche Bank, ING Bank, Banco Santander, Société Générale și UniCredit Group.

²⁰ Pentru mai multe informații, consultați [ECB Macroprudential Bulletin, Ediția 2/2016](#).

2 Proceduri de autorizare, executare și sancționare

Deși supraveghează direct numai instituțiile semnificative, BCE este autoritatea competentă pentru toate instituțiile de credit din zona euro în ceea ce privește acordarea sau retragerea autorizațiilor băncilor și evaluarea achizițiilor de participații calificate (denumite colectiv „proceduri comune”). BCE este, de asemenea, responsabilă de evaluarea competenței și onorabilității membrilor organelor de conducere ale instituțiilor de credit semnificative, precum și de procedurile de pașaport. În ansamblu, o proporție semnificativă din deciziile de supraveghere bancară europene se referă la procese de autorizare.

În anul 2016, BCE a fost notificată cu privire la peste 3 000 de proceduri de autorizare, majoritatea legate de evaluări ale competenței și onorabilității. Eforturi semnificative au fost depuse în scopul ameliorării proceselor în ceea ce privește simplitatea și proporționalitatea și al elaborării unor linii directoare referitoare la o serie de aspecte.

De asemenea, BCE și-a îndeplinit obligația de a asigura mecanisme eficiente de raportare a încălcărilor legislației relevante a UE. În anul 2016, au fost primite 102 rapoarte privind încălcările, 73 dintre acestea intrând sub incidența atribuțiilor de supraveghere ale BCE. Aceste rapoarte s-au referit, în principal, la aspecte legate de guvernanță și la calcularea fondurilor proprii și a cerințelor de capital.

2.1 Evoluțiile consemnate de numărul de instituții semnificative și de procedurile comune

2.1.1 Modificări ale numărului de instituții aflate sub supravegherea directă a BCE

Evaluarea cuprinzătoare din 2016

O evaluare cuprinzătoare reprezintă o cerință pentru toate băncile care încep sau sunt susceptibile să facă obiectul supravegherii directe a BCE pe baza criteriilor privind caracterul semnificativ enunțate la articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul privind MUS.

Eșantionul de bănci supuse evaluării cuprinzătoare include băncile care prezintă o probabilitate sporită de a deveni semnificative la începutul anului calendaristic următor fără a aduce atingere rezultatului evaluării integrale a caracterului semnificativ, care poate fi finalizată numai în momentul în care sunt disponibile toate

informațiile relevante (de exemplu, situațiile financiare auditate pentru sfârșitul exercițiului financiar precedent).

În perioada martie-noiembrie 2016, BCE a efectuat o evaluare cuprinzătoare a următoarelor patru bănci:

- Abanka d.d. (Slovenia)
- Akciju sabiedrība "Rietumu Banka" (Letonia)
- Banca Mediolanum S.p.A. (Italia)
- Citibank Holdings Ireland Limited (Irlanda)

Evaluarea cuprinzătoare din 2016 a fost similară exercițiilor riguroase întreprinse pentru un total de 130 de bănci în anul 2014 și 9 bănci în 2015. Aceasta a constatat în evaluarea calității activelor (ECA) și testarea la stres.

Componenta **ECA** a fost realizată urmând metodologia aplicată în cadrul exercițiilor din 2014 și 2015. Natura exercițiului a fost mai degrabă prudentială decât contabilă. ECA a reprezentat o evaluare punctuală a valorii contabile a activelor băncilor la sfârșitul anului 2015 și a determinat eventuala necesitate de a consolida bazele de capital ale băncilor individuale. Identificarea expunerilor neperformante suplimentare și majorarea nivelurilor provizioanelor specifice și colective au constituit principali factori determinanți ai ajustărilor fondurilor proprii de nivel 1 de bază în urma ECA.

Componenta **testării la stres** a utilizat metodologia aplicată în cadrul testării la stres efectuate de ABE în anul 2016. Rezultatele ECA au servit ca punct de pornire pentru testarea la stres, care a proiectat evoluția pozițiilor de capital ale băncilor pe o perioadă de trei ani (2016-2018) în cadrul unui scenariu de bază și al unui scenariu nefavorabil.

Pragurile aplicate pentru identificarea deficitelor de capital au fost menținute la nivelurile din 2014 și 2015, respectiv 8% – rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază pentru ECA și pentru scenariul de bază al testării la stres și 5,5% – rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază pentru scenariul nefavorabil al testării la stres. Valoarea maximă a deficitelor aferente diferitelor componente ale exercițiului a determinat deficitul de capital total al băncii. O sinteză a rezultatelor înregistrate de cele trei bănci participante care și-au exprimat consimțământul cu privire la publicarea rezultatelor este prezentată în **Tabelul 3**.

Tabelul 3

Evaluarea cuprinzătoare din 2016

Denumirea băncii	Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază – punct de pornire ¹	Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază după ECA ¹	Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază – scenariu de bază ²	Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază – scenariu nefavorabil ²	Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază – deficit (milioane EUR)
Abanka d.d.	23,00%	22,60%	23,80%	10,00%	0
Banca Mediolanum S.p.A.	19,70%	19,70%	23,00%	17,70%	0
Citibank Holdings Ireland Ltd	14,70%	13,30%	12,70%	10,40%	0

(1) Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază la data de 31 decembrie 2015, cu excepția Citibank Holdings Ireland Limited, în cazul căreia data de referință a fost 31 martie 2016.

(2) Cea mai mică rată a fondurilor proprii de nivel 1 de bază pe parcursul orizontului de trei ani al testării la stres.

Pe baza impactului ECA și al testării la stres, niciuna dintre aceste trei bănci nu s-a situat sub pragurile relevante. În consecință, acestea nu se confruntă cu deficite de capital în urma evaluării cuprinzătoare. Cu toate acestea, se așteaptă ca băncile să ia măsuri pentru remedierea constatărilor calitative ale ECA, precum deficiențe ale politicilor și proceselor, precum și vulnerabilități ale sistemelor de date. Această abordare este consecventă cu cele adoptate în cadrul exercițiilor precedente din 2014 și 2015.

Evaluarea anuală a caracterului semnificativ

În concordanță cu [Regulamentul-cadru privind MUS](#), BCE analizează cel puțin o dată pe an dacă o entitate supravegheată sau un grup supravegheat îndeplinește oricare dintre criteriile pe baza cărora băncile sunt clasificate ca semnificative, astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (4) din Regulamentul privind MUS, precum activele totale, activitățile transfrontaliere etc.

Această evaluare anuală are loc în paralel cu evaluarea cuprinzătoare și include instituții de credit, societăți financiare holding, societăți financiare holding mixte cu sediul în zona euro, precum și sucursale ale instituțiilor de credit din alte state membre ale UE.

În urma evaluării, băncile sunt clasificate fie ca semnificative, fie ca mai puțin semnificative. Băncile și grupurile bancare semnificative sunt supravegheate direct de BCE. Instituțiile mai puțin semnificative sunt supravegheate de autoritatea națională competentă respectivă, sub rezerva monitorizării de către BCE.

Pe parcursul analizei din 2016, BCE și ANC din statele membre participante au evaluat, în comun, dacă: (i) entitățile clasificate în prezent ca semnificative îndeplinesc în continuare criteriile respective; (ii) entitățile clasificate în prezent ca mai puțin semnificative îndeplinesc acum criteriile, și (iii) circumstanțele excepționale și cele particulare identificate în anul anterior continuă să se aplice.

Instituții semnificative noi

În urma evaluării anuale din 2016, efectuată la mijlocul lunii noiembrie 2016, numărul de instituții semnificative s-a redus de la 129 la 127: Citibank Holdings Ireland Limited²¹ a fost recent identificată ca semnificativă datorită creșterii considerabile a dimensiunii acesteia și a început să facă obiectul supravegherii directe a BCE la 1 ianuarie 2017. Totodată, WGZ Bank și-a încetat existența după fuziunea cu DZ Bank și, ca urmare a restructurărilor care au avut loc la două grupuri (State Street bank Luxembourg S.C.A. și RFS Holdings B.V.), acestea nu mai sunt considerate semnificative.

Ar trebui menționat faptul că lista entităților semnificative este actualizată pe parcursul întregului an. La sfârșitul anului 2016, numărul de instituții semnificative s-a redus în continuare, ajungând la 126. Cea mai recentă versiune a listei poate fi găsită pe [website-ul privind supravegherea bancară al BCE](#).

Tabelul 4

Instituțiile semnificative și mai puțin semnificative din cadrul MUS după evaluarea anuală din 2016

	Active totale (miliarde EUR)	Numărul de entități	
		la nivel consolidat	la nivel individual
Instituții semnificative	21 114,75	127	951
Instituții mai puțin semnificative	5 354,62	2 972	3 275
Total	26 469,37	3 099	4 226

Activele totale la 30 decembrie 2016, data de referință 31 decembrie 2015 (sau cea mai recentă disponibilă); data de referință pentru structurile de grup ale instituțiilor mai puțin semnificative este 15 noiembrie 2016.

2.1.2

Proceduri comune (autorizații și participatii calificate), evaluări ale competenței și onorabilității și proceduri de pașaport

Numărul de proceduri s-a menținut, în linii mari, stabil

 3 182
de proceduri de
autorizare notificate BCE
în 2016

În anul 2016, ANC au notificat Supravegherii bancare a BCE, în total, 3 182 de proceduri de autorizare, dintre care 24 de cereri de autorizare, 42 de retrageri ale autorizațiilor, 178 de expirări ale autorizațiilor²², 142 de achiziții de participatii calificate, 2 544 de numiri în posturi de conducere și în consilii de supraveghere²³ și 252 de proceduri de pașaport.

²¹ Citibank Holdings Ireland Limited este o societate holding la cel mai înalt nivel de consolidare pentru entitatea bancară Citibank Europe plc. Aceasta din urmă este subsidiara unică a Citibank Holdings Ireland Limited.

²² Expirarea unei autorizații înseamnă că, în cazul în care legislația națională prevede acest lucru, autorizația încetează să existe fără a fi necesară o decizie oficială în acest sens; acest efect juridic se produce odată cu manifestarea unui factor declanșator specific, bine definit, cum ar fi renunțarea în mod expres la o autorizație de către entitate sau faptul că instituția în sine încetează să existe, de exemplu ca urmare a fuziunii cu o altă companie.

²³ Inclusiv un număr limitat (15) de solicitări de funcții suplimentare de director.

În total, Consiliul de supraveghere și Consiliul guvernatorilor au aprobat, în anul 2016, 2 686 de proceduri de autorizare²⁴. Au fost finalizate alte 214 proceduri de autorizare care nu au necesitat o decizie oficială a BCE, cuprinzând, în principal, proceduri de pașaport și proceduri de expirare a autorizației.

În afară de expirarea autorizațiilor, numărul de proceduri comune a rămas, în linii mari, stabil comparativ cu anul anterior, unele deviații modeste fiind considerate în limitele normale. În ceea ce privește evaluările competenței și onorabilității și autorizarea, numărul procedurilor a scăzut; în cazul retragerilor de autorizații, acesta a înregistrat o creștere ușoară. Numărul procedurilor referitoare la participații calificate s-a menținut relativ stabil. Creșterea numărului de proceduri de expirare a autorizației reflectă parțial efecte colaterale (de exemplu, fuziunea unui grup de peste 100 de bănci afiliate într-o singură entitate). Totuși, acesta este și rezultatul ameliorării proceselor și al conștientizării sporite a necesității de a notifica BCE cu privire la aceste proceduri.

Tabelul 5

Majoritatea procedurilor de autorizare notificate BCE se referă la evaluări ale competenței și onorabilității²⁵

Autorizare			Retragerea autorizației			Expirarea autorizației			Participații calificate			Evaluarea competenței și onorabilității			Procedura de pașaport		
2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
7	37	24	5	26	42	0	26	178	9	134	142	115	2 729	2 544	34	431	252

Notă: În rapoartele anuale anterioare ale BCE privind activitățile de supraveghere, procedurile de retragere și cele de expirare a autorizației au fost raportate împreună. Ca urmare a creșterii numărului cazurilor de expirare a autorizației, în prezent procedurile sunt raportate separat.

Numărul procedurilor de pașaport a scăzut ca urmare a îmbunătățirilor aduse procesului de notificare

În cazul procedurilor de pașaport, scăderea semnificativă rezultă, în principal, din îmbunătățirile aduse procesului de notificare. ANC pot include acum într-o singură procedură informații referitoare la proceduri multiple de pașaport pentru aceeași entitate supravegheată sau același set de servicii. Fără aceste îmbunătățiri, numărul total al procedurilor de pașaport ar fi fost similar celui din anul anterior.

Evoluții ale procedurilor comune

Cu privire la autorizare, există mai multe modele de afaceri care integrează serviciile bancare tradiționale în dispozitive mobile

Majoritatea procedurilor de autorizare s-au referit la instituții de credit existente care au fie necesitat restructurări (de exemplu, fuziunea sau scindarea băncilor/grupurilor bancare, generând necesitatea autorizării unei entități noi), fie prelungirea autorizațiilor în urma unor modificări propuse privind activitățile desfășurate. În rândul băncilor complet noi care au fost autorizate s-a observat o creștere a modelelor de afaceri care integrează serviciile bancare tradiționale în dispozitive mobile. Acest trend reflectă o axare mai puternică pe inovația tehnologică în sectorul bancar. Exemple de astfel de modele de afaceri FinTech au fost introducerea unui

²⁴ Aceste 2 686 de proceduri de autorizare au fost incorporate în 1 191 de acte juridice ale BCE (a se vedea **Figura 7** din Secțiunea 4.2). Unele acte juridice acoperă mai mult de o procedură de autorizare (de exemplu, evaluări ale competenței și onorabilității mai multor membri ai organelor de conducere ale aceleiași instituții semnificative sau achiziții de participații calificate la diferite filiale rezultate dintr-o tranzacție unică).

²⁵ Întrucât data-limită pentru anul 2014 a fost 15 ianuarie 2015, există o suprapunere limitată a cifrelor pentru 2014 și a celor pentru 2015.

produs bancar online destinat furnizorilor de tehnologie care doresc să ofere produse cu servicii bancare integrate și internalizarea serviciilor bancare prin intermediul unor soluții mobile.

Procedurile de retragere și cele de expirare provin, în mare parte, de la instituții de credit care își încetează în mod voluntar activitățile bancare sau de la bănci care demarează un proces de fuziune sau efectuează o restructurare. Cu toate acestea, un număr limitat, dar relevant de proceduri de retragere au fost declanșate de lichidarea (altfel decât voluntară) sau rezoluția instituțiilor respective (toate fiind instituții mai puțin semnificative).

În mare măsură, similar anului 2015, procedurile referitoare la participații calificate au vizat simple reorganizări interne (de exemplu, consolidări intragrup), reflectând adesea politici de reducere a costurilor. Alte proceduri referitoare la participații calificate s-au referit la achiziții de participații la bănci efectuate de fonduri de capital și de fonduri suverane, implicând anumite aspecte legate de structuri corporative complexe, posibile orizonturi de investiții pe termen scurt sau apelul la finanțare prin îndatorare (achizitori speciali ²⁶).

Evoluții ale evaluărilor competenței și onorabilității

În general, există trei tipuri de proceduri de evaluare a competenței și onorabilității, în funcție de rolul persoanei numite: membri executivi ai organului de conducere, membri neexecutivi ai organului de conducere și persoane care dețin funcții esențiale ²⁷. Aproximativ două treimi din procedurile de evaluare a competenței și onorabilității se referă la membri neexecutivi. Treimea rămasă vizează membri executivi ai organului de conducere. Numărul de evaluări ale persoanelor care dețin funcții esențiale este neglijabil ²⁸.

Multe dintre evaluări au presupus o analiză mai aprofundată; aproximativ o cincime din toate cazurile au suscitat preocupări, majoritatea legate de dedicarea de timp suficient funcției și de experiență. În multe dintre aceste cazuri, BCE a impus condiții, obligații sau recomandări pentru a soluționa preocupări specifice, de exemplu prin condiționarea deciziei de urmarea de cursuri de formare suplimentare sau de renunțarea la o funcție exterioară băncii din cauza unui conflict de interese sau a unei probleme legate de dedicarea de timp suficient funcției.

În anul 2016, au fost implementate, cu un succes considerabil, măsuri de îmbunătățire a timpului mediu de procesare pentru procedurile de evaluare a

În anul 2016, evaluările competenței și onorabilității au fost eficientizate

²⁶ „Achizitorii speciali” sunt caracterizați de structuri corporative complexe, o guvernare corporativă lipsită de transparență, strategii de investiții pe termen scurt sau apelul la finanțare prin îndatorare sau cvasiîndatorare substanțială (de exemplu, fonduri de capital privat).

²⁷ Persoanele care dețin funcții esențiale sunt angajați care nu sunt membri ai organului de conducere, dar au o influență semnificativă asupra conducerii instituțiilor, sub responsabilitatea generală a organului de conducere, de exemplu responsabili cu riscul de credit, responsabili cu conformitatea etc.

²⁸ Faptul că evaluarea persoanelor care dețin funcții esențiale intră în sfera de competență a BCE, acolo unde legislația națională prevede acest lucru, a fost clarificat abia la sfârșitul anului 2016, în vederea implementării începând cu 2017.

competenței și onorabilității. Întârzierile acumulate au fost reduse semnificativ, aproximativ 98% dintre toate procedurile de evaluare a competenței și onorabilității fiind aprobate în termenele legale naționale.

Modificări ale proceselor activității de autorizare

În anul 2016 au fost depuse eforturi suplimentare pentru accelerarea procesării, atât în vederea soluționării influxului ridicat de proceduri de autorizare, cât și a reducerii numărului de proceduri pendinte. Pe baza experiențelor acumulate în anul 2015, procesele interne au fost îmbunătățite și cooperarea dintre ANC și BCE a fost intensificată.

În semestrul II 2016, un modul de autorizare a fost introdus în cadrul IMAS²⁹. Acest sistem facilitează fluxuri de lucru ameliorate și mai automatizate pentru BCE și ANC, un pas important în direcția obiectivului ultim al unei procesări complet automatizate a procedurilor.

Evoluția orientării politicilor

În pofida armonizării obținute prin intermediul CRD IV și al ghidurilor și standardelor de reglementare ale ABE, dispozițiile aplicabile de implementare a CRD IV în legislația națională și practicile de supraveghere destinate procedurilor de autorizare diferă încă la nivelul statelor membre. În acest context, Supravegherea bancară a BCE a depus în mod continuu eforturi în vederea armonizării prin elaborarea de orientări ale politicilor în cooperare cu ANC și compartimentele relevante ale BCE, în scopul obținerii unor proceduri de supraveghere comune pentru procedurile de autorizare.

Pe lângă orientările politicilor deja aprobate în anul 2015 (precum cele referitoare la reputație, dedicarea de timp suficient funcției și caracterul adecvat colectiv), au fost elaborate noi orientări privind utilizarea interviurilor ca instrument de colectare de informații pe parcursul evaluărilor competenței și onorabilității, inclusiv practici recomandate privind desfășurarea interviurilor. De regulă, interviurile de evaluare a competenței și onorabilității vor deveni obligatorii pentru posturile de directori generali și președinți proaspăt numiți la băncile individuale semnificative și la principalele bănci din cadrul grupurilor de îndată ce Supravegherea bancară a BCE va publica **Ghidul privind evaluările competenței și onorabilității**³⁰. Orientări ale politicilor au fost elaborate și cu privire la (i) evaluarea experienței candidaților, (ii) aplicarea uniformă a aprobărilor condiționate și (iii) reevaluări. Procesul de

²⁹ IMAS (*information management system*) reprezintă un sistem de gestionare a informațiilor pentru supravegherea bancară europeană. A se vedea și Secțiunea 4.6.

³⁰ Proiectul de **Ghid privind evaluările competenței și onorabilității** a fost publicat în vederea unei consultări publice la data de 14 noiembrie 2016, în paralel și în deplină concordanță cu consultarea ABE referitoare la propriul ghid revizuit privind caracterul adecvat. Publicarea versiunii finale a ghidului este așteptată în trimestrul II 2017.

evaluare a funcțiilor suplimentare de directori neexecutivi și combinația posturilor de președinte și director general au fost, de asemenea, incluse.

În ceea ce privește participațiile calificate, au fost elaborate orientări ale politicilor axate pe evaluarea „achizitorilor speciali”, precum și pe sfera de aplicare, aspectele procedurale și formatul deciziilor adoptate de BCE. Activitățile suplimentare privind practicile de evaluare a criteriilor aplicabile participațiilor calificate sunt foarte avansate și se preconizează finalizarea acestora în anul 2017.

Pentru a sprijini implementarea eficace a acestor orientări ale politicilor, Supravegherea bancară a BCE a investit semnificativ în formarea personalului și în comunicarea cu sectorul bancar și publicul larg.

Cu privire la **autorizare**, a fost inițiată activitatea privind elaborarea de orientări ale politicilor legate de sfera de aplicare, evaluarea criteriilor de autorizare și aspectele procedurale referitoare la procesul de acordare a autorizațiilor. Un alt proiect a fost demarat în scopul elaborării unei orientări comune a supravegherii bancare europene privind acordarea de autorizații bancare companiilor FinTech.

2.2 Proceduri de raportare a încălcărilor, executare și sancționare

2.2.1 Executare și sancționare

În conformitate cu Regulamentul privind MUS și Regulamentul-cadru privind MUS, alocarea între BCE și ANC a competențelor privind executarea și sancționarea instituțiilor de credit depinde de natura presupusei încălcări, de persoana responsabilă și de măsura care trebuie adoptată (a se vedea [Raportul anual 2014 al BCE privind activitățile de supraveghere](#)).

În etapa inițială a supravegherii bancare europene, accentul a fost pus, în principal, pe acumularea de cunoștințe privind situația prudențială a entităților supravegheate (numai patru proceduri au fost inițiate în anul 2015, două dintre acestea fiind, de asemenea, finalizate în același an). Pe parcursul anului 2016, BCE a lansat 41 de proceduri de sancționare și o procedură de executare, care au avut legătură cu presupuse încălcări comise de 36 de entități supravegheate semnificative.

Luând în considerare două proceduri în curs la sfârșitul anului 2015, BCE a tratat 44 de proceduri în anul 2016, 42 dintre acestea referindu-se la sancțiuni, iar două, la măsuri de executare (**Tabelul 6**).

În anul 2016, numărul procedurilor de sancționare inițiate de BCE a crescut semnificativ

42

de proceduri de executare și sancționare inițiate de BCE în 2016

Tabelul 6**Activitatea BCE de executare și sancționare în anul 2016**

	Proceduri de sancționare	Proceduri de executare	Total
Proceduri în curs la sfârșitul anului 2015	1	1	2
Proceduri inițiate pe parcursul anului 2016	41	1	42
Proceduri tratate pe parcursul anului 2016	42	2	44
dintre care proceduri închise	5	1	6
dintre care solicitări ale BCE adresate ANC în vederea deschiderii de proceduri	3	-	3
dintre care proceduri în curs la sfârșitul anului 2016	34	1	35

În total, 30 dintre cele 42 de proceduri tratate în anul 2016 se referă la presupuse încălcări ale dreptului Uniunii direct aplicabil (inclusiv decizii și regulamente ale BCE). Aceste proceduri vizează 26 de entități supravegheate semnificative și au legătură cu domenii precum fondurile proprii, raportarea, publicarea de informații, lichiditatea și expunerile semnificative. Două dintre proceduri au fost închise pe parcursul anului 2016, în principal ca urmare a absenței unui temei juridic pentru impunerea de sancțiuni în cazurile specifice respective. Investigarea celorlalte presupuse încălcări este în curs.

Restul de 12 dintre cele 42 de proceduri de sancționare se referă la presupuse încălcări ale legislației naționale care transpune dispozițiile CRD IV și vizează entități supravegheate semnificative sau persoane fizice. Aceste proceduri implică presupuse încălcări referitoare la guvernanță, inclusiv mecanismele de control intern, funcțiile organelor de conducere și remunerare. Trei dintre aceste proceduri au fost închise pe parcursul anului 2016 datorită caracterului nesemnificativ al presupuselor încălcări. În 2016, BCE a adresat, de asemenea, ANC trei solicitări de deschidere a unor proceduri de sancționare care țin de domeniile lor naționale de competență.

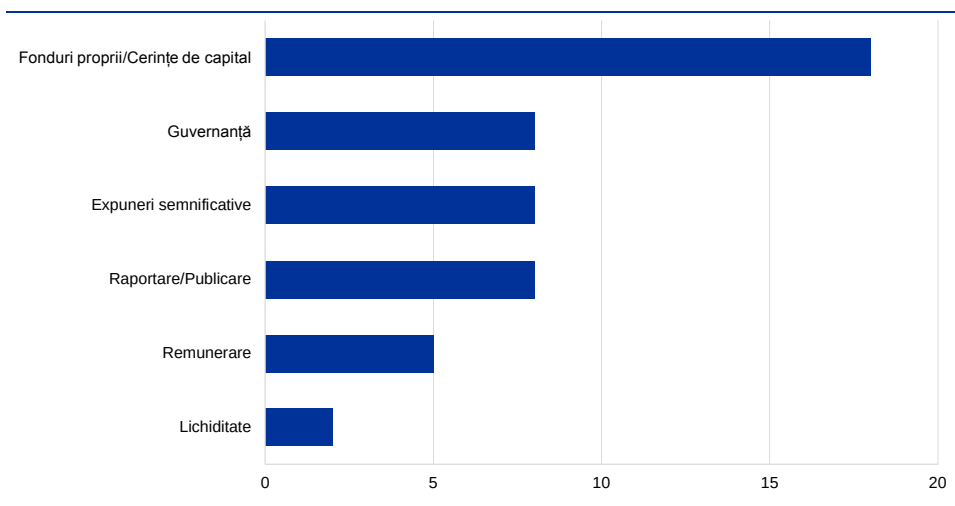
Buna cooperare dintre BCE și ANC reprezintă un element esențial al exercitării competențelor de executare și sancționare ale BCE

Cele două proceduri de executare tratate în anul 2016 au vizat o presupusă încălcare a normelor naționale privind remunerarea și nerespectarea unei decizii de supraveghere a BCE. Una dintre proceduri a fost închisă în 2016 datorită absenței unui temei juridic pentru impunerea unor măsuri de executare eficiente în cazul specific respectiv, cealaltă fiind în curs.

O repartizare completă pe domeniu de încălcare a presupuselor încălcări, sub rezerva procedurilor de executare și sancționare tratate în 2016 de BCE, este prezentată în **Graficul 5**.

Graficul 5

Procedurile de executare și sancționare se referă, în cea mai mare parte, la fondurile proprii și cerințele de capital

Dacă BCE are motive să suspecteze că ar fi fost comisă o infracțiune, aceasta solicită ANC relevante să sesizeze autoritățile corespunzătoare cu privire la situația respectivă în vederea anchetării și a unei posibile urmăriri penale, în conformitate cu legislația națională. În acest context, în anul 2016 a fost transmisă o solicitare ANC relevante, iar la sfârșitul aceluiași an erau în curs de analizare alte patru seturi de date.

2.2.2

Experiența dobândită în urma raportării încălcărilor în conformitate cu articolul 23 din Regulamentul privind MUS

BCE are obligația de a asigura introducerea unor mecanisme eficace care să permită oricărei persoane să raporteze încălcări ale legislației relevante a UE (proces cunoscut și sub denumirea „avertizare de integritate”). În consecință, BCE a creat un mecanism de raportare a încălcărilor (*breach reporting mechanism* – BRM), care include o [platformă web prestructurată](#) accesibilă prin intermediul website-ului privind supravegherea bancară al BCE.

27%

creștere a numărului de rapoarte privind încălcările primite de BCE în 2016

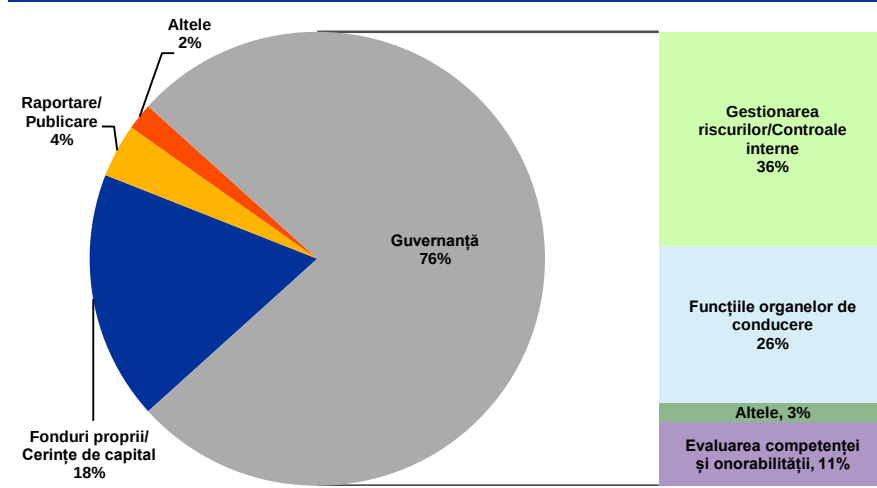
În anul 2016, BCE a primit 100 de rapoarte privind încălcările, această cifră reprezentând o creștere cu 27% față de anul anterior. 70 dintre aceste rapoarte s-au referit la presupuse încălcări ale legislației UE relevante, 68 încadrându-se în atribuțiile de supraveghere ale BCE (două rapoarte privind încălcările au intrat sub incidența atribuțiilor de supraveghere ale ANC). Restul au vizat în principal chestiuni naționale fără legătură cu cerințele prudențiale și, prin urmare, nu au intrat în sfera de aplicare a BRM (de exemplu, protecția consumatorilor).

Printre cele mai frecvente presupuse încălcări raportate s-au numărat aspectele legate de guvernanță (76%) și calcularea inadecvată a fondurilor proprii și a cerințelor de capital (18%). O repartizare completă este prezentată în [Graficul 6](#). Aspectele legate de guvernanță s-au referit, în principal, la gestionarea riscurilor și

controalele interne, funcțiile organelor de conducere și cerințele referitoare la îndeplinirea criteriilor de onorabilitate și competență³¹.

Graficul 6

Presupusele încălcări raportate în cadrul mecanismului de raportare a încălcărilor se referă, în principal, la aspecte legate de guvernanță

Principalele măsuri de investigare adoptate din noiembrie 2014 în legătură cu rapoartele primite privind încălcările au fost următoarele:

- inspecții la fața locului (37% dintre cazuri);
- solicitări de investigații/audituri interne sau documente/explicații adresate entității supravegheate (31% dintre cazuri);
- evaluări interne pe baza documentației existente (32% dintre cazuri).

Unele rapoarte primite au condus la inițierea de proceduri de sancționare sau pot contribui la aceasta

Cinci rapoarte au condus la inițierea de proceduri de sancționare împotriva a trei entități supravegheate sau pot contribui la aceasta.

³¹ „Gestionarea riscurilor și controalele interne” include mecanismele sau procesele pe care o entitate trebuie să le introducă pentru identificarea, gestionarea și raportarea adecvată a riscurilor la care este sau ar putea fi expusă. „Funcțiile organelor de conducere” se referă la măsura în care persoanele care conduc efectiv activitatea unei instituții – sau cele abilitate să stabilească strategia, obiectivele și direcția generală a instituției și să supravegheze și să monitorizeze luarea deciziilor de către structurile de conducere – își îndeplinesc responsabilitățile.

3 MUS – componentă a unei arhitecturi de supraveghere europene și globale

Cooperarea europeană și internațională reprezintă una dintre principalele priorități ale Supravegherii bancare a BCE. Prin urmare, BCE a negociat deja și a semnat memorandumuri de înțelegere importante cu o serie de alte instituții, precum Comitetul unic de rezoluție (*Single Resolution Board* – SRB) și Autoritatea europeană pentru valori mobiliare și piețe (*European Securities and Markets Authority* – ESMA). Continuă activitatea în vederea încheierii de memorandumuri de înțelegere cu autorități de supraveghere, autorități ale pieței la nivel național și autorități de supraveghere ale statelor membre ale UE din afara zonei euro. Supravegherea bancară europeană contribuie, de asemenea, la activitatea colegiilor de supraveghetori, care dețin un rol important în cazul băncilor supravegheate prezente în țările din afara zonei euro.

În anul 2016, supravegherea bancară europeană și-a adus în continuare contribuția la cadrul de redresare și rezoluție al UE. Aceasta a evaluat planurile de redresare întocmite de bănci și a fost consultată de SRB cu privire la planurile de rezoluție. BCE a fost, de asemenea, activă în foruri europene și internaționale care elaborează politici legate de gestionarea crizelor.

Având în vedere normele mondiale pentru sectorul bancar, BCE a fost implicată în activitatea Comitetului de supraveghere bancară de la Basel, participând la peste 30 de grupuri, subgrupuri și grupuri operative ale Comitetului. Supravegherea bancară a BCE a contribuit, de asemenea, la activitatea ABE și i s-a acordat dreptul de a participa la ședințele plenare ale Consiliului pentru Stabilitate Financiară (CSF).

3.1 Cooperarea europeană și internațională

3.1.1 Cooperarea cu alte autorități naționale/europene de supraveghere

În anul 2016, BCE a inițiat, în total, 24 de negocieri pentru încheierea de acorduri de cooperare cu autoritățile de supraveghere bancară ale țărilor UE din afara zonei euro și ale unor țări terțe, precum și cu autorități de supraveghere a pieței din UE. Patru dintre memorandumurile de înțelegere respective au fost deja încheiate.

Cooperarea în cadrul Spațiului Economic European

Între BCE și autoritățile de supraveghere din țările UE au loc schimburi intense.

În concordanță cu articolul 3 alineatul (6) din Regulamentul privind MUS, BCE depune eforturi în vederea încheierii unui memorandum de înțelegere propriu cu

nouă ANC ale unor țări ale UE din afara zonei euro. Întrucât cooperarea și schimbul de informații între autoritățile competente din cadrul UE se desfășoară deja în conformitate cu dispozițiile CRD IV, memorandumurile de înțelegere semnate cu autoritățile naționale competente europene prevăd detalii suplimentare privind cooperarea.

În luna decembrie 2016, BCE a încheiat un memorandum de înțelegere cu autoritățile de supraveghere din Suedia, Norvegia, Danemarca și Finlanda cu privire la supravegherea sucursalelor considerate semnificative în conformitate cu CRD IV. Memorandumul de înțelegere vizează teme legate de supravegherea continuă, precum participarea în cadrul colegiilor de supraveghere, schimbul de informații și inspecțiile la fața locului.³²

BCE poartă, de asemenea, discuții cu autoritățile pieței la nivel național din UE cu privire la semnarea unui memorandum de înțelegere pe baza modelului conceput anterior de BCE în cooperare cu ESMA. Un astfel de memorandum a fost deja semnat cu o autoritate. Negocierile sunt în curs cu alte două autorități ale pieței la nivel național.

BCE a încheiat, de asemenea, memorandumuri de înțelegere atât cu ABE, cât și cu ESMA.

Cooperarea cu autorități din țări terțe

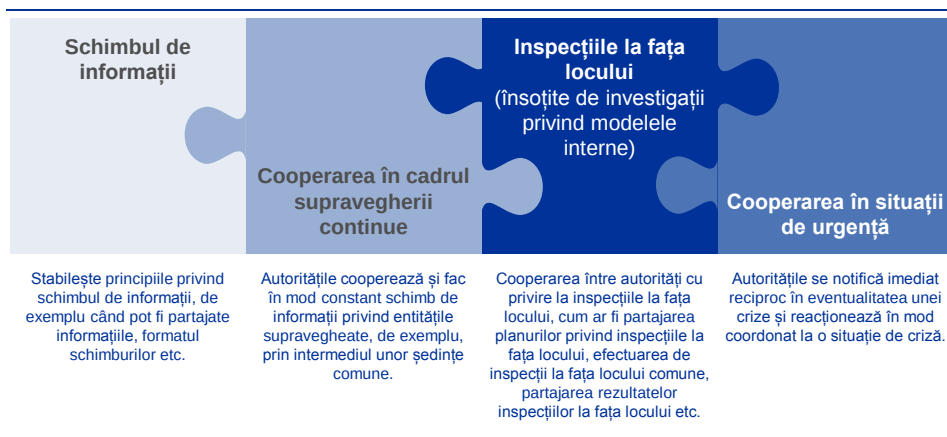
În timp, memorandumurile de înțelegere încheiate între ANC și țări terțe vor fi înlocuite cu memorandumuri de înțelegere între BCE și țări terțe

Acolo unde a fost fezabil, BCE a aderat la memorandumurile de înțelegere existente pe care ANC din țările zonei euro le-au semnat cu autorități din țări terțe înainte de înființarea MUS, în scopul facilitării supravegherii continue. În timp, aceste memorandumuri de înțelegere vor fi înlocuite progresiv cu memorandumuri proprii ale BCE încheiate cu autoritățile din țări terțe.

³² Scopul acestui memorandum de înțelegere este facilitarea cooperării privind sucursalele semnificative între Supravegherea bancară a BCE și autoritățile din țările nordice (și, în cazul acestora din urmă, între ele însele), atât în interiorul, cât și în afara zonei euro. Prin urmare, memorandumul de înțelegere nu se referă numai la entități din zona euro, ci și la un ansamblu mai variat de entități aflate sub supravegherea acestor autorități din țările nordice. De asemenea, pe lângă atribuțiile de supraveghere bancară, memorandumul de înțelegere include și protecția consumatorilor, serviciile și sistemele de plăți, precum și combaterea spălării banilor. Prin urmare, sfera de cuprindere a memorandumului de înțelegere depășește atribuțiile Supravegherii bancare a BCE. Cu toate acestea, gradul de cooperare între autoritățile semnatare face în continuare obiectul dreptului Uniunii. În consecință, Supravegherea bancară a BCE va participa la memorandumul de înțelegere numai în ceea ce privește atribuțiile sale de supraveghere.

Figura 6

Patru domenii de supraveghere incluse în memorandumurile de înțelegere negociate de BCE

În anul 2016, BCE a inițiat negocieri privind memorandumuri de înțelegere cu zece autorități de supraveghere din țări terțe. Obiectivul este facilitarea îndeplinirii atribuțiilor de supraveghere respective. În acest scop, se intenționează ca memorandumurile de înțelegere să includă, printre altele, schimbul de informații, cooperarea în materie de supraveghere continuă, precum și în situații de urgență, efectuarea de inspecții la fața locului și investigațiile privind modelele interne.

În anul 2016 și la începutul anului 2017, BCE a încheiat memorandumuri de înțelegere cu două autorități de supraveghere din țări terțe, unul cu privire la supravegherea instituțiilor de credit, iar celălalt, cu privire la schimbul de informații referitor la instituțiile de importanță sistemică.

Colegiile de supraveghetori

Colegiile de supraveghetori sunt esențiale pentru coordonarea supravegherii grupurilor bancare transfrontaliere

Colegiile de supraveghetori reprezintă structuri de coordonare permanente, dar flexibile, care reunesc autoritățile competente implicate în supravegherea grupurilor bancare transfrontaliere. Aceste colegii dețin în continuare un rol important pentru băncile vizate de MUS, care sunt prezente în țări din afara zonei euro.

În anul 2016, BCE a consolidat funcționarea acestor colegii în scopul eficientizării cadrului european de schimb de informații, a evaluărilor comune ale riscurilor și a deciziilor comune privind cerințele de capital și de lichiditate, în concordanță cu CRD IV.

45

de colegii de supraveghetori la care participă BCE

În calitatea sa de supraveghetor consolidant, Supravegherea bancară a BCE este responsabilă de organizarea și funcționarea a 29 de colegii din UE. Colegiile cuprind statele membre relevante ale UE, ABE și, în calitate de observatori, acele autorități care supraveghează filialele și sucursalele semnificative pe care fiecare grup bancar le are în țări terțe. Acestea includ cele mai relevante autorități de supraveghere de pe piețele financiare și bancare mondiale.

Pentru fiecare instituție semnificativă pentru care BCE este supraveghetorul consolidant, ECS au stabilit procesele și procedurile relevante pentru a asigura că fiecare colegiu funcționează corespunzător.³³

În calitate de autoritate de supraveghere din țara-gazdă a instituțiilor semnificative din zona euro cu sediul social în state membre ale UE neparticipante (șapte grupuri bancare), Supravegherea bancară a BCE a contribuit în mod activ la colegiile grupurilor bancare transfrontaliere, printr-o reprezentare adecvată în cadrul ECS.

În ceea ce privește alte instituții semnificative din zona euro active pe plan internațional, Supravegherea bancară a BCE a deținut, în anul 2016, rolul de autoritate responsabilă cu supravegherea consolidată pentru patru grupuri bancare care au sediul social în state membre participante, dar care desfășoară activități transfrontaliere semnificative numai în afara UE. Totodată, Supravegherea bancară a BCE a contribuit în calitate de autoritate de supraveghere din țara-gazdă la colegiile a cinci grupuri bancare transfrontaliere cu sediul social în țări terțe și cu filiale care sunt instituții semnificative în zona euro.

Situația cooperării strânse

Statele membre ale UE a căror monedă nu este euro pot participa la MUS în cadrul unui regim de cooperare strânsă. Principalele condiții în acest sens sunt prevăzute la articolul 7 din Regulamentul privind MUS, iar aspectele procedurale sunt indicate în [Decizia BCE/2014/5](#). În anul 2016 nu au fost primite solicitări oficiale de inițiere a unei cooperări strânse.

3.1.2 Implicarea în cadrul de redresare și rezoluție al UE

Cadrul de redresare și rezoluție al UE reprezintă o ancoră importantă pentru promovarea stabilității sectorului bancar în UE. Supravegherea bancară a BCE deține un rol major în acest cadru. Implicarea Supravegherii bancare a BCE în acest domeniu s-a intensificat în anul 2016, parțial ca urmare a operaționalizării în continuare a Mecanismului unic de rezoluție.

Implicarea Supravegherii bancare a BCE în atribuții legate de cadrul de redresare și rezoluție al UE se intensifică

Evaluarea **planurilor de redresare** reprezintă o atribuție esențială a activității Supravegherii bancare a BCE în direcția creșterii rezilienței instituțiilor semnificative în perioadele caracterizate de tensiuni sporite. Ciclul din 2015 de prezentare a planurilor de redresare pentru care evaluarea a fost efectuată în anul 2016 a fost de natură tranzitorie. În momentul în care instituțiile au transmis BCE planurile de redresare, Directiva privind redresarea și rezoluția bancară (*Bank Recovery and Resolution Directive – BRRD*) nu fusese transpusă în toate statele membre și unele dintre regulamentele relevante privind întocmirea planurilor de redresare nu fuseseră încă implementate. Obiectivul Supravegherii bancare a BCE a constat în primirea

³³ Astfel cum se prevede în [Regulamentul delegat \(UE\) 2016/98 al Comisiei](#) și în [Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) 2016/99 al Comisiei](#).

unui prim set de planuri de redresare pentru toate instituțiile și în asigurarea faptului că planurile respective vor putea respecta, în scurt timp, cerințele minime stabilite de BRRD și regulamentele delegate relevante ale Comisiei. În cazul planurilor cu deficiențe semnificative, băncilor li s-a solicitat să adopte măsuri de remediere înainte de următoarea prezentare a planurilor.

Pe baza acestor evaluări, BCE a efectuat exerciții de analiză comparativă, care au relevat principalele domenii care necesită îmbunătățiri cu privire la, printre altele, exhaustivitatea și calitatea datelor, credibilitatea opțiunilor de redresare, severitatea scenariilor și calibrarea indicatorilor de redresare. Acestea au stat la baza scrisorilor de feedback trimise băncilor la sfârșitul evaluării. Planurile de redresare pentru anul 2016 au fost prezentate în septembrie și decembrie 2016, evaluarea acestora fiind actualmente în curs. Aceasta va asigura faptul că băncile dispun de opțiuni credibile de redresare pe care le pot implementa în vederea restabilirii rezilienței lor în perioadele caracterizate de tensiuni.

Supravegherea bancară a BCE interacționează periodic cu SRB pe teme legate de planificarea rezoluției

În anul 2016, SRB și BCE au implementat memorandumul de înțelegere bilateral care stabilește normele privind cooperarea și schimbul de informații, încheiat la sfârșitul anului 2015. În general, BCE a pus la dispoziția SRB planuri de redresare și alte informații și date, astfel cum s-a convenit în memorandumul de înțelegere.

În anul 2016, SRB a consultat Supravegherea bancară a BCE cu privire la proiectele de planuri de rezoluție pentru mai multe instituții semnificative. BCE a realizat o evaluare și a transmis feedback SRB. Discuțiile fructuoase și schimbul prețios de informații dintre BCE și SRB au avut, de asemenea, loc în contextul atribuției SRB de a stabili cerințe minime privind fondurile proprii și pasivele eligibile (*minimum requirement for own funds and eligible liabilities* – MREL).

Un reprezentant al BCE a participat la ședințele SRB, iar președintele SRB a fost invitat la mai multe ședințe ale Consiliului de supraveghere, promovând un dialog la nivel înalt între cele două organisme. Participarea constructivă a personalului BCE și al SRB în structurile de comitet ale SRB și, respectiv, BCE a permis, de asemenea, o cooperare sporită la nivel tehnic, în paralel cu interacțiunea dintre echipele comune de supraveghere și echipele de rezoluție internă cu privire la bănci individuale. La sfârșitul anului, BCE a adus o modificare de natură tehnică sistemelor sale, permițând personalului și membrilor SRB accesul direct la sistemul IT conținând informații referitoare la supraveghere și la datele stocate pe platforma de supraveghere în concordanță cu dispozițiile memorandumului de înțelegere, înlocuind practica anterioară a partajării manuale a informațiilor. Aceasta eficientizează schimbul de informații și asigură menținerea sarcinii de raportare a băncilor la un nivel minim.

Supravegherea bancară a BCE a contribuit la mai multe inițiative de reglementare

În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE a contribuit la activitatea unor foruri europene și internaționale care elaborează politici legate de gestionarea crizelor. De exemplu, Supravegherea bancară a BCE a contribuit la propunerea legislativă a Comisiei Europene publicată în luna noiembrie 2016 de a amenda, printre alte aspecte, cadrul MREL și ierarhia creditorilor în BRRD. În plus, BCE a participat la lucrările comitetelor ABE și CSF responsabile de elaborarea de standarde de reglementare privind prevenirea și gestionarea crizelor.

Totodată, în trimestrul IV 2016, BCE a luat parte la un exercițiu în care au fost implicați șefii autorităților relevante din Regatul Unit, Statele Unite și din cadrul uniunii bancare în vederea intensificării cooperării între jurisdicții în eventualitatea în care o bancă transfrontalieră majoră intră într-o situație de dificultate, pe baza activității în curs a autorităților internaționale.

3.1.3 Grupul de control din cadrul ABE

Supravegherea bancară a BCE a participat în mod activ la Grupul de control din cadrul ABE, care este responsabil de efectuarea de analize *inter pares* pentru consolidarea consecvenței rezultatelor activităților de supraveghere.

În anul 2016, Grupul de control din cadrul ABE a efectuat o analiză *inter pares* referitoare la Standardele tehnice de punere în aplicare privind cerințele de raportare în scopuri de supraveghere ([Regulamentul de punere în aplicare \(UE\) nr. 680/2014 al Comisiei din 16 aprilie 2014](#)).

Obiectivul analizei *inter pares* a fost evaluarea practicilor de supraveghere ale autorităților competente privind obligațiile de raportare în scopuri de supraveghere ale instituțiilor. Analiza a evaluat atât procesele introduse, cum ar fi procedurile și sistemele IT pentru colectarea datelor, asigurând calitatea datelor, actualizând cadrul de raportare și utilizând instrumentul „Single Rulebook Q&A” al ABE, cât și aspectele legate de guvernanță.

Analiza *inter pares* a concluzionat că BCE a introdus procese exhaustive în toate domeniile evaluate.

3.1.4 Programele FMI de evaluare a sectorului financiar

Programele FMI de evaluare a sectorului financiar (*Financial Sector Assessment Programme – FSAP*) reprezintă evaluări cuprinzătoare și aprofundate ale sectorului financiar al unei țări. Acestea includ: (i) identificarea principalelor vulnerabilități și evaluarea rezilienței sectorului financiar; (ii) evaluarea cadrului de politică privind stabilitatea financiară a țării, precum și a practicilor și a cadrului de supraveghere al acesteia; și (iii) evaluarea rețelelor de securitate financiară și a capacității sistemului financiar de a gestiona și a soluționa o criză financiară.³⁴

Programele FMI de evaluare a sectorului financiar reprezintă exerciții de țară, autoritățile naționale fiind, prin urmare, cele care le coordonează. Cu toate acestea, BCE este puternic implicată, alături de autoritățile naționale respective, în aceste exerciții de supraveghere efectuate în țările din zona euro, având în vedere responsabilitățile acesteia în domeniul supravegherii bancare microprudențiale și în cel al politicii macroprudențiale.

BCE este puternic implicată în programele FMI de evaluare a sectorului financiar pentru zona euro

³⁴ Pentru mai multe informații privind cele trei module ale programelor FMI de evaluare a sectorului financiar și principalele obiective ale implicării BCE, a se vedea Secțiunea 4.1.2 a Raportului anual 2015 al BCE privind activitățile de supraveghere.

În anul 2016, FMI a încheiat exercițiile FSAP pentru Finlanda, Germania, Irlanda și Țările de Jos și le-a lansat pe cele pentru Luxemburg și Spania, a căror finalizare este prevăzută a avea loc pe parcursul anului 2017. Lansarea exercițiilor FSAP pentru Belgia, Franța și Italia este planificată către finele acestui an, existând probabilitatea ca acestea să fie finalizate în anul 2018.

Dată fiind natura programelor FMI de evaluare a sectorului financiar, majoritatea rezultatelor și recomandărilor acestora vor continua să fie adresate autorităților naționale respective. Totuși, având în vedere noua arhitectură de supraveghere bancară din zona euro, recomandările referitoare la buna funcționare a MUS pot fi transmise BCE, în conformitate cu normele juridice. Privind în perspectivă, pentru a asigura că supravegherea și consultanța furnizate de FMI sunt în continuare eficace și relevante, acestea vor trebui să reflecte pe deplin cadrul de elaborare de politici și competențele respective la nivelul fiecărui stat membru, al zonei euro și al UE.

3.2 Contribuția la elaborarea cadrului de reglementare european și internațional

3.2.1 Contribuția la procesul Basel

În luna ianuarie 2016, Grupul guvernatorilor băncilor centrale și al responsabililor autorităților de supraveghere (*Group of Governors and Heads of Supervision – GHoS*), organismul de monitorizare din cadrul Comitetului de supraveghere bancară de la Basel (CSBB), a aprobat revizuirea fundamentală a standardului privind riscul de piață. Totodată, acesta a stabilit un program de lucru pe 2016 pentru CSBB, convenind ca CSBB să își finalizeze activitatea de reducere a variabilității excesive a activelor ponderate în funcție de risc prin revizuirea cadrului de ponderare, precum și prin calibrarea indicatorului efectului de levier ca parte a procesului de finalizare a pachetului Basel III. Supravegherea bancară a BCE a fost intens implicată în activitatea legată de politici și în studiile privind impactul cantitativ referitoare la aceste două aspecte.

În luna ianuarie 2017, GHoS a apreciat progresele înregistrate de CSBB în direcția finalizării reformelor în materie de reglementare implementate în urma crizei, dar a constatat că era nevoie de mai mult timp pentru finalizarea propunerilor de reformă înainte de a le putea revizui. Se așteaptă ca această activitate să fie finalizată în viitorul apropiat.

În termeni mai generali, Supravegherea bancară a BCE participă la peste 30 de grupuri, subgrupuri și grupuri operative din cadrul CSBB. Pe lângă cadrul revizuit privind riscul de piață, pe parcursul anului 2016 au fost convenite următoarele reforme: tratamentul aplicat riscului de dobândă asociat portofoliului bancar, revizuirii ale cadrului de securitizare și elaborarea unui standard privind tratamentul drept capital reglementat al investițiilor băncilor în cadrul capacității totale de absorbție a pierderilor (*total loss-absorbing capacity – TLAC*). De asemenea, CSBB a organizat

Reformele Basel III nu au fost finalizate încă

consultări publice privind tratamentul în scopul reglementării al dispozițiilor contabile, precum și cerințele de raportare din Pilonul 3.

Contribuția la activitatea ABE

La nivelul UE, Supravegherea bancară a BCE a continuat să colaboreze cu ABE în vederea îndeplinirii obiectivului comun al armonizării normelor prudențiale pentru instituțiile financiare, obiectiv esențial pentru asigurarea unei supravegheri consecvente la nivelul sectorului bancar european.

În anul 2016, reprezentanții Supravegherii bancare a BCE au participat la peste 35 de substructuri ale ABE (comitete permanente și subgrupuri), precum și în cadrul comitetului principal, respectiv Consiliul de supraveghetori al ABE, la care Supravegherea bancară a BCE ia parte numai în calitate de membru fără drept de vot.

Supravegherea bancară a BCE contribuie în mod activ la toate grupurile de lucru la care participă. De exemplu, referitor la Pilonul 2, Supravegherea bancară a BCE a colaborat îndeaproape cu ABE în anul 2016 în ceea ce privește elaborarea și implementarea măsurilor destinate aprofundării **convergenței în materie de supraveghere la nivelul măsurilor aferente procesului de supraveghere și evaluare (PSE) și Pilonului 2**. În special, aceasta a participat în mod activ la elaborarea orientărilor privind PSE (Ghidul 2014/13 al ABE), riscul de dobândă asociat portofoliului bancar (Ghidul 2015/08 al ABE privind gestionarea riscului de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare), avizul ABE cu privire la interacțiunea dintre Pilonul 1, Pilonul 2 și cerințele privind amortizorul combinat și restricțiile privind sumele distribuibile, publicat la 16 decembrie 2015, precum și dezvoltarea unei abordări comune a UE față de orientările privind capitalul din Pilonul 2. În plus, Supravegherea bancară a BCE a cooperat cu ABE la pregătirea raportului anual al ABE privind convergența în materie de supraveghere.

Supravegherea bancară a BCE a derulat, de asemenea, activități în strânsă colaborare cu ABE pentru elaborarea produselor de reglementare definite în cadrul revizuirii **abordării bazate pe ratinguri interne**³⁵. BCE coprezidează Grupul operativ pentru validarea modelelor (*Task Force on Model Validation*) din cadrul ABE, al cărui obiectiv este acela de a oferi asistență ABE în îndeplinirea mandatelor sale de reglementare legate de riscul de credit, cu un accent deosebit pe atribuțiile legate de abordarea bazată pe ratinguri interne.

³⁵ Abordarea bazată pe ratinguri interne (*internal ratings-based approach* – IRBA) este una dintre abordările posibile pe care instituțiile le pot utiliza pentru calcularea cerințelor de capital aferente riscului de credit. Cadrul include două abordări generale pe care o bancă le poate urma: abordarea bazată pe ratinguri interne simplă (*foundation internal ratings approach* – FIRB), care permite băncilor să își calculeze propriul parametru al probabilității de nerambursare (PN), ceilalți parametri de risc fiind prevăzuți în CRR; și abordarea bazată pe ratinguri interne avansată (*advanced internal ratings approach* – AIRB), pe baza căreia băncile își calculează toți parametrii proprii de risc.

În acest context, BCE a colaborat cu ABE și cu multe alte ANC la elaborarea mai multor produse de reglementare care au fost planificate ca urmare a activității derulate de ABE în vederea identificării determinantilor principali ai variabilității în implementarea modelelor bazate pe ratinguri interne. Aceste produse de reglementare iau forma standardelor tehnice de reglementare (STR) și a ghidurilor și sunt introduse secvențial, pe parcursul anilor următori.

În ceea ce privește **efectul de levier**, Supravegherea bancară a BCE a fost implicată îndeaproape în activitatea ABE de pregătire a raportului care oferă recomandări referitoare la calibrarea indicatorului efectului de levier pentru instituțiile din UE (publicat în august 2016).³⁶ În special, Supravegherea bancară a BCE a oferit asistență ABE prin coordonarea analizelor cantitative care stau la baza acestora. Raportul a fost elaborat în conformitate cu CRR și servește drept bază importantă pentru introducerea, de către Comisia Europeană, a indicatorului efectului de levier în cerințele minime din Pilonul 1.

3.2.2 Implementarea opțiunilor și a marjelor de apreciere naționale în CRR/CRD IV

În anul 2015, BCE a lansat un proiect având ca obiectiv armonizarea opțiunilor și a marjelor de apreciere naționale din CRR, CRD IV și Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei³⁷, care acordă unele marje de apreciere autorităților de supraveghere sau legiuitorilor naționali în ceea ce privește implementarea legislației relevante a UE.

În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE și-a finalizat proiectul privind opțiunile și marjele de apreciere pentru instituțiile semnificative

Peste 130

de opțiuni și marje de apreciere care sunt, în prezent, exercitate în mod uniform în întreaga zonă euro

În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE și-a extins proiectul privind opțiunile și marjele de apreciere la instituțiile mai puțin semnificative

În anul 2016, BCE a finalizat proiectul privind opțiunile și marjele de apreciere, după încheierea a două consultări publice.³⁸ Prin urmare, BCE a adoptat un **regulament** și un **ghid** în vederea armonizării aplicării tuturor opțiunilor și marjelor de apreciere care țin de competența sa directă.³⁹ Implementarea acestor instrumente permite o aplicare omogenă în cadrul prudențial a peste 130 de opțiuni și marje de apreciere în materie de supraveghere și contribuie în mod semnificativ la reducerea divergențelor în materie de reglementare la nivelul întregii zone euro. Băncile semnificative își pot desfășura operațiunile în statele membre participante în baza unor norme uniforme și a unor criterii consecvente care ghidează evaluările în scopul supravegherii.

În foarte strânsă colaborare cu ANC, BCE a extins proiectul privind opțiunile și marjele de apreciere la supravegherea instituțiilor mai puțin semnificative, cu scopul de a asigura condiții de concurență echitabile și aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere în întreaga zonă euro, ținând seama pe deplin de

³⁶ Raportul ABE privind cerințele referitoare la indicatorul efectului de levier în temeiul articolului 511 din CRR.

³⁷ Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei din 10 octombrie 2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește cerința de acoperire a necesarului de lichiditate pentru instituțiile de credit.

³⁸ A se vedea **Raportul anual 2015 al BCE privind activitățile de supraveghere** pentru o descriere detaliată a raționamentului, substanței și proceselor aferente proiectului BCE privind opțiunile și marjele de apreciere în materie de supraveghere.

³⁹ Vizând în mod exclusiv instituțiile semnificative.

principiul proporționalității. Un proiect de orientare și o recomandare către ANC au făcut obiectul unei consultări publice în perioada 3 noiembrie 2016-5 ianuarie 2017. Luând în considerare rezultatul consultării, se estimează că cele două instrumente vor fi adoptate la sfârșitul primăverii anului 2017.

În pofida eforturilor semnificative depuse de Supravegherea bancară a BCE în vederea armonizării, reglementarea este în continuare fragmentată de la o țară la alta. Această situație este motivată de faptul că unele dintre reglementări iau forma directivelor UE, care trebuie transpuse în legislația națională. Rămâne astfel loc pentru diferențe la nivelul transpunerii naționale, care, în unele cazuri, conduc la un cadru de reglementare fragmentat, ceea ce face ca supravegherea bancară europeană să fie mai puțin eficientă și mai costisitoare. Prin urmare, este necesar ca factorii de decizie să adopte măsuri legislative pentru a reduce diferențele rămase la nivelul reglementării, care sunt considerate nejustificate din perspectiva supravegherii prudentiale. Acestea includ acele opțiuni și marje de apreciere naționale asupra cărora numai legiuitorii au control.

3.2.3 Contribuția la activitatea CSF

În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE a contribuit în continuare la activitatea Consiliului pentru Stabilitate Financiară (CSF), îndeosebi în domeniul gestionării crizelor (prin Grupul de coordonare a mecanismelor de rezoluție din cadrul CSF), precum și în domeniul guvernanței, al riscului de conduită defectuoasă și al compensării, prin intermediul substructurilor relevante ale CSF.

În cadrul ședinței sale organizate la 21 iulie 2016, la Chengdu, plenul CSF a convenit⁴⁰ modificarea dispozițiilor sale procedurale pentru a permite participarea unui reprezentant al Supravegherii bancare a BCE la **ședințele plenare ale CSF**. Vicepreședinta Consiliului de supraveghere a devenit astfel reprezentantul Supravegherii bancare a BCE la nivel decizional în cadrul CSF.

Supravegherea bancară a BCE s-a angajat să își sporească contribuția la activitatea CSF, având în vedere modificările așteptate ale agendei ca urmare a preluării președinției G20 în scurt timp de către Germania. Accentul se va deplasa de pe finalizarea reformelor financiare post-criză restante pe implementarea deplină, oportună și consecventă a acestora.

Supravegherea bancară a BCE
participă la ședințele plenare ale
CSF

⁴⁰ A se vedea comunicatul de presă al CSF, *Meeting of the Financial Stability Board in Chengdu on 21 July* („Ședința Consiliului pentru Stabilitate Financiară de la Chengdu din 21 iulie”), 2016.

4 Structura organizatorică a Supravegherii bancare a BCE

În anul 2016, Consiliul de supraveghere și Consiliul guvernatorilor au adoptat aproximativ 1 800 de decizii prin procedura aplicabilă în cazul absenței unei obiecții. La fel ca în anul precedent, majoritatea acestor decizii au privit evaluări ale competenței și onorabilității cadrelor de conducere ale băncilor. Dat fiind numărul ridicat de decizii, BCE a luat măsuri pentru simplificarea în continuare a procesului decizional. În mod deosebit, BCE a elaborat cadrul pentru adoptarea anumitor tipuri de decizii de supraveghere prin delegare.

Fragmentarea în materie de reglementare în zona euro creează dificultăți pentru supravegherea bancară europeană

Procesul decizional se confruntă în continuare cu dificultatea creată de diversitatea modurilor în care statele membre au transpus CRD IV în legislația națională, ceea ce conduce la o fragmentare a reglementării, care împiedică activitatea supravegherii bancare europene de asigurare a unor condiții de concurență echitabile. De asemenea, fragmentarea rezultată sporește birocrăția și majorează costurile, întrucât impune BCE să dezvolte competențe în fiecare dintre cele 19 cadre legislative naționale diferite. Cadrul de reglementare este fragmentat în continuare, dat fiind că unele state membre convertesc practici de supraveghere fără caracter obligatoriu în acte juridice cu caracter obligatoriu. În plus, transpunerile naționale ale CRD IV și cerințele de reglementare naționale care depășesc legislația UE au condus, în unele cazuri, la o dezbatere privind prerogativele exacte ale BCE în materie de supraveghere. În anul 2016, în strânsă cooperare cu Comisia Europeană, BCE a clarificat delimitarea competențelor BCE de cele ale ANC, identificând cazurile în care BCE este direct competentă în ceea ce privește exercitarea prerogativelor de supraveghere acordate în temeiul legislației naționale.

4.1 Îndeplinirea cerințelor privind asumarea răspunderii

Supravegherea bancară a BCE a continuat să colaboreze îndeaproape cu Parlamentul European și Consiliul UE

Prezentul Raport anual a fost elaborat cu scopul de a constitui principalul canal de asumare a responsabilității al Supravegherii bancare a BCE, în conformitate cu Regulamentul privind MUS. Potrivit acestui regulament, conferirea unor atribuții de supraveghere BCE ar trebui să fie echilibrată prin cerințe corespunzătoare privind transparența și asumarea răspunderii. Menținerea și promovarea [cadrului de asumare a răspunderii](#) – elaborat pe baza Acordului interinstituțional dintre Parlamentul European și BCE și a Memorandumului de înțelegere între Consiliul UE și BCE – au continuat să se numere printre prioritățile BCE în anul 2016.

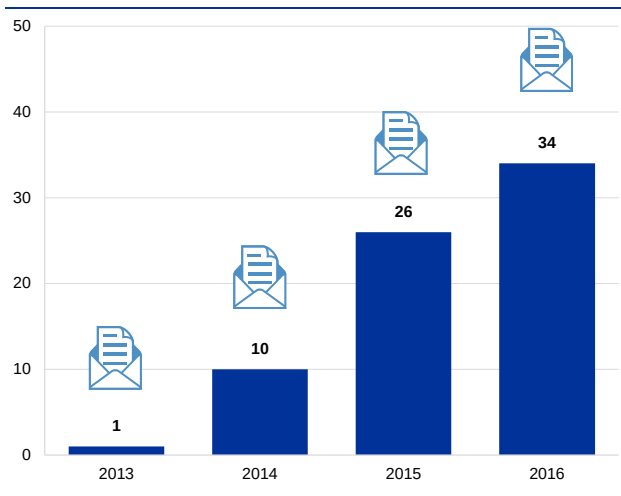
În ceea ce privește Parlamentul European, în anul 2016 președinta Consiliului de supraveghere a luat cuvântul în fața Comisiei pentru afaceri economice și monetare a Parlamentului European, cu ocazia prezentării Raportului anual 2015 al BCE privind activitățile de supraveghere ([22 martie](#)), a participat la două audieri publice ordinare ([13 iunie](#) și [9 noiembrie](#)) și la trei schimburi de opinii ad-hoc (22 martie,

13 iulie și 9 noiembrie). Principalele aspecte discutate au fost creditele neperformante, PSE și dosarele legislative în domeniul supravegherii bancare.

Pe parcursul anului 2016, pe [website-ul](#) BCE au fost publicate 34 de răspunsuri la întrebări adresate de deputați în Parlamentul European pe teme legate de supraveghere. Scrisorile au explicat cadrul juridic și politicile BCE cu privire la o mare varietate de subiecte legate de supraveghere, cum ar fi exercițiul de testare la stres efectuat de ABE în 2016, măsurile de supraveghere ale BCE, PSE și creditele neperformante.

Graficul 7

În 2016, numărul răspunsurilor la întrebările adresate de deputați în Parlamentul European a crescut

Mai mult, în conformitate cu Acordul interinstituțional, BCE a transmis Parlamentului European înregistrările ședințelor Consiliului de supraveghere. Pentru a îmbunătăți în continuare înregistrările ședințelor, în 2016 a fost introdus un nou format care oferă acum Parlamentului European posibilitatea unei mai bune informări cu privire la aspectele discutate în cadrul ședințelor Consiliului de supraveghere. Parlamentul European și-a exprimat satisfacția față de noul format.

Cu privire la Consiliul UE, în anul 2016 președinta Consiliului de supraveghere a participat la două ședințe ale Eurogrupului în configurația uniunii bancare: la data de 22 aprilie, președinta a prezentat Raportul anual 2015 al BCE privind activitățile de supraveghere, iar la 9 noiembrie, a participat la un schimb de opinii referitor, printre altele, la testările la stres efectuate de ABE, PSE din 2016, creditele neperformante și armonizarea

opțiunilor și a marjelor de apreciere naționale din CRR/CRD IV.

În cadrul obligațiilor de raportare prevăzute în Regulamentul privind MUS, reprezentanții BCE implicați în supravegherea bancară au participat la schimburi de opinii cu parlamentele naționale.

Interacțiunea cu Curtea de Conturi Europeană

Ca parte a auditului desfășurat de Curtea de Conturi Europeană (CCE) cu privire la „eficiența operațională a administrării BCE” în conformitate cu articolul 20 alineatul (7) din Regulamentul privind MUS, între Supravegherea bancară a BCE și CCE au avut loc schimburi intense. În luna noiembrie 2016, CCE a publicat [primul raport special privind mecanismul unic de supraveghere, intitulat „Mecanismul unic de supraveghere – un început bun, dar sunt necesare îmbunătățiri suplimentare”](#). CCE s-a axat pe eficiența operațională a administrării BCE în domeniul supravegherii bancare și a recunoscut realizările BCE în ceea ce privește înființarea supravegherii bancare europene. Totuși, raportul conține 13 recomandări asupra cărora BCE și-a prezentat opiniile preliminare, incluse în raport, și în urma cărora adoptă în prezent măsuri. Principalele recomandări ale CCE vizează patru domenii: (i) guvernanța (de exemplu, simplificarea procesului decizional în materie de

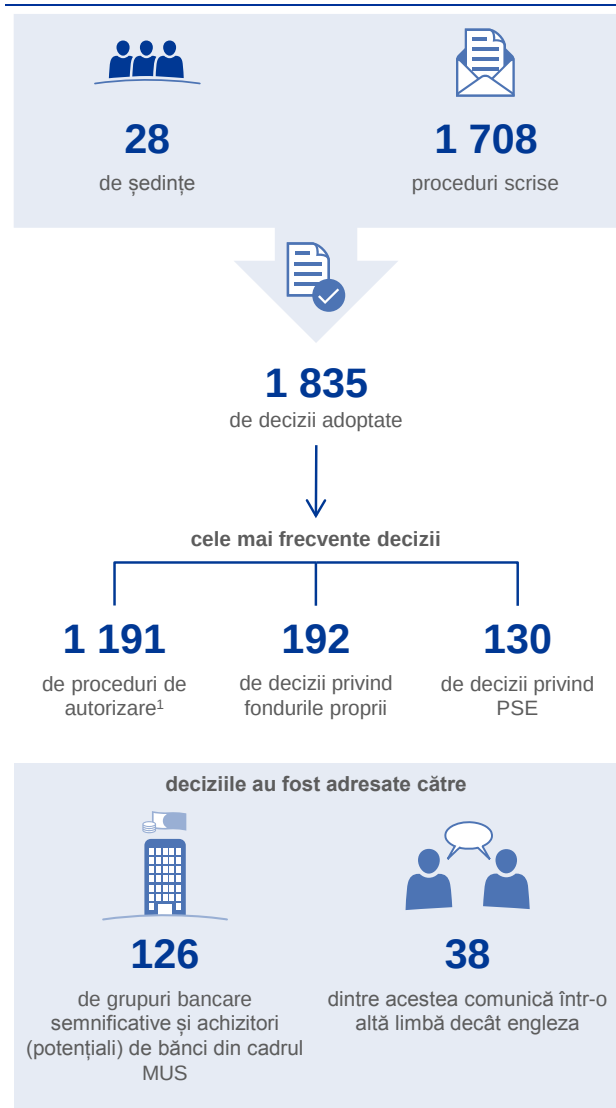
supraveghere); (ii) asumarea responsabilității (de exemplu, elaborarea și publicarea unui cadru de performanță oficial); (iii) echipele comune de supraveghere (de exemplu, asigurarea participării depline și proporționale a autorităților naționale la activitatea ECS); și (iv) supravegherea la fața locului (de exemplu, consolidarea prezenței personalului BCE în cadrul inspecțiilor la fața locului).

4.2 Procesul decizional

4.2.1 Consiliul de supraveghere și Comitetul director

Figura 7

Decizii adoptate de Consiliul de supraveghere în anul 2016

Notă: Cifrele din această figură se referă la decizii de supraveghere individuale adresate entităților supravegheate sau achizitorilor potențiali ai acestora și la instrucțiunile adresate ANC cu privire la instituțiile semnificative sau instituțiile mai puțin semnificative. În plus, Consiliul de supraveghere a adoptat decizii cu privire la o serie de aspecte orizontale (de exemplu, metodologiile comune) și aspecte instituționale.

1) Cele 1 191 de decizii privind proceduri de autorizare acoperă 2 686 de proceduri individuale (Secțiunea 2.1.2).

În anul 2016, au avut loc, în total, 28 de ședințe ale Consiliului de supraveghere, dintre care 24 s-au desfășurat la Frankfurt pe Main, iar patru în sistem de teleconferință. În cadrul acestor ședințe, Consiliul de supraveghere a discutat o mare varietate de aspecte, referitoare atât la bănci individuale, cât și la chestiuni de natură mai generală legate de politici. În 2016, Consiliul de supraveghere a adoptat majoritatea deciziilor sale prin procedură scrisă⁴¹. La fel ca în anul precedent, cele mai multe dintre aceste decizii au privit evaluări ale competenței și onorabilității.

Un număr semnificativ de decizii au vizat bănci individuale (**Figura 7**) și au fost adoptate prin procedura aplicabilă în cazul absenței unei obiecții. În cadrul acestui proces în două etape, proiectele de decizii individuale sunt, mai întâi, trimise spre aprobare Consiliului de supraveghere. Ulterior, proiectele finale de decizii sunt prezentate Consiliului guvernatorilor spre adoptare prin procedura aplicabilă în cazul absenței unei obiecții. Treizeci și opt dintre cele 126 de grupuri bancare supravegheate direct de BCE în 2016 au solicitat să primească deciziile oficiale ale BCE în altă limbă oficială a UE decât limba engleză.

Pe lângă deciziile specifice băncilor, Consiliul de supraveghere a decis cu privire la unele aspecte orizontale, în special aplicarea unor metodologii și cadre comune pentru anumite domenii ale supravegherii. Elaborarea unora dintre aceste decizii a fost încredințată de Consiliul de supraveghere unor structuri temporare. Aceste structuri, alcătuite din cadre de conducere de nivel superior de la BCE și de la ANC, au efectuat preparativele cu privire la metodologia PSE și abordarea consecventă în materie de supraveghere a instituțiilor cu niveluri ridicate de credite neperformante. De asemenea, Consiliul de supraveghere și-a finalizat activitatea cu privire la

⁴¹ În conformitate cu articolul 6.7 din [Regulamentul de procedură al Consiliului de supraveghere](#), deciziile pot fi luate și prin intermediul unei proceduri scrise, dacă nu se opun cel puțin trei membri cu drept de vot ai Consiliului de supraveghere. În acest caz, punctul este adăugat pe ordinea de zi a următoarei ședințe a Consiliului de supraveghere. O procedură scrisă necesită, de regulă, cel puțin cinci zile lucrătoare în vederea examinării de către Consiliul de supraveghere.

exercitarea opțiunilor și marjelor de apreciere disponibile în legislația UE. [Anexa la Ghidul BCE privind opțiunile și marjele de apreciere](#) a fost publicată în luna august 2016.

Consiliul de supraveghere

În rândul din față (de la stânga la dreapta):

Mathias Dewatripont, Elisa Ferreira, Tatiana Dubinova (membru supleant pentru Vladimír Dvořák), Julie Dickson, Anneli Tuominen, Danièle Nouy, Sabine Lautenschläger, Jeļena Lebedeva (membru supleant pentru Pēteris Putniņš), Cyril Roux, Alexander Demarco

În rândul din mijloc (de la stânga la dreapta):

Raimund Röseler (membru supleant pentru Felix Hufeld), Ignazio Angeloni, Luc Coene, Zoja Razmusa, Norbert Goffinet, Claude Simon, Marko Bošnjak, Fernando Restoy Lozano

În rândul din spate (de la stânga la dreapta):

Helmut Ettl, Jouni Timonen, Andreas Dombret, Fabio Panetta, Andreas Iltner, Karol Gabarretta, Andres Kurgpõld (membru supleant pentru Kilvar Kessler), Vytautas Valvionis (membru supleant pentru Ingrida Šimonytė), Yliangos Demetriou, Ilias Plaskovitis, Jan Sijbrand, Robert Ophèle.

În 2016, BCE și-a simplificat în continuare procesele decizionale

Luc Coene, reprezentant al BCE în Consiliul de supraveghere a decedat la data de 5 ianuarie 2017.

Declarația oficială poate fi consultată pe website-ul BCE.

BCE a luat o serie de măsuri pentru simplificarea în continuare a procesului său decizional în 2016. Pe lângă standardizarea anumitor părți ale documentației și gruparea deciziilor conexe într-o procedură scrisă unică, BCE a elaborat un **cadru pentru adoptarea anumitor tipuri de decizii de supraveghere prin delegare**. În anul 2017, cadrul va permite delegarea către persoane cu funcții de conducere de nivel superior din cadrul Supravegherii bancare a BCE a majorității deciziilor din două domenii: evaluarea îndeplinirii cerințelor privind competența și onorabilitatea și modificarea caracterului semnificativ al entităților supravegheate. Cadrul vizează asigurarea unei sfere ample de delegare pentru deciziile de rutină care implică o marjă de apreciere limitată. Delegarea competențelor decizionale va spori eficiența procesului decizional în materie de supraveghere și va permite Consiliului de supraveghere și Consiliului guvernatorilor să se axeze pe chestiuni cu impact ridicat și decizii care necesită o evaluare mai aprofundată.

Comitetul director oferă sprijin Consiliului de supraveghere și pregătește ședințele acestuia. Comitetul director include opt membri ai Consiliului de supraveghere. În 2016, acesta a organizat 18 ședințe, toate acestea având loc la Frankfurt pe

Main.⁴² În luna aprilie, a avut loc rotația obișnuită a celor cinci membri de la ANC, care sunt numiți pentru un mandat de un an.

Președinte	Danièle Nouy	Cipru	Yiannos Demetriou (Central Bank of Cyprus)
Vicepreședinte	Sabine Lautenschläger	Letonia	Pēters Putniņš (Finanšu un kapitāla tirgus komisija) Zoja Razmusa (Latvijas Banka)
Reprezentanți ai BCE	Ignazio Angeloni Luc Coene (până la 5 ianuarie 2017) Julie Dickson Sirka Härmäläinen (până în iunie 2016)	Lituania	Ingrida Šimonytė (Lietuvos bankas) (până la 1 august 2016) Vytautas Valdonis (Lietuvos bankas) (de la 15 februarie 2017)
Belgia	Mathias Dewatripont (Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique)	Luxemburg	Claude Simon (Commission de Surveillance du Secteur Financier) Norbert Goffinet (Banque centrale du Luxembourg)
Germania	Felix Hufeld (Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht) Andreas Dombret (Deutsche Bundesbank)	Malta	Karol Gabarretta (Malta Financial Services Authority) Alexander Demarco (Bank Centrali ta' Malta/Central Bank of Malta)
Estonia	Kiivar Kessler (Finantsinspektsioon) Madis Müller (Eesti Pank)	Țările de Jos	Jan Sijbrand (De Nederlandsche Bank)
Irlanda	Cyril Roux (Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann) (până la 28 februarie 2017) Ed Sibley (Central Bank of Ireland/Banc Ceannais na hÉireann) (de la 1 martie 2017)	Austria	Helmut Ettl (Finanzmarktaufsicht) Andreas Ittner (Oesterreichische Nationalbank)
Grecia	Ilias Plaskovitis (Bank of Greece)	Portugalia	Elisa Ferreira (Banco de Portugal)
Spania	Fernando Restoy Lozano (Banco de España) (până la 31 decembrie 2016) Javier Alonso (de la 1 ianuarie 2017)	Slovenia	Stanislava Zdravce Capriolo (Banka Slovenije) (până la 5 aprilie 2016) Marko Bošnjak (Banka Slovenije) (de la 6 aprilie 2016 până la 13 martie 2017) Primož Dolenc (Banka Slovenije) (de la 14 martie 2017)
Franța	Robert Ophèle (Banque de France)	Slovacia	Vladimír Dvořák (Národná banka Slovenska)
Italia	Fabio Panetta (Banca d'Italia)	Finlanda	Anneli Tuominen (Finanssivalvonta) Jouni Timonen (Suomen Pankki) (până la 28 februarie 2017) Olli Rehn (Suomen Pankki) (de la 1 martie 2017)

În plus, Comitetul director a organizat 15 ședințe în configurația sa extinsă, respectiv cu participarea reprezentanților la nivel înalt ai tuturor celor 19 ANC. Zece dintre aceste ședințe s-au desfășurat la Frankfurt pe Main, iar cinci, în sistem de teleconferință. Ședințele au fost dedicate gestionării exercițiului de testare la stres din 2016.

4.2.2 Activitățile Comitetului administrativ de control

În anul 2016, opt solicitări de control administrativ privind decizii de supraveghere ale BCE au fost depuse la Comitetul administrativ de control⁴³ (**Graficul 8**).

În majoritatea cazurilor, avizele Comitetului administrativ nu au condus la proceduri judiciare. Prin urmare, acesta a fost eficient în reducerea costurilor aferente revizuirii deciziilor de supraveghere pentru toate părțile implicate. Această „economie

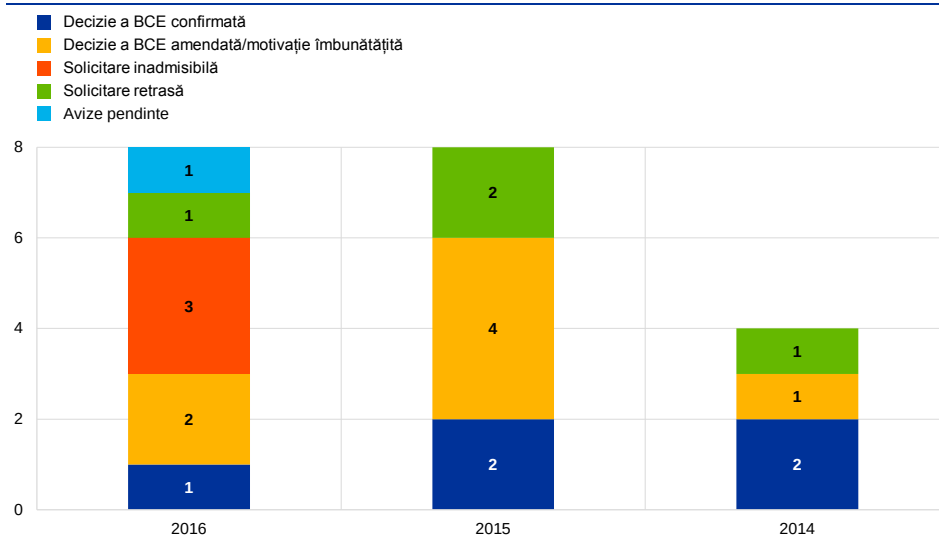
⁴² A se vedea articolul 26 alineatul (10) din Regulamentul privind MUS.

⁴³ Comitetul administrativ de control este alcătuit din cinci membri: Jean-Paul Redouin (președinte), Concetta Brescia Morra (vicepreședintă), Javier Arístegui Yáñez, André Camilleri și Edgar Meister și doi membri supleanți: René Smits și, de la 3 februarie 2016, Ivan Šramko.

procedurală” a reprezentat unul dintre motivele principale identificate de legiuitorii UE pentru înființarea comitetului.⁴⁴

Graficul 8

Numărul de solicitări de control s-a menținut nemodificat față de 2015

Sursa: BCE.

Aspecte care fac obiectul unui control și chestiuni relevante

Solicitățile transmise Comitetului administrativ de control au vizat mai multe teme și tipuri de decizii de supraveghere: guvernanța corporativă, conformitatea cu cerințele de supraveghere și retragerea unor autorizații.

În anul 2016, controlul deciziilor BCE a vizat, cu precădere, conformitatea acestora cu normele procedurale, inclusiv cerințele privind dreptul la un proces echitabil, declararea cu exactitate a faptelor, includerea de motive suficiente în expunerea de motive și conformitatea cu principiul proporționalității. Comitetul administrativ a trebuit, de asemenea, să examineze cooperarea dintre BCE și ANC, care, în unele cazuri, a implicat bănci din afara MUS (care făceau parte dintr-un grup bancar semnificativ supravegheat direct de BCE).

Controlul deciziilor BCE a reprezentat o provocare îndeosebi din cauza fragmentării în materie de reglementare (transpuneri diferite ale legislației UE la nivel național) și a sferei încă ample de aplicare a marjelor de apreciere naționale.

În 2016, Comitetul administrativ a organizat audieri în două cazuri. Audierile oferă reclamantilor oportunitatea de a fi audiați, iar BCE, posibilitatea de a-și prezenta punctele de vedere. În timp, audierile s-au dovedit a fi un element important al procesului de control.

⁴⁴ Considerentul 64 din Regulamentul privind MUS.

4.3 Dotarea cu personal a Supravegherii bancare a BCE

De la lansarea MUS la data de 4 noiembrie 2014, a devenit evident faptul că, pentru o serie de atribuții principale, sunt necesare mai multe resurse decât s-a anticipat inițial. Prin urmare, în luna septembrie 2015, Consiliul guvernatorilor BCE a decis creșterea efectivelor de personal relevant, pe baza unei abordări etapizate, pe parcursul anilor 2016 și 2017.

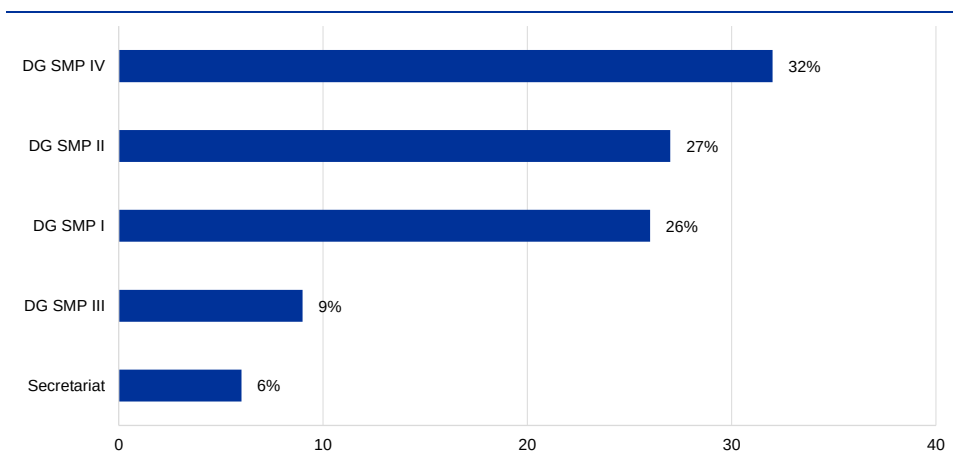

160
de posturi suplimentare
aprobate pentru
activitățile legate de
supraveghere în 2016

Pentru anul 2016 au fost aprobate 160 de posturi suplimentare (permanente și pe perioadă determinată) în compartimentele legate de supraveghere. Procedurile de recrutare respective au fost organizate în mod transparent, competitiv și descendent, începând cu posturile de conducere și cele de consilier. Selectarea candidaților a vizat recrutarea de angajați cu cel mai înalt nivel de competență, eficiență și integritate. În conformitate cu procedura standard de recrutare a BCE, toți candidații au trebuit să demonstreze că dispuneau nu numai de competențele tehnice solide solicitate, ci și de competențe comportamentale și aptitudini manageriale, după caz. **Graficul 9** ilustrează repartizarea posturilor aprobate pentru cele cinci compartimente ale BCE responsabile de supravegherea bancară la data de 31 decembrie 2016.

Graficul 9

Repartizarea posturilor aprobate pentru compartimentele esențiale ale Supravegherii bancare a BCE la data de 31 decembrie 2016

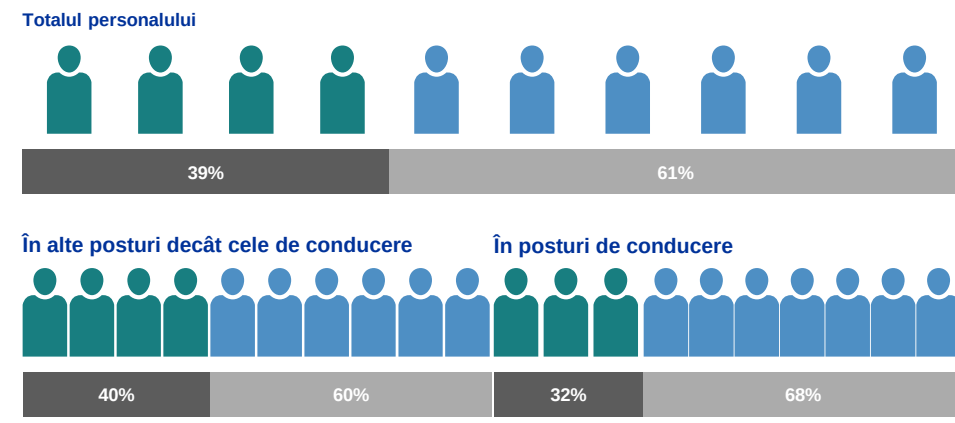
Până la sfârșitul anului 2016, aproximativ 97% din posturile aprobate pentru compartimentele esențiale ale MUS au fost ocupate sau erau în curs de ocupare prin organizarea unui proces de recrutare.

În ceea ce privește diversitatea de gen, distribuția genurilor este prezentată în **Figura 8**:

Figura 8

Diversitatea de gen în cadrul Supravegherii bancare a BCE

Ponderea personalului de gen feminin (în verde)

141,5

posturi suplimentare
aprobate pentru
activitățile legate de
supraveghere în 2017

În luna septembrie 2015, Consiliul guvernatorilor a aprobat, de asemenea, o majorare suplimentară provizorie a efectivelor destinate supravegherii bancare pentru anul 2017 și a solicitat BCE să prezinte un raport, în cursul anului 2016, pentru a valida necesitatea efectivă pe baza concluziilor desprinse în primele 18 luni de funcționare a MUS, precum și a câștigurilor estimate la nivelul resurselor. Acest raport a fost coordonat de președinta și vicepreședinta Consiliului de supraveghere. Pe baza constatărilor din raport, în luna decembrie 2016 Consiliul guvernatorilor a aprobat 141,5 posturi noi permanente și pe perioadă determinată (posturi echivalente celor cu normă întreagă) pentru anul 2017, ținând seama de (i) noile nevoi generate de creșterea numărului de atribuții începând cu anul 2015 (în special, un număr sporit de instituții semnificative care trebuie supravegheate și instituirea noului cadru al UE de gestionare a crizelor); (ii) necesitatea de a acorda ANC timp pentru a-și îndeplini angajamentele referitoare la dotarea cu personal a ECS; și (iii) câștigurile la nivelul resurselor identificate de BCE (de exemplu, sinergii în supravegherea entităților-gazdă care aparțin aceluiași grup din afara MUS).

Caseta 2

Lucrăm împreună în Europa

Pentru o supraveghere bancară europeană reușită, este esențial ca toți angajații BCE și ai ANC să evolueze împreună ca o echipă de supraveghetori bancari europeni ce colaborează atât la nivelul ECS, cât și al funcțiilor orizontale. Printre altele, aceasta înseamnă să se cunoască, să schimbe puncte de vedere și să învețe unii de la ceilalți pentru a încuraja o cultură comună a MUS. În acest spirit, BCE, alături de ANC, a lansat, în 2016, inițiativele următoare.

Programa de formare a MUS

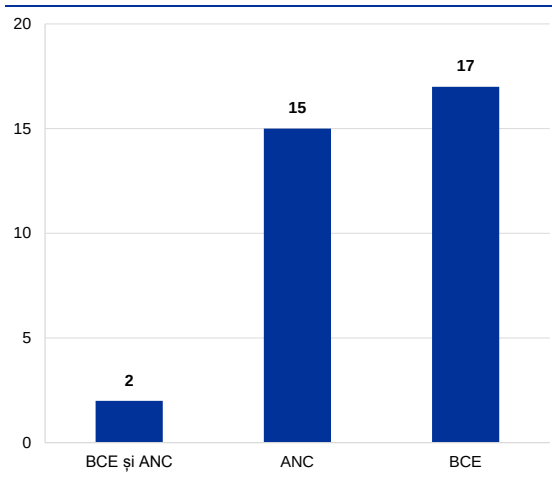
Cea mai valoroasă resursă pe care o deține MUS este personalul său. Prin urmare, BCE și ANC depun eforturi pentru a se asigura că personalul lor dispune de aptitudinile necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile și că își poate dezvolta competențele în timp.

Formarea joacă un rol important în acest proces. Elaborarea unei abordări comune privind formarea destinată supraveghetorilor va contribui la:

- o abordare consecventă a supravegherii;
- o cultură comună a supravegherii;
- mobilitatea, flexibilitatea și dezvoltarea profesională a membrilor personalului în cadrul MUS;
- crearea unor economii de scară și sporirea expertizei în cadrul MUS.

Graficul A

Efort comun: cursuri de formare ale ANC/BCE organizate în 2016

Ca urmare a efortului comun al comunității de supraveghere, în 2016 au fost organizate 34 de cursuri de formare la nivel de sistem, găzduite atât de ANC, cât și de BCE, 14 dintre acestea fiind cursuri noi. Peste 1 200 de locuri au fost oferite personalului MUS. În anul 2017, vor fi puse la dispoziție peste 60 de cursuri de formare la nivel de sistem.

Workshopuri periodice pentru ECS

ECS reprezintă coloana vertebrală a MUS. Pentru a contribui la crearea unei echipe unice de supraveghetori bancari europeni, BCE a lansat, în 2016, workshopuri cu durată de o zi. Aceste workshopuri, denumite *Working in a JST* („Ce înseamnă să lucrezi în cadrul unei ECS?”), au loc la Frankfurt pe Main și în alte orașe din

zona euro. În cadrul acestor workshopuri dinamice și interactive, supraveghetorii partajează practici solide, care este posibil să fi fost deja implementate în unele echipe pentru a spori eficiența și eficacitatea cooperării lor interne. De asemenea, workshopurile oferă membrilor ECS din întreaga zonă euro posibilitatea unor schimburi de opinii în timpul exercițiilor practice. În termeni mai generali, acestea încurajează colaborarea și sporesc deschiderea și transparența în rândul membrilor aceleiași ECS.

Stagiile în cadrul MUS

În anul 2016, BCE a lansat primul program de stagii în cadrul MUS, în scopul creării unei rezerve de tineri talentați pentru întregul MUS. Ca parte a acestui program, absolvenții au oportunitatea mobilității între instituțiile din cadrul MUS, ceea ce îi ajută să câștige o experiență de lucru paneuropeană valoroasă și le permite să contribuie la o cultură comună a supravegherii bancare europene. La data de 1 octombrie 2016, 26 dintre cei 33 de participanți la programul de stagii din cadrul MUS în 2016 au optat să se alăture autorităților de supraveghere naționale din mai multe țări europene pentru o detașare de patru luni. Pentru majoritatea stagiilor respectivi, aceasta a reprezentat a doua detașare în cadrul unei autorități naționale competente, pe lângă timpul petrecut la BCE. La sfârșitul detașărilor, toți stagiarii MUS vor reveni la BCE, la Frankfurt pe Main, pentru a partaja lecțiile învățate și a oferi feedback cu privire la program și la experiențele dobândite în ceea ce privește cultura corporativă a MUS.

4.4 Implementarea Codului de conduită

În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) din Regulamentul privind MUS, BCE trebuie să dispună de un **Cod de conduită** care se aplică personalului BCE și personalului cu funcții de conducere implicat în supravegherea bancară și care abordează în special preocupările legate de conflictele de interese. Dispozițiile relevante sunt incluse în Cadrul etic al BCE, care este implementat de Biroul de conformitate și guvernanță (BCG). BCG oferă, de asemenea, consiliere întregului personal al BCE în legătură cu aspectele de etică.

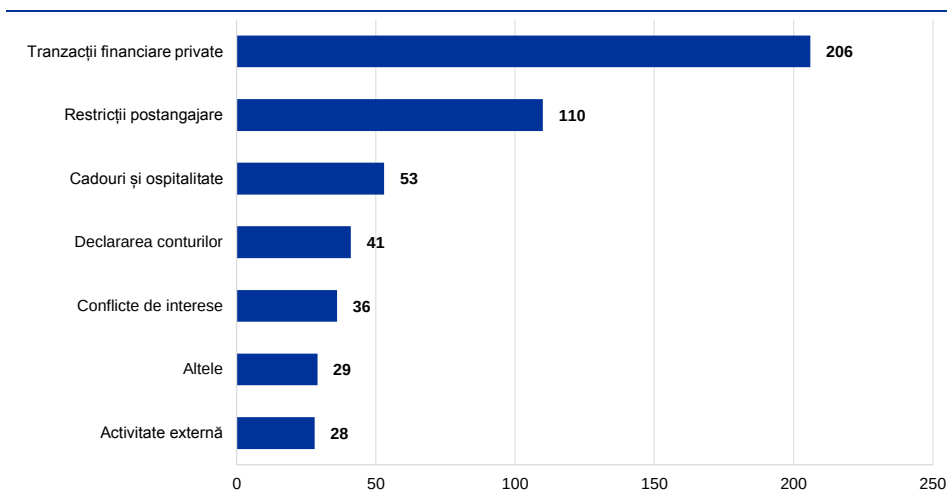
Peste 1 500

de solicitări primite de
Biroul de conformitate și
guvernanță în 2016

Pe parcursul anului 2016, BCG a primit peste 1 500 de solicitări din partea membrilor personalului BCE cu privire la o mare varietate de subiecte. O treime dintre acestea au provenit de la personalul implicat în supravegherea bancară și au vizat, printre altele, tranzacțiile financiare private, restricțiile postangajare, cadourile și ospitalitatea și alte aspecte referitoare la conflictele de interese (**Graficul 10**). BCG a identificat un număr limitat de situații de neconformitate, dintre care aproximativ o treime aveau legătură cu membrii personalului și cadrele de conducere implicate în supravegherea bancară. Niciuna dintre respectivele situații nu a vizat o conduită defectuoasă intenționată sau alte situații grave de neconformitate.

Graficul 10

Solicitățile primite în 2016 au vizat, în principal, tranzacțiile financiare private

În ceea ce privește membrii personalului și cadrele de conducere implicate în supravegherea bancară care au demisionat în anul 2016, niciun caz nu a necesitat respectarea unei perioade de așteptare (*cooling-off period*), conform Cadrului etic.

În vederea creării unei culturi corporative și etice corespunzătoare la nivelul MUS în ansamblu, ANC au comunicat BCE măsurile pe care le-au adoptat pentru a implementa și a respecta **orientarea BCE** care stabilește principiile comune ale unui Cadru etic atât pentru BCE, cât și pentru ANC. Un grup operativ specializat pe probleme de etică a facilitat aceste activități și a sprijinit în continuare Consiliul guvernatorilor în această privință.

Comitetul de etică al BCE oferă consiliere cu privire la aspectele etice membrilor organelor implicate în procesele decizionale ale BCE. În anul 2016, comitetul a emis avize cu privire la MUS în opt rânduri. De exemplu, acesta a recomandat extinderea cu șase luni a perioadei de neimplicare, stabilită anterior pentru un membru al Consiliului de supraveghere, în urma demisiei soțului/soției membrului respectiv dintr-o funcție neexecutivă exercitată în consiliul de administrație al unei bănci supravegheate. Scopul recomandării a fost acela de a da dovadă de prudență și de a atenua orice posibile percepții ale unor conflicte de interese. În plus, membrii Consiliului de supraveghere și alți participanți la ședințele Consiliului de supraveghere au notificat Comitetul de etică cu privire la desfășurarea de activități profesionale postangajare în cadrul unor organizații publice sau internaționale și al unor corporații din afara sectorului financiar. Comitetul de etică a evaluat aceste activități ca nefiind problematice. De asemenea, Comitetul de etică a oferit consiliere cu privire la nivelul adecvat al plăților compensatorii care trebuie achitate unui fost membru al Consiliului de supraveghere în perioada de așteptare aplicabilă.

4.5 Aplicarea principiului separării atribuțiilor de politică monetară de cele de supraveghere

Pe parcursul anului 2016, principiul separării atribuțiilor de politică monetară de cele de supraveghere a vizat, în principal, schimbul de informații între diferitele domenii de activitate⁴⁵. În conformitate cu [Decizia BCE/2014/39 privind punerea în aplicare a separării dintre funcțiile de politică monetară și de supraveghere ale Băncii Centrale Europene](#), schimbul de informații a făcut obiectul unei cerințe privind dezvăluirea informațiilor numai în măsura în care cunoașterea lor este necesară, respectiv fiecare domeniu de activitate a trebuit să demonstreze că informațiile solicitate erau necesare pentru îndeplinirea obiectivelor sale privind politicile. Majoritatea cazurilor nu s-au referit la date ale băncilor individuale, iar accesul la informații confidențiale a fost acordat direct de funcția BCE care deținea informațiile respective; nu a fost necesară intervenția Comitetului executiv în vederea soluționării unor eventuale conflicte de interese. În conformitate cu Decizia BCE/2014/39, implicarea Comitetului executiv a fost, totuși, necesară în nouă situații pentru a permite partajarea unor date FINREP și COREP neanonimizate⁴⁶, precum și a unor alte date brute. Accesul la date a fost acordat temporar pentru a asigura respectarea, în orice moment, a cerinței privind dezvăluirea informațiilor numai în măsura în care cunoașterea lor este necesară. Separarea atribuțiilor la nivel decizional nu a generat preocupări și nu a fost necesară intervenția Grupului de mediere.

⁴⁵ Decizia BCE/2014/39 conține, de asemenea, dispoziții referitoare la aspecte organizaționale.

⁴⁶ FINREP (FINAncial REPorting) și COREP (COmmon REPorting) fac parte din standardele tehnice de punere în aplicare ale ABE. FINREP urmărește colectarea informațiilor financiare de la instituțiile bancare și reprezintă un format standardizat al conturilor anuale ale acestora (bilanț, cont de profit și pierdere și anexe detaliate). COREP vizează colectarea, tot în format standardizat, a informațiilor referitoare la calculul din Pilonul 1, respectiv detalii privind fondurile proprii, deducerile și cerințele de capital (risc de credit, de piață și operațional) și expunerile semnificative.

Evoluții la nivelul cadrului de prelucrare a datelor

În conformitate cu Regulamentul-cadru privind MUS, BCE este responsabilă de organizarea proceselor referitoare la colectarea și evaluarea calității datelor raportate de entitățile supravegheate.⁴⁷

Obiectivul principal este acela de a asigura că MUS utilizează date de supraveghere fiabile și exacte. Prin urmare, BCE menține o cooperare strânsă cu unitățile de raportare ale ANC, care reprezintă primii destinatari ai raportărilor prudentiale ale instituțiilor de credit și care efectuează primele evaluări ale calității acestor date. Pentru a atinge acest obiectiv, BCE colaborează cu ANC (și entitățile supravegheate în cazul raportării directe către BCE) pe baza „abordării secvențiale”⁴⁸.

Abordarea secvențială este în curs de optimizare, atât în forma sa pe termen scurt, cât și în cea pe termen lung. În cadrul abordării pe termen scurt, după cum s-a discutat cu părțile interesate în 2016, ANC li se solicită să transmită datele către BCE până la data de transmitere stabilită de BCE, indiferent de statutul normelor interne de validare ale ANC. Această abordare vizează să asigure următoarele: (a) decalajul dintre transmiterea rapoartelor de către entități și disponibilitatea datelor pentru supraveghetorii MUS este redus, și (b) conținuturile bazelor de date ale ANC și BCE sunt aliniate. În cadrul abordării pe termen lung, se intenționează identificarea celor mai bune practici de la fiecare ANC și propunerea celor mai bune practici armonizate.

Odată primite de BCE, raportările de date sunt transmise, în diferite formate, sistemului IMAS⁴⁹ pentru a pune datele la dispoziția utilizatorilor finali, precum ECS și funcțiile orizontale din cadrul MUS. După primire, datele selectate de la un subset de instituții (în principal instituții semnificative) sunt, de asemenea, transmise automat către ABE.

Datele sunt colectate cu o frecvență lunară, trimestrială, semestrială sau anuală, iar datele de la instituțiile semnificative și instituțiile mai puțin semnificative sunt disponibile începând cu perioada de referință din decembrie 2014 (după caz).

Mai exact, pe parcursul anului 2016 și în urma publicării oficiale a actelor juridice aferente⁵⁰, MUS a demarat colectarea periodică a raportărilor privind indicatorii

⁴⁷ Articolul 140 alineatul (4) din Regulamentul-cadru privind MUS.

⁴⁸ „Abordarea secvențială” reprezintă cadrul de transmitere a datelor de supraveghere de la bănci la ANC, de la ANC la BCE și de la BCE la ABE.

⁴⁹ IMAS: Sistemul de gestionare a informațiilor pentru MUS.

⁵⁰ Actele juridice: ALMM: Regulamentul (UE) 2016/313 din 1 martie 2016 în ceea ce privește indicatorii suplimentari de monitorizare pentru raportarea lichidităților; SBP: Regulamentul (UE) 2016/2070 de stabilire a standardelor tehnice de punere în aplicare privind formularele, definițiile și soluțiile IT care trebuie utilizate de către instituții pentru raportarea către Autoritatea Bancară Europeană și autoritățile competente; LCR: Regulamentul (UE) 2016/322 din 10 februarie 2016 cu privire la raportarea referitoare la cerința de acoperire a necesarului de lichiditate; LR: Regulamentul (UE) 2016/428 din 23 martie 2016 cu privire la raportarea în ceea ce privește indicatorul efectului de levier.

Începând cu anul 2016, BCE a publicat un volum semnificativ de date privind sectorul bancar european

suplimentari de monitorizare a lichidității (*additional liquidity monitoring metrics* – ALMM) și portofoliile de referință în scopul supravegherii (*supervisory benchmarking portfolios* – SBP), precum și celor privind indicatorul de acoperire a necesarului de lichiditate (*liquidity coverage ratios* – LCR) și indicatorul efectului de levier, conform cadrelor de raportare modificate.

BCE elaborează periodic statistici privind supravegherea, indicatori de risc principali, rapoarte și tablouri pentru utilizatorii finali. În plus, începând cu anul 2015 BCE publică, pe website-ul său privind supravegherea bancară, date bancare agregate⁵¹ care acoperă instituțiile semnificative la cel mai înalt nivel de consolidare. În 2016, aceste date au fost amplu consolidate cu statistici suplimentare și defalcări mai detaliate (de exemplu, în funcție de amplasarea geografică și de clasificarea băncilor); totodată, publicarea se realizează acum și trimestrial (a se vedea, de asemenea, Secțiunea 7).

Prelucrarea și diseminarea datelor în cadrul MUS – IMAS

Sistemul IMAS este în continuare un instrument esențial pentru susținerea proceselor centrale ale MUS și asigurarea unei abordări armonizate în materie de supraveghere la nivelul tuturor țărilor din zona euro. În anul 2016, IMAS a evoluat în mod semnificativ, nu numai prin acoperirea mai extinsă a proceselor de supraveghere ale MUS, cum ar fi PSE, inspecțiile la fața locului, procedurile de planificare operațională și de autorizare, ci și prin facilitarea utilizării interfeței sale, sporirea capacității de analiză a informațiilor și, în general, îmbogățirea conținuturilor disponibile.

În ceea ce privește funcționarea IMAS, BCE menține instrucțiunile de raportare (de exemplu, cu privire la transmiterea și calitatea datelor în conformitate cu standardele tehnice de punere în aplicare, utilizarea bazelor de date și modalitățile de căutare a unor informații specifice) și oferă sprijin tehnic utilizatorilor finali.

Caseta 3

Eforturi în direcția unui nivel sporit de transparență

De la asumarea noilor sale atribuții de supraveghere, BCE s-a confruntat cu întrebări privind suficiența gradului său de transparență și de asumare a răspunderii. Transparența implică explicarea clară și oportună a deciziilor de politică și a procedurilor BCE; asumarea responsabilității se referă la responsabilitatea BCE pentru acțiunile sale în fața cetățenilor UE și a reprezentanților aleși ai acestora. Transparența oferă publicului mijloacele de evaluare a performanței BCE în raport cu obiectivele sale. Din acest motiv, în 2016 au fost depuse mai multe eforturi pentru a spori transparența Supravegherii bancare a BCE.

Aceasta din urmă s-a implicat tot mai mult în comunicarea cu publicul larg: la data de 23 martie 2016, președinta și vicepreședinta Consiliului de supraveghere au organizat prima

⁵¹ A se vedea „European banking sector in figures”. A se consulta, de asemenea, pagina [Supervisory Banking Statistics](#).

conferință de presă anuală, în cadrul căreia au explicat modul în care BCE și-a desfășurat activitățile de supraveghere în 2015. Totodată, Supravegherea bancară a BCE a publicat broșura privind metodologia PSE, prezentând abordarea sa în materie de supraveghere. Mesaje de politică au fost transmise prin 42 de discursuri susținute și 18 interviuri acordate de președinta și vicepreședinta Consiliului de supraveghere și de reprezentanții BCE în cadrul acestui consiliu, care au fost, de asemenea, publicate pe website-ul privind supravegherea bancară al BCE. În 2016, calendarele ședințelor președintei și vicepreședintei au fost publicate cu regularitate, iar Supravegherea bancară a BCE a furnizat informații legiuitorilor și publicului larg și a solicitat feedback din partea acestora în contextul:

- celor șapte consultări publice lansate;
- celor 1 295 de întrebări din partea publicului primite, dintre care 608 au vizat aspecte generale ale supravegherii bancare, 619 au reprezentat plângeri la adresa băncilor, iar 68, întrebări privind entitățile supravegheate;
- celor 34 de răspunsuri la întrebările adresate de deputații în Parlamentul European cu privire la aspecte ale supravegherii publicate.

În anul 2016, Supravegherea bancară a BCE și-a intensificat interacțiunea directă cu băncile supravegheate. Prin publicații, comunicate de presă, workshopuri și apeluri explicative, Supravegherea bancară a BCE a explicat băncilor metodologia PSE și pe cea a testării la stres. În plus, BCE a solicitat feedback din partea sectorului: sondajul anual al Federației Bancare Europene privind „experiența în materie de supraveghere a băncilor în cadrul MUS” a indicat faptul că Supravegherea bancară a BCE a înregistrat progrese în ceea ce privește comunicarea eficientă și clară. În ceea ce privește PSE în mod special, au fost organizate 13 reuniuni și o teleconferință cu asociațiile bancare. Totodată, BCE a desfășurat un schimb de opinii cu reprezentanți ai oficiului Ombudsmanului European, dna Emily O'Reilly, cu privire la transparența PSE. Într-o [scrisoare adresată președintelui](#), dna O'Reilly și-a exprimat satisfacția față de modalitățile prin care BCE a asigurat transparența în ceea ce privește derularea PSE și a prezentat câteva recomandări.

Începând cu luna decembrie 2016, Supravegherea bancară a BCE a publicat date agregate privind structura bilanțului, profitabilitatea, solvabilitatea și riscul de credit ale băncilor supravegheate. Aceste [statistici privind supravegherea bancară](#) sunt publicate trimestrial pe website-ul privind supravegherea bancară al BCE și includ defalcări în funcție de amplasarea geografică și de clasificarea băncilor.

Transparența este asigurată, de asemenea, prin regimul BCE privind accesul public. Decizia Băncii Centrale Europene privind accesul public la documentele BCE⁵² este în conformitate cu obiectivele și standardele celorlalte instituții și organisme ale UE referitoare la accesul public la documentele acestora. Această decizie sporește transparența, ținând totodată seama de independența BCE și a ANC și asigurând confidențialitatea anumitor aspecte specifice îndeplinirii atribuțiilor BCE. În 2016,

⁵² [Decizia \(UE\) 2015/529](#) din 21 ianuarie 2015 de modificare a Deciziei BCE/2004/3 privind accesul public la documentele Băncii Centrale Europene (BCE/2015/1, JO L 84, 28.3.2015, p. 64.) În conformitate cu aceste norme, orice membru al publicului are drept de acces la documentele BCE, sub rezerva anumitor condiții prevăzute în decizia BCE. Decizia stabilește motivele pentru care se refuză accesul la documente, de exemplu confidențialitatea procedurilor organelor de decizie ale BCE, ale Consiliului de supraveghere sau ale altor organe interne.

membrii publicului au transmis un număr sporit de solicitări de acces public la documente legate de atribuțiile de supraveghere ale BCE.

5 Raportări referitoare la utilizarea resurselor prevăzute în buget

Regulamentul privind MUS prevede că BCE trebuie să poată dispune de resurse adecvate pentru a-și îndeplini atribuțiile de supraveghere cu eficacitate. Aceste resurse sunt finanțate printr-o taxă de supraveghere suportată de entitățile care fac obiectul supravegherii BCE.

Cheltuielile suportate pentru atribuțiile de supraveghere sunt evidențiate separat în bugetul BCE.⁵³ Rolul de autoritate bugetară în cadrul BCE este acordat Consiliului guvernatorilor. Acest organ adoptă bugetul anual al BCE în urma unei propuneri a Comitetului executiv, după consultarea președintelui și a vicepreședintelui Consiliului de supraveghere în chestiuni legate de supravegherea bancară. Consiliul guvernatorilor este asistat de Comitetul pentru buget (BUCOM), format din membri ai tuturor BCN din Eurosistem și ai BCE. BUCOM evaluează rapoartele BCE privind planificarea și monitorizarea bugetară și raportează cu privire la acestea direct Consiliului guvernatorilor.

În anul 2017, BCE anticipează o creștere a cheltuielilor pentru supravegherea directă a instituțiilor semnificative, legată de diferitele activități prevăzute în documentul „[Supravegherea bancară a BCE: prioritățile în materie de supraveghere ale MUS pentru anul 2017](#)”, în special de lansarea exercițiului de analiză ținută a modelelor interne. În plus, după cum se explică în Secțiunea 4.3, în luna decembrie 2016 Consiliul guvernatorilor a luat decizia de a majora în continuare numărul membrilor personalului BCE care lucrează în domeniul supravegherii bancare începând cu anul 2017. În schimb, cheltuielile suportate pentru supravegherea indirectă a instituțiilor mai puțin semnificative sunt așteptate să se mențină, în 2017, la un nivel comparabil celui din 2016.

5.1 Cheltuieli aferente anului 2016

Cheltuielile suportate de BCE pentru îndeplinirea atribuțiilor de supraveghere constau, în principal, în cheltuielile directe ale [direcțiilor generale din cadrul Supravegherii bancare a BCE și ale Secretariatului Consiliului de supraveghere](#). Funcția de supraveghere se bazează, de asemenea, pe serviciile partajate furnizate de compartimentele existente ale BCE, inclusiv echipamente și întreținere, gestionarea resurselor umane, servicii administrative, buget și control, servicii contabile, servicii juridice, comunicare și servicii de traducere, servicii de audit intern, statistice și IT.

În luna aprilie 2016, Consiliul guvernatorilor a adoptat decizia BCE privind suma de recuperat prin taxele de supraveghere în anul 2016. Această decizie a stabilit

⁵³ În 2016, cheltuielile au fost cu 10% sub estimări

⁵³ În conformitate cu articolul 29 din Regulamentul privind MUS.

cheltuielile anuale estimate legate de atribuțiile de supraveghere bancară la 423,2 milioane EUR.⁵⁴ La sfârșitul anului 2016, cheltuielile BCE pentru atribuțiile de supraveghere s-au ridicat la 382,2 milioane EUR, respectiv cu 10% sub estimări, generând un excedent de 41,1 milioane EUR, comparativ cu cheltuielile estimate pentru acest an. În conformitate cu [Regulamentul BCE privind taxele de supraveghere](#) („Regulamentul privind taxele”) aplicabil, acest excedent va fi dedus integral din suma totală care urmează să fie percepută în 2017.⁵⁵

Tabelul 7

Costul supravegherii bancare a BCE în 2016

(milioane EUR)

	Cheltuieli efective în 2016	Cheltuieli estimate în 2016	Cheltuieli efective în 2015	Cheltuieli efective în 2014
Salarii și beneficii	180,6	193,6	141,3	68,9
Chirii și întreținerea clădirilor	58,1	53,0	25,5	13,2
Alte cheltuieli de exploatare	143,4	176,7	110,3	74,8
Total cheltuieli pentru atribuțiile de supraveghere bancară	382,2	423,2	277,1	156,9

Notă: Ca urmare a rotunjirilor, este posibil ca totalul să nu corespundă sumei totalurilor și subtotalurilor din tabel.

Creșterea anuală a totalului cheltuielilor suportate pentru atribuțiile de supraveghere în 2016 se explică, în principal, prin impactul la nivelul întregului an al deciziilor adoptate și al evoluțiilor care au avut loc în cursul anului 2015. Acestea includ creșterea numărului total de membri ai personalului BCE care lucrează în domeniul supravegherii bancare, mutarea în sediul permanent și furnizarea unei infrastructuri statistice și IT.

Alte creșteri ale costurilor sunt legate de implicarea BCE în exercițiul bial de testare la stres efectuat de ABE. Eforturile conexe au fost, pe cât posibil, acoperite prin reprioritizarea sarcinilor și recurgerea la personalul ANC și la consultanți externi. Costul resurselor externe s-a ridicat la 2,2 milioane EUR pentru personalul ANC detașat și la 8,2 milioane EUR pentru consultanți.

Salarii și beneficii

Salariile și beneficiile includ toate cheltuielile legate de salarii, inclusiv plata orelor suplimentare, alocațiile și costurile legate de beneficiile postangajare pentru personalul aferent funcției de supraveghere și personalul aferent serviciilor partajate.

Cheltuielile efective cu salariile și beneficiile în 2016 s-au cifrat la 180,6 milioane EUR, reprezentând 47% din totalul cheltuielilor aferente atribuțiilor de supraveghere bancară. Cheltuielile efective din această categorie au o rată de utilizare de 93%, comparativ cu estimările, reprezentând cheltuieli nerealizate în

⁵⁴ Decizia (UE) 2016/661 a Băncii Centrale Europene din 15 aprilie 2016 privind valoarea totală a taxelor anuale de supraveghere pentru 2016 (BCE/2016/7).

⁵⁵ Articolul 9 din Regulamentul (UE) nr. 1163/2014 al Băncii Centrale Europene din 22 octombrie 2014 privind taxele de supraveghere (BCE/2014/41).

valoare de 13,0 milioane EUR, legate parțial de o rată de ocupare medie sub cea proiectată. Până la sfârșitul anului 2016, aproximativ 97% dintre posturile aprobate pentru compartimentele esențiale ale MUS au fost ocupate sau erau în curs de ocupare prin organizarea unui proces de recrutare.

Chirii și întreținerea clădirilor

La sfârșitul exercițiului financiar, cheltuielile efective cu chirile și întreținerea clădirilor, inclusiv amortizarea activelor legate de sediu, s-au situat la 58,1 milioane EUR. În 2016, Supravegherea bancară a BCE a finalizat mutarea în sediu permanent. Ca urmare a confirmării necesarului de spațiu pentru birouri, cheltuielile efective depășesc estimările cu 5,1 milioane EUR.

Alte cheltuieli de exploatare

Categoria „Alte cheltuieli de exploatare” include costuri precum cele legate de consultanță, servicii IT, servicii statistice, amortizarea imobilizărilor corporale (altele decât cele legate de sediu), deplasări profesionale și formare.

Pe ansamblu, performanța bugetară la această categorie se situează la 143,4 milioane EUR, respectiv sub nivelul cheltuielilor proiectate în aprilie 2016. Cheltuielile nerealizate de la această categorie reflectă, în cea mai mare parte, etapa de înființare a funcției de supraveghere și o supraestimare a nevoilor bugetare pentru activități precum deplasările profesionale și formarea.

Pe lângă exercițiul bienal de testare la stres efectuat de ABE, alte cheltuieli de exploatare din 2016 includ sprijinul extern la care s-a recurs pentru a contribui la evaluările cuprinzătoare „periodice” și derularea misiunilor de supraveghere la fața locului și a etapei pregătitoare a analizei ținute a modelelor interne, toate aceste aspecte fiind explicate în detaliu în Secțiunea 1.

5.2 Cadrul privind taxarea în 2016

Alături de Regulamentul privind MUS, Regulamentul privind taxele oferă cadrul juridic în temeiul căruia BCE aplică o taxă de supraveghere anuală pentru cheltuielile suportate în vederea îndeplinirii atribuțiilor sale de supraveghere. Regulamentul privind taxele stabilește metodologia pentru: (i) stabilirea cuantumului total al taxei anuale de supraveghere; (ii) calcularea sumei care trebuie plătită de fiecare instituție supravegheată; și (iii) colectarea taxei anuale de supraveghere.

În anul 2016, BCE a finalizat cel de-al doilea ciclu de percepere a taxelor de supraveghere. O revizuire a Regulamentului privind taxele va avea loc în cursul anului 2017, în special cu privire la metodele și criteriile utilizate pentru calcularea taxei anuale de supraveghere. Informații suplimentare privind modul în care entitățile

supravegheate pot contribui la revizuire vor fi publicate pe website-ul privind supravegherea bancară al BCE.

Suma totală percepută

404,5 milioane EUR

taxe percepute de BCE pentru îndeplinirea atribuțiilor de supraveghere

În 2016, BCE a perceput taxe în valoare totală de 404,5 milioane EUR aferente cheltuielilor suportate pentru îndeplinirea atribuțiilor sale de supraveghere. Această sumă se bazează pe cheltuielile estimate pentru întregul an 2016, în valoare de 423,2 milioane EUR, astfel cum au fost ajustate cu: (i) excedentul de 18,9 milioane EUR reportat din perioada de taxare din 2015; (ii) alte venituri legate de dobânzile aplicate plăților efectuate cu întârziere, în valoare de 0,1 milioane EUR; și (iii) suma de 0,3 milioane EUR rambursată băncilor individuale pentru perioada de taxare 2014-2015.

Suma care urmează să fie recuperată din taxele de supraveghere anuale este divizată în două părți, în funcție de statutul entităților supravegheate (semnificative sau mai puțin semnificative), reflectând diversele grade ale controlului în scopuri de supraveghere efectuat de BCE. Această sumă este stabilită pe baza costurilor suportate de compartimentele organizatorice ale BCE responsabile de supravegherea entităților supravegheate semnificative și, respectiv, de compartimentele care monitorizează supravegherea entităților mai puțin semnificative.

Tabelul 8

Taxe de supraveghere divizate între instituțiile semnificative și instituțiile mai puțin semnificative

(milioane EUR)

	Venit efectiv 2016	Venit estimat pentru atribuțiile de supraveghere bancară 2016	Venit efectiv 2015	Venit efectiv 2014 ⁵⁶
Taxe de supraveghere	382,2	423,2	277,1	30,0
din care:				
Taxe percepute entităților semnificative sau grupurilor semnificative	338,4	376,0	245,6	25,6
Taxe percepute entităților mai puțin semnificative sau grupurilor mai puțin semnificative	43,7	47,2	31,5	4,4
Altele	0,0			
Total venituri din atribuții de supraveghere bancară	382,2	423,2	277,1	30,0

După cum s-a explicat în Secțiunea 5.1, a fost înregistrat un excedent de 41,1 milioane EUR între cheltuielile efective suportate pentru atribuțiile de supraveghere bancară în 2016 și suma percepută în același an. Acest excedent va fi dedus integral din suma totală care urmează să fie percepută în 2017 și va fi alocat

⁵⁶ Pentru anul 2014, BCE și-a recuperat, prin intermediul taxelor de supraveghere, costurile legate de supravegherea bancară pentru perioada care începe în luna noiembrie 2014, când și-a asumat atribuțiile de supraveghere.

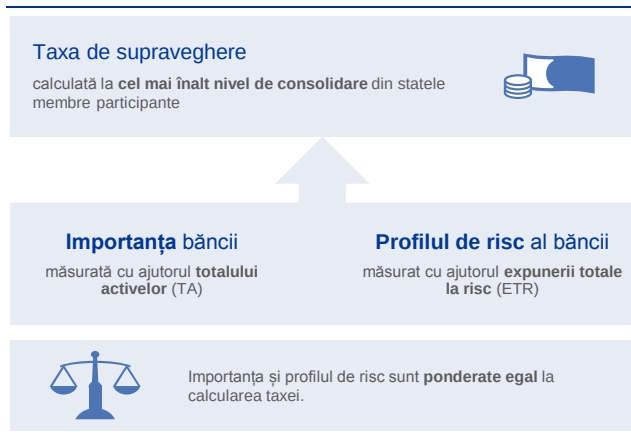
categoriilor de instituții semnificative și instituții mai puțin semnificative pe baza costurilor efective alocate funcțiilor relevante în 2016.

Taxe de supraveghere individuale

La nivel de bancă, taxele sunt calculate în funcție de importanța băncii și de profilul de risc al acesteia, utilizând factorii taxei anuale furnizați de toate băncile supravegheate la data de referință de 31 decembrie a anului precedent. Taxa de supraveghere calculată pentru fiecare bancă este ulterior colectată prin intermediul unor plăți anuale de achitat în trimestrul IV al fiecărui exercițiu financiar.

Figura 9

Componenta variabilă a taxei este determinată de importanța băncii și de profilul de risc al acesteia

Taxa de supraveghere este stabilită la cel mai înalt nivel de consolidare în statele membre participante la MUS și conține o componentă variabilă și o componentă minimă. Componenta minimă se aplică în mod egal tuturor băncilor și se bazează pe un procent de 10% din suma totală de recuperat⁵⁷.

Pentru calcularea taxelor anuale de supraveghere de achitat în 2016, debitorii taxei au transmis ANC, până la 1 iulie 2016, informațiile referitoare la factorii taxei cu data de referință 31 decembrie 2015. La 8 august 2016, BCE a pus la dispoziția debitorilor taxei datele transmise cu privire la factorii taxei și i-a invitat să prezinte observații în termen de cinci zile lucrătoare în cazul în care considerau că datele nu erau corecte. Ulterior, BCE a calculat taxa individuală pentru fiecare bancă și fiecare grup bancar.

Articolul 7 din Regulamentul privind taxele prevede că următoarele schimbări la nivelul situației unei bănci individuale necesită o modificare a taxei de supraveghere corespunzătoare: (i) o schimbare a statutului de supraveghere al entității supravegheate, respectiv entitatea este reclassificată de la semnificativă la mai puțin semnificativă sau invers; (ii) o nouă entitate supravegheată este autorizată; sau (iii) o autorizație existentă este retrasă. Pe parcursul anului 2015, aceste modificări, care au condus la noi decizii ale BCE privind taxele de supraveghere, au însumat 0,3 milioane EUR. Această sumă a fost rambursată la începutul anului 2016 și luată în considerare în suma totală care urmează să fie percepută, astfel cum s-a aprobat în aprilie 2016. Ulterior, au fost identificate modificări suplimentare ale taxelor de supraveghere individuale percepute în primul ciclu de facturare (noiembrie 2014-sfârșitul anului 2015), ceea ce a generat o nouă rambursare netă în valoare de 0,4 milioane EUR. Această sumă va fi luată în considerare în suma totală care urmează să fie percepută entităților supravegheate în 2017.

⁵⁷ Pentru instituțiile semnificative cele mai mici, cu active totale sub 10 miliarde EUR, componenta minimă a taxei este înjumătățită.

Aceste modificări au privit, în primul rând, instituțiile mai puțin semnificative și au condus la un număr mai mic de astfel de instituții la cel mai înalt nivel de consolidare. Prin urmare, în special pentru componenta minimă a taxei, creșterea procentuală a taxei individuale de supraveghere de achitat în 2016 de către unele bănci individuale a fost, în mod inevitabil, peste așteptări, dată fiind creșterea procentuală a sumei totale care urmează să fie percepută.

În prezent, BCE procesează solicitările aferente anului 2016 privind modificări în temeiul articolului 7 din Regulamentul privind taxele. Sumele rambursate sau percepute vor fi deduse integral din suma totală care urmează să fie percepută în 2017.

Mai multe informații privind [taxele de supraveghere](#) sunt disponibile pe website-ul privind supravegherea bancară al BCE. Aceste pagini sunt actualizate periodic cu informații utile și practice și sunt publicate în toate limbile oficiale ale UE.

6 Instrumente juridice adoptate de BCE cu privire la supravegherea bancară

Următorul tabel conține lista instrumentelor juridice referitoare la supravegherea bancară care au fost adoptate de BCE în 2016 și publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și/sau pe website-ul BCE. Tabelul include instrumentele juridice adoptate în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul privind MUS și alte instrumente juridice relevante.

Regulamentele BCE

- **BCE/2016/4**
[Regulamentul \(UE\) 2016/445](#) al Băncii Centrale Europene din 14 martie 2016 privind exercitarea opțiunilor și marjelor de apreciere prevăzute în dreptul Uniunii (JO L 78, 24.3.2016, p. 60)

Instrumente juridice ale BCE, altele decât regulamentele

- **BCE/2016/1**
[Orientarea \(UE\) 2016/256](#) a Băncii Centrale Europene din 5 februarie 2016 privind extinderea regulilor comune și a standardelor minime pentru protecția confidențialității informațiilor statistice colectate de Banca Centrală Europeană, cu sprijinul băncilor centrale naționale, asupra autorităților naționale competente ale statelor membre participante și asupra BCE în funcțiile sale în materie de supraveghere (JO L 47, 25.2.2016, p. 16)
- **BCE/2016/7**
[Decizia \(UE\) 2016/661](#) a Băncii Centrale Europene din 15 aprilie 2016 privind valoarea totală a taxelor anuale de supraveghere pentru 2016 (JO L 114, 28.4.2016, p. 14)
- **BCE/2016/19**
[Decizia \(UE\) 2016/1162](#) a Băncii Centrale Europene din 30 iunie 2016 privind divulgarea de informații confidențiale în contextul procedurilor desfășurate în materie penală (JO L 192, 16.7.2016, p. 73)
- **BCE/2016/37**
[Orientarea \(UE\) 2016/1993](#) a Băncii Centrale Europene din 4 noiembrie 2016 de stabilire a principiilor pentru coordonarea evaluării în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și monitorizarea sistemelor instituționale de protecție care includ instituții semnificative și mai puțin semnificative (JO L 306, 15.11.2016, p. 32)

- **BCE/2016/38**
[Orientarea \(UE\) 2016/1994](#) a Băncii Centrale Europene din 4 noiembrie 2016 privind abordarea referitoare la recunoașterea sistemelor instituționale de protecție în scopuri prudențiale de către autoritățile naționale competente în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 306, 15.11.2016, p. 37)
- **BCE/2016/44**
[Recomandarea](#) Băncii Centrale Europene din 13 decembrie 2016 privind politicile de distribuire a dividendelor (JO C 481, 23.12.2016, p. 1)

7 Sectorul bancar european în cifre

Începând cu luna decembrie 2016, pe [website-ul privind supravegherea bancară al BCE](#) au fost furnizate date agregate privind structura bilanțului, profitabilitatea, solvabilitatea și riscul de credit al băncilor supravegheate. Aceste statistici privind supravegherea bancară sunt publicate trimestrial și includ defalcări în funcție de amplasarea geografică și de clasificarea băncilor.

Cele mai importante statistici relevante pentru perioada analizată sunt prezentate mai jos.

Dacă examinăm eșantionul de instituții semnificative la cel mai înalt nivel de consolidare (Tabelul 1), se poate observa un trend în direcția majorării ratelor fondurilor proprii de la începutul anului 2015. Rata fondurilor proprii totale s-a situat la 17,2% în trimestrul III 2016, în creștere de la 16,1% în anul precedent. Creșteri similare pot fi observate pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază și rata fondurilor proprii de nivel 1.

Tabelul 1

Rata fondurilor proprii totale și componentele sale în funcție de perioada de referință

(%)					
Indicator	T3 2015	T4 2015	T1 2016	T2 2016	T3 2016
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	12,77%	13,52%	13,31%	13,52%	13,70%
Rata fondurilor proprii de nivel 1	13,59%	14,34%	14,19%	14,40%	14,59%
Rata fondurilor proprii totale	16,06%	16,85%	16,65%	16,96%	17,19%

Sursa: BCE.

Notă: Instituții semnificative la cel mai înalt nivel de consolidare pentru care sunt disponibile raportarea comună privind adecvarea capitalului (COREP) și raportarea financiară (FINREP). Lista băncilor utilizată pentru diverse perioade de referință poate fi diferită, întrucât lista instituțiilor semnificative se modifică, iar băncile încep să raporteze în conformitate cu obligațiile aferente FINREP. Mai exact, în trimestrul II și trimestrul III 2015 au existat 102 bănci, în trimestrul IV 2015, 117 bănci (creștere a obligațiilor de raportare financiară), în trimestrul I 2016, 123 de bănci, iar în trimestrul II 2016, 124 de bănci (modificări ale listei de instituții semnificative și ale obligațiilor de raportare financiară). Se estimează o stabilizare în viitor a numărului de entități pe perioadă de referință și orice schimbări vor decurge din modificările aduse listei de instituții semnificative în urma evaluărilor efectuate de Supravegherea bancară a BCE, care au loc, de obicei, anual.

În plus, rata creditelor neperformante în ansamblu a scăzut constant, de la 7,3% în trimestrul III 2015 la 6,5% în trimestrul III 2016.

Tabelul 2

Calitatea activelor: creditelor neperformante și avansurile în funcție de perioada de referință

(%)					
Indicator	T3 2015	T4 2015	T1 2016	T2 2016	T3 2016
Rata creditelor neperformante	7,31%	7,03%	6,85%	6,61%	6,49%

Sursa: BCE.

Notă: Eșantion identic cu cel din Tabelul 1.

Creditele și avansurile din tabelele privind calitatea activelor sunt prezentate la valoarea contabilă brută. În conformitate cu FINREP, expunerile deținute în vederea tranzacționării sunt excluse, iar soldurile în numerar la băncile centrale și alte depozite la vedere sunt incluse.

Activele și pasivele totale ale băncilor (Tabelele 3a și 3b) reflectă datele pentru eșantionul de entități la momente specifice în timp. Eșantioanele de bănci utilizate în diverse perioade de referință diferă, întrucât (a) lista de instituții semnificative s-a modificat și (b) băncile își pregătesc conturile consolidate în conformitate cu standardele de contabilitate naționale (GAAP naționale), iar cele care raportează numai la nivel individual au început să transmită datele FINREP.

Tabelul 3a

Structura activelor în funcție de perioada de referință

(miliarde EUR)

Active	T3 2015	T4 2015	T1 2016	T2 2016	T3 2016
Numerar, solduri în numerar la băncile centrale, alte depozite la vedere	1 011,60	1 134,46	1 189,56	1 231,65	1 282,37
Credite și avansuri	12 967,14	13 153,08	13 445,87	13 652,70	13 589,86
Titluri de natura datoriei	3 275,76	3 291,75	3 375,98	3 351,15	3 194,58
Instrumente de capitaluri proprii	459,61	461,48	425,82	410,40	429,42
Instrumente financiare derivate	2 420,54	2 220,54	2 457,12	2 577,69	2 349,47
Plasamente în filiale, asociații în participațiune și entități asociate	160,53	160,44	162,31	161,45	161,88
Imobilizări necorporale și fonduri comerciale	139,36	140,12	139,67	139,37	137,93
Alte active	1 138,15	1 127,82	1 219,55	1 234,89	1 210,33
Total active	21 572,69	21 689,69	22 415,88	22 759,31	22 355,83

Sursa: BCE.

Notă: Eșantion identic cu cel din Tabelul 1.

Tabelul 3b

Structura pasivelor și a participațiilor în funcție de perioada de referință

(miliarde EUR)

Pasive și participații la capital	T3 2015	T4 2015	T1 2016	T2 2016	T3 2016
Depozite	12 650,34	12 787,77	13 032,87	13 227,54	13 120,28
din care: societăți nefinanciare	2 180,05	2 312,31	2 283,00	2 332,80	2 409,42
din care: gospodării ale populației	5 223,31	5 377,59	5 391,24	5 490,26	5 489,20
Titluri de natura datoriei emise	3 743,74	3 930,51	4 005,10	4 008,59	3 969,26
Instrumente financiare derivate	2 455,44	2 268,58	2 515,64	2 634,02	2 415,64
Provizioane ¹⁾	133,93	144,96	146,59	152,15	152,99
Alte pasive	1 287,15	1 180,39	1 323,76	1 339,23	1 285,13
Participații la capital	1 302,08	1 377,49	1 391,92	1 397,77	1 412,53
Total pasive și participații la capital	21 572,69	21 689,69	22 415,88	22 759,31	22 355,83

Sursa: BCE.

Notă: Eșantion identic cu cel din Tabelul 1.

1) În conformitate cu IAS 37.10 și IAS 1.54(f).

Autoritatea bancară europeană (ABE): o autoritate independentă a UE, înființată la 1 ianuarie 2011 ca parte a Sistemului european de supraveghere financiară, pentru a asigura reglementarea și supravegherea prudențială eficientă și consecventă în sectorul bancar din UE. Principala atribuție a acesteia constă în contribuția la crearea cadrului unic european de reglementare în domeniul bancar, al cărui obiectiv este acela de a pune la dispoziție un set unic de norme prudențiale armonizate la nivelul UE.

Autoritatea națională competentă (ANC): o autoritate publică sau un organism recunoscut în mod oficial în legislația națională, care este împuternicit(ă) prin legislația națională să supravegheze instituții în cadrul sistemului de supraveghere în vigoare în statul membru vizat.

Basel III: un set cuprinzător de măsuri de reformă, elaborat de Comitetul de supraveghere bancară de la Basel ca răspuns la criza financiară din 2008. Basel III se bazează pe cadrul de reglementare Basel II și are drept obiectiv consolidarea reglementării, a supravegherii și a gestionării riscurilor din sectorul bancar. Măsurile vizează îmbunătățirea capacității sectorului bancar de a absorbi șocurile generate de tensiunile financiare și economice, optimizarea gestionării riscurilor și a guvernanței, precum și consolidarea transparenței băncilor și a raportărilor acestora.

Cerința minimă privind fondurile proprii și pasivele eligibile (*Minimum requirement for own funds and eligible liabilities – MREL*): cerință care se aplică tuturor instituțiilor de credit din UE pentru a le permite să absoarbă pierderile în cazul în care intră într-o situație de dificultate. Cerința MREL a fost inclusă de Comisia Europeană în [Directiva privind redresarea și rezoluția bancară \(BRRD\)](#) și are același obiectiv precum cerința TLAC. Totuși, cerințele specifice de capital prevăzute de MREL sunt calculate diferit, respectând criteriile stabilite de ABE.

Cerințe generale de capital (*Overall capital requirements – OCR*): suma ratei fondurilor proprii totale în cadrul PSE (suma cerințelor de fonduri proprii prevăzute la articolul 92 din Regulamentul privind cerințele de capital și a cerințelor suplimentare de fonduri proprii), a cerințelor privind amortizorul de capital și a cerințelor macroprudențiale.

Comitetul de supraveghere bancară de la Basel (CSBB): principalul organism la nivel mondial care stabilește standarde pentru reglementarea prudențială a băncilor și forum de cooperare pentru chestiuni de supraveghere bancară. Mandatul său vizează consolidarea reglementării, a supravegherii și a practicilor băncilor pe plan internațional, în scopul sporirii stabilității financiare. Printre membrii CSBB se numără organizații cu prerogative de supraveghere bancară directă și bănci centrale.

Consiliul pentru Stabilitate Financiară (CSF): un organism internațional care promovează stabilitatea financiară la nivel mondial prin coordonarea autorităților

financiare naționale și a organismelor internaționale de stabilire a standardelor în ceea ce privește elaborarea unor politici solide privind reglementarea, supravegherea și alte aspecte ale sectorului financiar. CSF promovează condiții de concurență echitabile, încurajând consecvența în implementarea acestor politici la nivelul sectoarelor și al jurisdicțiilor.

Credite neperformante: punctul 145 din anexa V la standardul tehnic de punere în aplicare privind raportarea în scopuri de supraveghere, elaborat de ABE, prevede că „expunerile neperformante sunt cele care îndeplinesc oricare dintre următoarele criterii: (a) sunt expuneri semnificative cu scadența depășită cu peste 90 de zile; (b) se consideră că, în lipsa executării garanției reale, este improbabil ca debitorul să își achite integral obligațiile din credite, indiferent de existența oricărei sume restante sau numărul de zile de întârziere de plată.”

CRR/CRD IV: regulamentul și directiva privind cerințele de capital:

Regulamentul (UE) nr. 575/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții (CRR) și **Directiva 2013/36/UE** cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții (CRD IV). Acestea poartă adesea denumirea comună „CRD IV”.

Echipă comună de supraveghere (ECS): o echipă de supraveghetori, alcătuită din personal al BCE și al ANC responsabil de supravegherea unei entități supravegheate semnificative sau a unui grup supravegheat semnificativ.

Evaluare cuprinzătoare: verificări ale solidității financiare pe care BCE are responsabilitatea de a le derula înainte de asumarea supravegherii directe a unei instituții de credit. Evaluările cuprinzătoare contribuie la asigurarea faptului că băncile dispun de un nivel de capital adecvat și pot face față posibilelor șocuri financiare. Acestea cuprind o evaluare a calității activelor și o testare la stres.

Evaluarea competenței și onorabilității: în conformitate cu CRD IV, autoritățile de supraveghere trebuie să evalueze competența și onorabilitatea candidaților pentru funcțiile de conducere ale băncilor. BCE adoptă aceste decizii privind competența și onorabilitatea pentru directorii celor mai mari 126 de bănci din zona euro, în timp ce, în cazul instituțiilor mai puțin semnificative, deciziile sunt luate de autoritățile naționale de supraveghere, mai puțin în ceea ce privește autorizațiile bancare noi.

Instituție mai puțin semnificativă: o instituție mai puțin semnificativă este orice instituție supravegheată de autoritățile naționale competente (ANC). Spre deosebire de aceasta, instituțiile semnificative sunt acele grupuri bancare care sunt supravegheate direct de BCE.

Instituție semnificativă: criteriile pe baza cărora se stabilește dacă o bancă este considerată semnificativă și, în consecință, dacă intră sub supravegherea directă a BCE sunt prevăzute în Regulamentul privind MUS și Regulamentul-cadru privind MUS. Pentru a se califica drept semnificativă, o bancă trebuie să îndeplinească cel puțin unul dintre criteriile respective. În pofida îndeplinirii criteriilor, MUS poate hotărî în orice moment să clasifice o instituție drept semnificativă pentru a asigura

aplicarea consecventă a unor standarde înalte de supraveghere.

Manualul de supraveghere: manual care detaliază principiile, procesele și procedurile generale, precum și metodologia privind supravegherea instituțiilor semnificative și mai puțin semnificative, ținând cont de principiile de funcționare a MUS. Acesta descrie procedurile de cooperare în cadrul MUS și cu autoritățile din afara MUS. Manualul de supraveghere reprezintă un document intern destinat personalului din cadrul MUS; un **Ghid privind supravegherea bancară** mai concis, care explică modul de funcționare a MUS și detaliază practicile de supraveghere ale MUS, a fost publicat în luna septembrie 2014.

Mecanismul unic de supraveghere (MUS): mecanism alcătuit din BCE și autoritățile naționale competente din statele membre participante în vederea exercitării atribuțiilor de supraveghere conferite BCE. Responsabilitatea privind funcționarea eficace și coerentă a acestui mecanism, care face parte din uniunea bancară, revine BCE.

Model intern: orice abordare referitoare la măsurarea și gestionarea riscurilor aplicată în calcularea cerințelor privind fondurile proprii, care se află în proprietatea unei instituții de credit și necesită permisiunea prealabilă a autorității competente în conformitate cu partea a treia din CRR.

Opțiuni și marje de apreciere naționale: opțiunile sunt dispoziții din legislația UE care oferă autorităților competente sau statelor membre posibilitatea alegerii modalității de a se conforma unei dispoziții prin efectuarea unei selecții dintr-o serie de alternative. Marjele de apreciere naționale sunt dispoziții din legislația bancară europeană care oferă autorităților competente sau statelor membre posibilitatea de a opta pentru aplicarea sau neaplicarea unei dispoziții date.

Orientări din Pilonul 2 (Pillar 2 guidance – P2G): un instrument de supraveghere care stabilește așteptări fără caracter obligatoriu privind capitalul, superioare nivelului cerințelor generale de capital (*overall capital requirements* – OCR). P2G sunt complementare cerințelor din Pilonul 2 (P2R) și nu sunt relevante pentru MDA, iar nerespectarea acestora nu conduce la măsuri aplicate automat de autoritatea de supraveghere.

Participație calificată: o participație deținută la o instituție de credit, care reprezintă 10% sau mai mult din capital sau din drepturile de vot sau care face posibilă exercitarea unei influențe semnificative asupra administrării instituției de credit respective.

Procedura aplicabilă în cazul absenței unei obiecții: un proces decizional standard, stabilit în Regulamentul privind MUS pentru activitățile de supraveghere ale BCE. Consiliul de supraveghere adoptă proiecte de decizii care sunt prezentate spre adoptare Consiliului guvernatorilor. Deciziile sunt considerate adoptate, cu excepția cazului în care Consiliul guvernatorilor formulează obiecții într-un interval de timp definit, care nu depășește zece zile lucrătoare.

Proceduri de pașaport: proceduri referitoare la libertatea de stabilire și libertatea de a presta servicii în alte state membre de către orice instituție de credit autorizată

și supravegheată de autoritățile competente din alt stat membru, cu condiția ca aceste activități să fie acoperite de o autorizație (astfel cum se prevede la articolele 33-46 din CRD IV).

Procesul de supraveghere și evaluare (PSE): procesul utilizat pentru a ghida supravegherea instituțiilor de credit semnificative și mai puțin semnificative, precum și pentru a stabili dacă (pe lângă cerințele legale minime) ar trebui aplicate posibile cerințe suplimentare în ceea ce privește fondurile proprii, raportarea financiară sau lichiditatea, ori dacă ar trebui aplicate orice alte măsuri de supraveghere.

Regulamentul privind MUS: actul juridic care creează un mecanism unic de supraveghere pentru instituțiile de credit din zona euro și, potențial, din alte state membre ale UE, mecanismul fiind unul dintre principalele elemente ale uniunii bancare europene. Regulamentul privind MUS conferă BCE atribuții specifice în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit.

Regulamentul-cadru privind MUS: cadrul normativ care stabilește modalitățile practice de cooperare între BCE și autoritățile naționale competente la nivelul Mecanismului unic de supraveghere, astfel cum se prevede în Regulamentul privind MUS.

Suma maximă distribuibilă (*Maximum distributable amount* – MDA): încălcările cerinței privind amortizorul combinat conduc la restricții obligatorii referitoare la repartizări (de exemplu, dividende, plăți ale cupoanelor aferente instrumentelor de fonduri proprii de nivel 1 suplimentar, bonusuri discreționare). Băncilor care nu îndeplinesc cerințele privind amortizorul combinat le vor fi aplicate automat interdicții privind repartizările care depășesc MDA. Aceasta din urmă reprezintă profitul repartizabil al băncii, multiplicat cu un factor cuprins între 0,6 și 0, în funcție de volumul de fonduri proprii de nivel 1 de bază care nu respectă cerința privind amortizorul combinat.

Uniunea bancară: una dintre componentele necesare pentru definitivarea Uniunii Economice și Monetare, care constă într-un cadru financiar integrat, cu un mecanism unic de supraveghere, un mecanism unic de rezoluție bancară și un cadru unic de reglementare, inclusiv pentru schemele armonizate de garantare a depozitelor, care se pot transforma în scheme europene comune de garantare a depozitelor.

© Banca Centrală Europeană, 2017

Adresa poștală 60640 Frankfurt am Main, Germany
Telefon +49 69 1344 0
Website www.bankingsupervision.europa.eu

Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri necomerciale și educaționale este permisă numai cu indicarea sursei.

ISSN	2443-6003 (html)	DOI	10.2866/49092 (html)
ISSN	2443-6003 (pdf)	DOI	10.2866/086672 (pdf)
ISBN	978-92-899-2951-6 (html)	Număr catalog UE	QB-BU-17-001-RO-Q (html)
ISBN	978-92-899-2930-1 (pdf)	Număr catalog UE	QB-BU-17-001-RO-N (pdf)